ماته آئینه

(د افسانو مجموعه)

لائق زاده لائق

لیوني ته چا وئیل چې ,, ژوندون څۀ دے ،،
په خندا شو وئیل ,, ماته آئینه ،، ده

کتاب پېژندنه

✵ نوم ـــــ ماته آئینه (افسانې)

✵ لیکوال ـــــ لائق زاده لائق

✵ د چاپ کال ـــــ جون ۲۰۰۹ ء

✵ شمېر ـــــ ۱۰۰۰

✵ بیعه ـــــ سل روپۍ (۱۰۰)

✵ ټائټل ـــــ بخش سنز جنګي محله پېښور

✵ کمپوزر ـــــ ارشاد خان (پښتو اکېډیمي)

✵ چاپ ځائے ـــــ ضیاء سنز پرنټرز پېښور

خورونکي :- د پښتونخوا د پوهنې دیره پېښور

د ملاوېدو درک

- یونیورسټي بک ایجنسي خیبربازار پېښور ښار
- دانش کتابتون محله ډهکي نعلبندي پېښور
- د پښتو اکېډیمۍ د کتابونو دُکان پېښور یونیورسټي او ددې ترڅنګه د کتابونو هر لوئے دوکان

زما دغه ساندې فکرونه

دَ

خدائے بخښلي راحت زاخېلي ، خدائے بخښلي میر مهدي شاه مهدي ، خدائے بخښلي قلندر مومند ، خدائے بخښلي امیر حمزه خان شنواري ، خدائے بخښلي ارباب رشید احمد خان د محترم اجمل خټک، د محترم ګل افضل خان ، محترمې زیتون بانو او محترمې سلمٰی شاهین په درنو نومونو چا چې پښتو افسانه د سیالو سیاله کړه

او

د ننني دور د ښاغلیو پروفېسر اسیر منګل ، ډاکټر زبېرت حسرت ، ښاغلي عنایت الله ضیاء ، ډاکټر عرفان خټک او محترمې سیده حسینه ګل په خوږو نومونو چې د افسانې د استاذانو په رنګونو کښې د نوؤ نوؤ لارو لټون کوي۔

په درناوي
لائق زاده لائق
جون ۲۰۰۹ء

اعزاز

ګرانو مینه والو....

که هر څو زما تعلق د پښتو د مردم خیزې خاورې ,, دره آدم خېل ،، سره دے .خو زما د ژوند زیاته برخه د خپلې خاورې او خپل کور کلي نه لرې په متحده عرب امارات کښې تېره شوې ده .بیا هم د خپل وطن او خپلو خلقو سره مینه هر وخت زما په زړۀ او ذهن کښې ژوندۍ پاتې ده او ژوندۍ به وي.

د شعر و ادب سره زما د ورکوټوالي سره مینه پاتې شوې ده او ....دې مینې ، دې تعلق ....ماته ,,فنکارې،، اوخودله.ما لاشعوري طور ددې صدۍ د لوئے فنکار ,,خیال محمد ،، نه اثر اخستے دے .او بیا چې کله ما د استاد غلام علي زوي ښاغلي ارشد علي په تړون د لائق زاده لائق سره اولیدل... نو داسې احساس راته اوشو لکه چې دوئې زما نه ورک وو .زۀ که هر څو کوشش اوکړم خو د ښاغلي لا ئق زاده لائق د شاعرۍ ، د هغۀ د عاجزۍ ، د هغۀ بې غرضې او د هغۀ بې کچه خلوص احاطه په لفظونو کښې نشم کولے .زۀ

چې د دوئي غزلې د دوئي سندرې لولم نو داسې ګنړم لکه چې دا هر څۀ ئې هم زما دپاره ليکلي دي۔

د لائق زاده لائق شاعري ددې دور ، ددې وخت مکمله ترجماني کوي او دغه وجه ده چې د ددې فکر په ټوله پښتونخوا څۀ چې په ټوله نړۍ کښې مشهور دے۔

,, ماته آئینه ،، که د افسانو مجموعه ده خو بيا هم په دې باندې د لائق زاده لائق شاعرانه رنګ غالب دے او په دغه شاعرانه او فلسفيانه رنګ کښې هر څوک خپل خپل مخ ليدے شي۔

ما دپاره دا اعزاز بس دے چې زۀ په خپل دوستانو کښې دا ,,لوئے انسان،، هم لرم ۔زما دا دعا ده چې د دوئي دغه ادبي هلې ځلې دې لا نورې هم پيا وړې شي ۔چې پښتانۀ ليکوال ، پښتانۀ فنکاران ترې استفاده کوي۔زۀ درنه د لائق زاده لائق هم په دې شعر اجازه غواړم چې :-

خير که زۀ خفه شم خو ياران دې خفه نشي
خدايه دا مې سوال دے يو انسان دې خفه نشي

په مينه او افتخار
محمد عباس خان
شارجه،متحده عرب امارات

خپله افسانه

زۀ چې کله کله يوازې ناست يم نو سترګې پټې کړم او د خپلو ناقراره فکرونو په جلب کښې تر ډېره لرې لرې پورې لاړ شم . او بيا زۀ يوې داسې دنيا ته اورسم چرته چې ,,ژوند ،، د مينې او سکون سندرې وائي چرته چې د يو بې و سه او بې کسه ,, مينې ،، يوه سلګۍ هم په ټول کائنات کښې زلزلې راولي . چرته چې نۀ څوک د حالاتو او وختونو ,,جبر ،، پېژني او نۀ څوک د ظلم او زياتي د تصور سره اشنا وي . دلته د فطرت په غېږه کښې ښکلاګانې او ښائستونو يو بل له جوختې غاړې ورکړې وي . دلته د محرومۍ تصور کول هم ډېره لويه ګناه

ګنهلے شي ۔زۀ د یوې ورې ذرې غوندې په دغه ښکلاګانو کښې اوتر اوتر ګرځم او بیا مې دغه لېوني فکرونه نور هم لرې بوځي دومره لرې چې زۀ د خپل ځان نه هم ورک شم ۔زۀ او زما ځان د یو بل په تکل کښې سرګردانه ګرځو ۔او بیا چې کله زۀ د ,, لاشعور ،، نه د ,, شعور ،، په درشل قدم ږدم نو تیندک وخورم او دغه تیندک سره مې سترګې اوغړېږي شي چې ګېر چاپېره وګورم نو هر خوا د ظلم او وحشت لمبې بلې ښکاري۔

په دغه لمبو کښې د یو بې وسه او ناقراره ژوندون ورې ورې سلګۍ ,, سرېتوب ،، په چپه خوله اوري ۔د حالاتو د جبر د لاسه د مئینانو د ژوبل زړونو هره یوه ځړیکه زما د زړۀ تل ته رارسي او بیا چې زۀ کله د نیمګړو نیمه خوا ارمانونو په ورانه هدیره کښې ځوړند سر ولاړ ملامته ,, احساس ،، ته وګورم نو د خیالونو او فکرونو لړې مې تار په تار شي ۔زما د ,,امېد ،، آئینه په زمکه راپرېوځي او سره د راپرېوتو ټوټې ټوټې شي۔

زۀ په دغه ماته ,,آئینه ،، کښې ځان ته وګورم ځان راته ټوټې ټوټې ښکاره شي د خپل ځان نه اویرېږم د هر وېښتۀ نه مې خوله روانه شي زۀ په رپېدونکو لاسونو قلم راواخلم دا هر څۀ ولیکم۔ څوک ورته شاعري وائي او څوک ورله د افسانو نوم ورکړي ۔خو زۀ د شاعرۍ او د افسانه نګارۍ د رموزو سره

اشنا نۀ یم ـ نۀ پوهېږم چې دغه حق مې ,, لاشعوري طور ،، تر کومه حده ادا کړے دے ـ

دا فېصله به زما لوستونکي او راتلونکي وختونه کوي زما دپاره دغه بس ده چې د خپلې مور ,, پښتو ژبې ،، په اوربل کښې مې د يو بل ګل د اېښودو هڅه اوکړه ـ هم په دې مې احساس او ضمير دواړه مطمئن دي ـ

چې دا ستا قيصه په شونډو زما راغله
احساساتو ترينه جوړه افسانه کړه

په مينه
لائق زاده لائق

یادګیرنه

★★★

ددې افسانو ټول کردارونه فرضي دي که

کوم کردار یا کومه واقعه د چا د کردار یا د

ژوند د ریښتني واقعې سره مناسبت لري نو

دا به قطعاً یو اتفاق وي ځکه چې لیکوال د

ټولنې خبره کوي د چا د ذات نه.....

لائق زاده لائق

جون ۲۰۰۹ء

ترتیب

✵	تندرونه	۱۲
✵	ماته آئینه	۲۰
✵	د شپې سیورے	۲۵
✵	ما معاف کړه	۳۱
✵	شناختي کارډ	۳۷
✵	ټیټې سترګې	۴۱
✵	څادر	۴۵
✵	لیکوال	۵۲
✵	خیالے	۶۵
✵	تهینکس ګاډ	۷۲
✵	اخبار	۷۷
✵	تصویر	۸۱

✵	قتل	۸۸
✵	استاذ ګاډے واپس کړه	۹۴
✵	اوچې اوښکې	۱۰۰
✵	اخري خط	۱۰۵
✵	انصاف	۱۱۴
✵	په تول پوره	۱۲۰
✵	مور	۱۲۷
✵	د کور غل	۱۳۶

تـنـدرونـه

د ګـل مرجـانې پـه سـترګو کښـې نـاقلاره اوښـکې تلـې راتلې ـ هغې ته نۀ خو د شپې د تـورې تيـارې احسـاس ؤ او نـۀ د موسم د ناکرېدو نه خبر وه ـ نۀ ئې د اسمان په برېښنا څۀ کار ؤ او نۀ ورسره د ځان فکر ؤ ـ خو چې کله به ئې په لرې واؤرينو ځوکو د تندر د پرېوتو اواز واؤرېدو نو اسمان تـه بـه ئـې د حسـرت پـه

نظر وکتل او داسې به ئې محسوسه کړه لکه چې د غـه تندرونـه د هغې په زړۀ پرېوځي ـ

هغه د خپلې خيمې نه بهر ولاړه وه ـ کله به چې د اسمان برېښنا د خيمو په کلي خوره شوه نو ګل مرجانې ته به خاموشه او خالي کوڅې تر نظره شوې په هر لوري چپه چپيا خوره وه ـ خود هغې روح ناقلاره ؤ کله به ئې اسمان ته کتل او کله به ئې په لنډ نظر خپلې خيمې ته کتل چې پکښې دلالټين تته رڼا خوره وه

د ګل مرجانې څوارلس کلن زوئے ,, شين ګل ،، د موسم نه بې پرواه په ژور خوب اودۀ ؤ خو د هغې ماشومه لور ,,ورېمه ،، لا هغسې ويښه وه ـ ګل مرجانه د څۀ سوچ کولو نه پس په درنو قدمونو خيمې ته راغله په خپلې لور راټيټه شوه او په تندي ئې ښکل کړه خو د ,, ورېمې ،، تبې لا اوس هم د کمېدو نوم لا نۀ اخستو ـ د هغې په سترګو کښې د بې وسې اوښکې لړې شوې ـ ځان سره پټه پټۀ وژړېده ـ هغې خپلې ماشومې لور ته څۀ وئيل غوښتل چې بيا ئې د تندر د راپرېوتو اواز واؤرېدو اوښکې ئې په خپل خيرن شليدلي پيڅکي اوچې کړې ـ او بيا د خيمې نه بهر راووته ـ اسمان ته ئې وکتل او د وريځو زغليدو سره د هغې فکرونه هم په شا وزغلېدل ـ هغې ته ياد شول چې ,,سيد اغا ،، به هغه په ورکوټوالي څومره چيړله او چې کله به ئې ورته د وادۀ خبرې وکړې نو دا به وشرمېده او ورته به ئې

وئیل چې د ,, ماما زویه ،، ما سره دا خبرې مهٔ کوه ـ د ژوند هېڅ پته نهٔ لګي ،، او بیا هغه ورځ هم راغله چې ګل مرجانه د سید اغا کور ته په سره ډولۍ کښې راغله ـ په هغه ورځ ګل مرجانه څومره خوشحاله وه دومره چې هغې ئې تصور هم نهٔ ؤ کړے ـ

د وادهٔ نه پس به چې اغا سحر وختي دفتر ته لاړو نو ګل مرجانه به ورته تر ماښامه پورې په دروازه کښې ولاړه وه ـ او چې تر څو به اغا کور تهٔ نهٔ ؤ راغلے ـ ګل مرجانې به ګوټ اوبهٔ قدرې هم نهٔ څښلې ـ اغا خو څو ځله پوهه کړه چې ,, لېونۍ زهٔ خو په دفتر کښې ډېر خهٔ وخورم وڅښم تهٔ ولې داسې ځان ورږې تږې ساتې ،، ګل مرجانه به ورته په خندا شوه او ورته به ئې وئیل چې ,, د ماما زویه تانه بغېر مې هېڅ شي ته هم زړهٔ نهٔ کېږي اغا به د مینې په ډکو سترګو ګل مرجانې ته وکتل او بیا به دواړه د خندا نه شنه شول ـ

او بیا چې کله د ګل مرجانې غېږه په شین ګل ډکه شوه نو مینه نوره هم سېوا شوه ـ ګل مرجانې ته هغه شپه هم یاده شوه چې کله اغا ساه نیولې کور ته راغے او ګل مرجانې ته ئې ووې چې ,, زمونږ په پاکه خاوره استعماري قواؤ قدم ایښے دے ـ د ترور لورې اوس وطن ته د قربانۍ ضرورت دے ـ تهٔ راته ووایه چې زهٔ څهٔ وکړم ـ د ګل مرجانې په سترګو کښې غټې

غټې اوښکې راغلې. زړۀ ئې بې اختیاره غوندې ودانګل او په رپېدونکو شونډو ئې اغا ته ووې. د ماما زویه زۀ پښتنه یم زما په رګونو کښې هم د ننګیالي پلار وینه زغلي. په دې جهاد کښې ما د ځان نه بیله مۀ ګڼه. اغا یوه اوږده ساه راښکله لکه چې زړۀ نه ئې ډېر لوئې بوج سپک شوے وي. بیا ئې په خپلو شونډو ژبه راښکله او په ښنتي اواز کښې ئې ووې ,, د ترور لورې ستا جدائي ډېره ګرانه ده ، خو ددې نه بغېر بله لار نشته چې تا او شین ګل نورو مهاجرو سره یو ځائے پاکستان ته لاړ شئ. فکر مۀ کوه زۀ به هم ډېر زر درشم. ډېر زر ،، دا ئې ووې او مخ ئې بل خوا واړولو.

ګل مرجانې ته هغه ورځ هم یاده شوه. چې سید اغا هغه یوې قافلې سره ملګرې کړه. ګل مرجانې مخ په دواړه لاسونو کلک نیولے ؤ او چې کله ئې صبر جوابي شو نو په بق بق وژړېده قافله د کوزې پښتونخوا په لورې روانه وه. سید اغا د لاس په خوزولو هغې ته په مخه ښه وئیل او ګل مرجانې خپل ګران افغانستان ته په اخري نظر کتل او وړو وړو سلګو سره ئې وئیل ,, زما د پلار نیکۀ وطنه په خدائے دې سپارم ،،.

ګل مرجانه خپل زوي شین ګل سره پېښور سره نزدې یو کیمپ ته راغله. د ډېرو منتونو او زارو نه پس ورته یوه خیمه ورکړے شوه او هغې ایله د سکون ساه واخسته. د راشن دپاره

ئې روزانه د متعلقه واکمنو ستغې سپورې اوریدې خو په زړهٔ ئې زغم تېرولو۔ د هجرت په څلورمه میاشت ئې لور وشوه ۔ ,,وږمه ،، چې ایله د دریو کالو شوه نو د مور نه ئې د پلار پوښتنې شروع کړې ۔ خو ګل مرجانې به هر ځل هغې له دلاسې ورکولې او د شپې به ئې ورته د اودهٔ کېدو نه وړاندې د پلار قیصې کولې ۔ وږمې به د مور په غېږ کښې سر ایښودے ؤ او د خپل بابا په فکر کښې به اوده شوه ۔

ګل مرجانې د اسمان په مخ وریځې څارلې او د ماضې ددغه یادونو په جلب کښې دومره لرې تلې وه چې ځان ترې هم ورک ؤ ۔ د هغې په سپین مخ تودې تودې اوښکې یو بل پسې زغلېدې ۔ چې ناګهانه ئې په اوږه چا لاس کېښودو ۔ هغه وبوږنېده او چې په وار خطایۍ ئې مخ شاته راواړولو نو خوبولے شین ګل ولاړ ؤ ۔ ګل مرجانې زر زر خپلې اوښکې اوچې کړې او په غریو نیولې اواز کښې ئې ووې ,, بچیه تهٔ ولې ویښ شوے ئې ،، ,, مورې دا تپوس زهٔ تانه کوم چې په دې نیمه شپه کښې تهٔ د خیمې نه بهر په اسمانونو کښې څهٔ لټوې ،، شین ګل په ژور نظر مور ته وکتل ۔ سیلۍ نوره هم سېوا شوه ۔ ګل مرجانې زوې له هیڅ جواب ورنهٔ کړو ۔ او په درنو قدمونو د ,,وږمې ،، خواله لاړه ۔ لس کلنې ماشومې ,, وږمې ،، سترګې وغړولې ۔ مور په تندې ښکل کړه او شین ګل پوهه شو چې مور

مې د ورېمې د تبې دلاسه سرګردانه ده ـ زر زر ئې خپل ځادر راواخستو او چې کله د خيمې نه بهر وتو نو مور د پلو نه راونيوؤ ,, په دې نيمه شپه چرته ځې ،، مور ترې په هيبت پوښتنه وکړه ,, زۀ ورځم چې د خور دپاره څۀ دوائي راپيدا کړم،، شين ګل ساه نيولي ووې ګل مرجانې يو سوړ اسويلے وکړو ـ شين ګل ئې خپلې خوا ته رانزدې کړو ـ او په ژړغوني اواز ئې ووې چې ,, کم عقله په نيمه شپه دوائي چرته ده ،، هغې په يو لنډ نظر ورېمې ته وکتل او بيا د يو ساعت دپاره فکر يوړه ـ هغې شين ګل ته د ډېر سوچ نه پس ووې ,, تۀ د ورېمې سره کښېنه زۀ دا دے راځم ،، شين ګل به څۀ وئيل چې مور ئې په شغ د خيمې نه ووته او شين ګل غلے ولاړ پاتې شو ـ

د اسمان بريښنا نوره هم سېوا شوه ـ د باران څاڅکي ورو ورو سېوا کېدل او ګل مرجانې د اسمان په بريښنا کښې د خپل نامعلومه منزل لارې لټولې ـ هغه چې کله د مقبرې خوا ته ورسيده نو پښه نيولې شوه ـ هغې داسې محسوسه کړه لکه چې په اوږو باندې ئې يو دروند اسماني بوج راپرېوتے وي ـ ګل مرجانې د اسمان په بريښنا کښې قبرونو ته وکتل ـ هغې ته په قبرونو ولاړې شنې او سپينې جنډې داسې ښکاره شوې لکه چې دې پورې خاندي ـ هغه په يو ځائے اتهاله ودرېده ـ

دغه ساعت په لرې غرونو يو بل تندر راپرېوتو او دغه تندر سره چې په قبرونو کومه رڼا خوره شوه نو ګل مرجانې پکښې خپل سيد اغا هم وليدو. چې سپينې جامې ئې اغوستې وې او د خندا نه شين د ګل مرجانې په لور را روان ؤ. د ګل مرجانې په ټول وجود وېښتهٔ نېغ ودرېدل. چې کله به اسمان وبرېښېدو نو هغې به سيد اغا هم د خندا شين ليدو. او چې کله به تياره خوره شوه نو سيد اغا به په دغه تيارو کښې ورک شو. څهٔ ساعت تېر نهٔ ؤ چې د لالټين يوه تته شان رڼا په دغه ځول کښې ښکاره شوه. ګل مرجانه نوره هم خوله خوله شوه. رڼا د هغې خوا ته نزدې راغله. هغه شين ګل ؤ په وارخطايۍ ئې مور ته ووې مورې! زر واپس شه په ورمې څهٔ چل شوے دے.

ګل مرجانې چې يو ځل بيا د مقبرې لور ته وکتل نو داسې ئې محسوسه کړه لکه چې سيد اغا د مړو په خندا ګانو کښې ورک شوے وي. په درنو قدمونو خيمې ته راورسيده او بيا چې د لالټين په تته رڼا کښې په ورمې راښکته شوه نو ورمې ورو غوندې سترګې وغړولې او دومره قدرې ئې ووې ,,مورې بابا به مې کله راځي،، هغې ,,ورمه،، څو څو ځلې ښکل کړه سترګې ئې د اوښکو راډکې شوې او څهٔ جواب ته ئې خوله جوړوله چې د خيمې نه بهر ئې د سيد اغا خندا واؤريده

هغې په وار خطایۍ کښې شاته وکتل او چې بیا ئې مخ ورمې ته راګرځولو نو د ورمې سترګې وازې پاتې شوې وې .لکه چې د خپل نالیدلي پلار د راتلو لارې ته ګوري.

تــهٔ رانغلـــې زهٔ دا ســـتا پـــه انتظـــار ووم
په ککو کښې مې ارمان شو سترګې سترګې

ماته آئينه

لکه د نور کله په شان دا هم د لاهور يو عام مازيګر ؤ. ټول ښار په لوګو کښې پټ ؤ. ولې د شاهي جومات په لوړو منارو لا اوس هم د شفق رنګونه واضحه ښکاريدل. د دغه رنګونو په سيوري کښې چا په خوند خوند د قرآن پاک تلاوت کولو او څوک د مازيګر د نمانځۀ نه پس د امام صيب خبرو

اوریدو ته غلي ناست وو. بلخوا جومات سره په ډیره لږه فاصله کښې د ,, شاهي محلې ،، خنداګانې هم واضحه اوریدے شوې.

چې څنګه څنګه د ورځې په مخ د تورې شپې تور څادر خوریدو نو د ګونګروګانو شرنګا سره خنداګانې نورې هم سیوا کیدې. خو دا څۀ نوې خبره نۀ وه. شاهي محلې د ډیرو کلونو راسې د ژوند دا تماشې لیدلې وې.

,, ضمیرګل ،، به د هغه ورځې نه هر مازیګر په شاهي محلې کښې څورند سر روان ؤ. کله نه چې هغه د خپل کلي نه لاهور ته راغلے ؤ . نو د ډیر کوششونو نه پس ورته معمولي غوندې نوکري په لاس ورغلې وه. هغۀ د شاهي محلې نه څو قدمه قبلې اړخ ته یو کوارټر په کرایه نیولے ؤ. دغه کوارټر که هر څو تنګ ؤ خو چې ضمیر ګل به ورته د ماښام په خړه کښې ستړے ستومانه راغے او په کټ کښې به خور وور پریوتو نو داسې به دمه شو لکه چې د مور غیږه کښې ئې سر ایښودے وي.

ضمیر ګل د شاهي محلې د ,, ادابو ،، نه بنۀ خبر ؤ خو غریبي ئې لویه مجبوري وه . او ددغه مجبورۍ د مخه هغۀ په خپله وړه کمره کښې یو اړخ ته د خپلې ,, میني ،، عکس لګولے ؤ او بل اړخ ته ئې یوه ,, آئینه ،، لګولې وه چې ضمیر

ګل به ور کښې کله کله د خپلې جل وهلې ځوانۍ ثارنه کوله او چې کله به ئې د زړۀ تارونو د شاهي محلې نغمه وچېړله ـ نو ضمیر ګلا به د خپلې ,,مینې،، عکس ته وکتل ـ خپلې حیا او پښتو به ورله سترګې ښکته کړې او ضمیر ګل به زر غوږونو ته ګوتې یوړې ,,توبه خدایه توبه ،، هغۀ به د ځان سره ووې ـ

دا د هغۀ د کلونو معمول ؤ خو نن د هغۀ زړۀ ډوب ډوب کېدو د خپل کار نه وختي رااووتو او تر ډېره ناوخته په شاهي محله کښې ستړے ستړے ګرځېدو ـ کله به د خورو اوربلونو تماشې ته ودریدو کله به ئې د ګونګروګانوشړنګا سره د زړۀ درزا سېوا شوه او کله به ئې د شاهي محلې غټ خیټو د لالانو ته په ژور نظر لاندې باندې کتل ـ د هغۀ ذهن ته به ډېر داسې سوالونه راغلل چې د جواب په چل به ئې نۀ پوهېدو ـ

د ماښام تیارې په خورېدو وې او ضمیر ګل ساعت پس خپل کوارټر ته اورسېدو ـ هغۀ په مات زړۀ د کوارټر دروازه خلاصه کړه ـ او د خور اسمان لاندې په کټ کښې داسې خور وور پرېوتو چې پېزار ویستو ته ئې هم خیال نۀ شو ـ په اسمان کښې ستورو پټ پټانې شروع کړې وو ـ ضمیر ګل دغه ستورو پسې سترګې ګرځولې شپه په غزیدو وه خو ضمیر ګل له بیخي خوب نۀ ورتلو ـ هغۀ بیا بیا اړخونه بدلول ـ د څه ساعت دپاره ئې یو ځل بیا اسمان ته وکتل ـ هلته وریځې یو بل پسې

زغلېدې او ضمیر ګل داسې محسوسوله لکه چې ټول اسمان په منډو شوے وي. بیا وریځو په دغه منډو کښې یو بل له جوختې غاړې ورکړې او ګړهان ګړهان د ضمیر ګل د سر دپاسه جرګه جرګه شوې. د هغۀ ساه ډوبه ډوبه شوه. مرۍ ئې ونښته.

,, وریځې ،، د هغۀ په ذهن کښې الول کېدې هغه راپاڅېدو دوه درې ګوتې او بۀ ئې په ډېر زور د مرۍ نه تیرې کړې. او بیا د شپې په توره تیارۀ کښې په درنو قدمونو بهر ووتو. هغۀ ته د کوارټر د بندولو خیال هم رانغے او لږه شیبه پس په داسې حال کښې کوارټر ته واپس راغے چې ,, د زړۀ درزا ،، ئې نوره هم سېوا شوې وه. د هغۀ په هر رګ کښې زلزله وه. د تندې خوله ئې اوچه کړه او بیا نیغ کمرې ته ننوتو هغه په ,,آئینه،، کښې د ځان کتو دپاره لکه بُت اودرېدو خو ,, آئینه،، په مینځ بیله شوه. ضمیر ګل خپل ټوټې ټوټې مخ ته نۀ شو کتلے ساه ئې راماته شوه او په وارخطایۍ ئې ,, عکس ،، ته مخ راواړولو. ,, عکس ،، هم ضمیر ګل سره سترګې ونۀ لګولے شوې او په درز پړ مخې راپرېوتو. ضمیر ګل په درنو قدمونو ,,عکس،، ته نزدې ورغلو. په رپېدونکو لاسونو ئې عکس راپورته کړو او چې کله ئې د عکس سترګو ته وکتل نو د خولې

نه ئي بې اختیاره کریکه ووته ځکه چې ,, عکس، ، ټول په وینو کښې لړلے شوے ؤ.

چې مې د فکر آئینه ماته شوه
اوس به د ځان تصویر په څۀ کښې ګورم

د شپې سیورے

ټوله ورځ واؤرې وریدلې وې خو د اسمان په مخ لا اوس هم تورې او ګورې وریځې ګرځېدې راګرځېدې . کله کله به اوښان اوښان یو خوا بل خوا روانې شوې او په مینځ کښې به ئې سپوږمۍ داسې مخ راښکاره کړو لکه د ډېر عمر سترونده پښتنه چې د دروازې په چوند کښې مخ راښکاره کړي . شپه

یخه وه او د سپوږمۍ په تته رڼا کښې ګیر چاپېره غرونه داسې ښکارېدل لکه چې د سپینو واؤړو لوئے لوئے بُتان د خاموشۍ په ژبه یو بل ته ډېر څۀ وئیل غواړي۔ چې شپه په غزیدو شوه نو ورسره نرۍ نرۍ یخه سیلۍ راوالوته ۔خو ساعت تېر نۀ ؤ چې ددغه سیلۍ رفتار په سپوا کېدو شو او بیا دومره سپوا شوه چې د څول شکل ئې اختیار کړو ۔تورو او ګورو وریځو یو بل له نورې هم جوختې غاړې ورکړې ۔ګېر چاپیره داسې نوره تیارۀ خوره شوه چې د ژمي شپه ترې هم ویریده ۔او چې کله به سیلۍ د کلي په کورونو کښې چورلک وخوړو نو د تاخونو لوښي به په زمکه داسې راغورزېدل چې اواز به ئې تر لرې لرې پورې اورېدے کېدے شو۔د کلي سپو به د اسمان برېښیدو ته ؤغپل خو یخنۍ به ورله زر خولېې تپې کړې۔کله کله به چرته لرې د ونو د ښاخونو د ماتېدو او د کچه دېوالونو د غورزېدو اواز هم راغے ۔خو نۀ په څول او طوفان کښې کمے راتلو او نۀ فطرت د چا د جونګړو په ورانېدو ملاله ؤ ۔څۀ ساعت پس سیلۍ سره د باران غټ غټ څاڅکي داسې کاږۀ وارۀ راپرېوتل۔لکه چې د ډېر زغم او صبر نه پس د یو مئین په مخ ناقراره اوښکې کړېې وړېې روانې شي۔

په دې څول او طوفان کښې سیاله د څان نه بې پروا د لوئې مقبرې په بڼ کښې د لوئے چنار ونې لاندې ولاړه وه۔سیلۍ

د بڼ ټولې ونې ټېل ناټېل کولې او کله کله به ئې د سیالې د مخ نه څادر هم پورته کړو ـ خو هغې به څادر په سر سم کړو او په توره تیارۀ کښې به ئې تور اسمان ته وکتل ـ چې کله به د سیلۍ زور سره د بڼ د ونو شور په فضا ګانو کښې خوریدو نو سیالې به داسې محسوسوله لکه چې هغوي هم د چا په بې وسۍ ژړا کوي ـ

هغې به دغه ژړا اوریده او ورسره به ئې په سپین مخ د حسرت او ارمان اوښکې لړۍ کیدې ـ چې شپه نوره هم وغزیده نو د مقبرې په مېنځ کښې یوه رڼا ښکاره شوه ـ سیاله وبوږنیده رڼا ته ئې په غور وکتل ـ رڼا په دغه ځول او طوفان کښې څۀ ساعت په ځائے ولاړه وه ـ او بیا د هغې په لور را روانه شوه ـ په رڼا پسې شاته یو سیورے را روان ؤ ـ ځول دنیا په مخه اخستې وه ـ او سیاله دغه سیوري ته فکر وړې وه ـ

رڼا چې کله د چنار لاندې له راغله نو د سیالې نه په څۀ فاصله باندې ودریده ـ ولې سیوري لا اوس هم د مقبرې په ونو کښې د سیلۍ په ټال جوټې خوړې ـ سیالې ساه راښکلې وه ـ ولې په خپلو وړو سلګو ئې اوس هم لاس نۀ رسېدو ـ ,, تۀ څوک ئې ،، سیوري پوښتنه وکړه ـ د سیالې ټول وجود وبوږنیدو ـ په یخه یخنۍ کښې ئې په تندي توده توده خوله راماته شوه ـ په رپېدونکو شونډو ئې ووې ,, زۀ ـ ـ ـ زۀ سیاله یم د خان بهادر

لـور ، ، سـیوري یـو اوږده سـاه راښـکله او سـیالـۍ د هغـۀ د سـاه ګرمـي محسـوس کـړه ۔ ،، پـه دې څول او طوفـان کښـې دلتـه څۀ کوې ، ، سیوري بیا پوښـتنه وکـړه ۔ سیاله ټوله خوله شـوه ۔ بـې اختیـاره ئـې د خـولـې نـه وختـل ،، زۀ پـه ... زۀ پـه خپـل ګـل باچـا پسې راغلې یم ، ، څوک ګل باچا ... د چا ګل باچا ، ، د سیوري په لهجه کښې تجسس ؤ ۔ وار خطائي وه ۔

سیالۍ نۀ غوښتل چې وړاندې څۀ ووائـي څـو نـاقراره سلګو ئې د زړۀ خبره خولې ته راوسته هغې پـه غـور سـیوري تـه وکتل او بیا ئې ټوله قیصه بیان کړه ۔ هغه قیصه ، کومې چې د سیالۍ ژوند ناقراره کـړے ؤ ۔ او ځـان ورتـه مجـرم ښکاریدو ۔ د هغه ګل باچا قیصه څوک چې په سیالۍ مئین ؤ ۔ خو غریب ؤ او ځکه نو چې کله د خان بهادر خان زلمے زوئے د هغې د مینې پـه دنیا شکمن شو نو د داسې څول او طوفـان پـه شـپه ئـې پـه چـاړو ټوټې ټوټې کـړے ؤ ۔ او د هغـۀ لاش ئـې بیـا د کـلي لـوئے نهـر تـه اچولے ؤ ۔ خو د قاتل پته ئې ځکـه نـه وه لګیـدلې چې د کلي پـه تانـه کښـې د هغـۀ د بـوډا او غریب پـلار د خبرې اوریـدو دپـاره هیڅوک هم نۀ وو۔ دا راز صرف او صرف سیالۍ ته معلوم ؤ ۔ خو غږ ئې ځکه نۀ شو کولے چې په کور کلي کښې ئې د پـلار نیکـۀ په لمن داغ لګیدو ۔

د ګل باچا د مرګ نه پس به چې کله هم د ځول او طوفان شپه وه نو سیاله به مقبرې ته راتله او ترنیمو نیمو شپو به د لوئې چنار د ونې لاندې ولاړه وه ـ او د خپل ارمان په مزار به ئې اوښکې تویولې ـ سیالې چې د ګل باچا د اخري سلګو قیصه کوله نو پخپله هم سلګو نیولې وه ـ خو چې زړۀ ئې راډک شو نو بق بق په ژړا شوه ـ د هغې ژړا سره اسمان ډېر زیات وربرېښېدو او د سیالې سترګې د سیورې په مخ پرېوتې ـ د هغه ګرېوان شلېدلے ؤ ـ د هغه سر سرتور ؤ او د ږیرې ویښتۀ ئې ګډ وډ ؤ ـ په یو لاس کښې ئې رڼا نیولې وه او په بل لاس ئې خپلې اوښکې اوچولې ـ

د سیالې خوله وازه پاتې شوه ـ بیا ئې په وار خطایئ ووې ـ ,,بابا تۀ خو هم ژاړې ولې ،، سیورې به لاڅۀ جواب ورکولو چې ځول او طوفان نور هم سېوا شو ـ ورسره د باران کړې وږې شیبې هم راغلې ـ په مقبره کښې د ونو د څانګو د ماتیدو او دمړو د خنداګانو اوازونه سېوا کېدل ـ رڼا د سیالې د مخ نه ورو ورو په بیرته روانه شوه ـ او هغې رڼا پسې روان سیورے هم ولیدو ـ د هغې ټول وجود د ویرې نه خوله خوله ؤ او ذهن ته ئې ډېر سوالونه راتلل ـ رڼا چې کله د قبرونو مینځ ته ورسیده نو د څۀ ساعت د بلیدو نه پس مړه شوه ـ د مړو خنداګانې نورې هم سېوا شوې او بیا چې سبا شو نو د کلي

خلقو د برچم ,, شمالے کاکا ،، د خپل ځواني مرګ زوئے ,, ګل باچا ،، د قبر سر ته مږ بیا موندو ـ

پـه سلګو کښې هم اظهار کولے نشي
لویه خدایه څوک مجبوره پېدا نکړې

ما معاف کړه

,, ما خو په څو ځله قسم وکړو ماریې زۀ ...زۀ په ډېرو زیارتونو وګرځېدم .ډېرې توبې مې وویستې ولې زړۀ بادشاه دے ځکه نو مانه هر وخت ,,تا ،، غواړي .تا ماریې صرف او صرف تا...زۀ نۀ پوهېږم چې تا نه څنګه زړۀ صبر کړم اخر څنګه ؟...تۀ چې ماته په چپله خوله داسې خوارۀ خوارۀ

ګورې نو لېونے زړهٔ مې ډېر څهٔ غواړي ... ولې زهٔ هېڅ نهٔ شم کولے . . . زما معصوم ارمان دا کله منې چې زما او ستا تر مېنځه ډېره لويه فاصله ده تا په نازونو کښې سترګې غړولي دي او زه په غمونو کښې رالوئے شوے يم ... زهٔ خو د خاؤرو د داسې کچه کور اوسېدونکے يم کوم کور چې په ټول عمر کښې د خوشحالۍ خوب هم نهٔ دے ليدلے ... منم چې زهٔ تا له محلونه نهٔ شم جوړولے ... ولې د زړهٔ په محل کښې مې د ډېرې مودې راسې ساتلې ئې ... زما په هره ساه کښې او زما د وينې په هره قطره کښې ستا مقدس ارمان خوندي دے ... مارېې ما که خدائے پاک ته په سلګو سلګو ژړلي دي نو زما هرې سلګۍ او هرې اوښکې ترې نه ستا سوال کړے دے . . . د خپلې هرې خوشحالۍ په بدل کښې د خپلې هر تمنا او هر خواهش په بدل کښې خو مارېې ته خاموشه ولې ئې ؟ څهٔ خو ووايه کنه ... دا خاموشي ... دا خاموشي خو ما خوري ... څهٔ خو ووايه کنه اے بس دمره چې يو ځل راته ,, خپل ،، ووايه ... بيا مې هېر کړه . د همېشه دپاره ... زهٔ درته منت کوم . مارېې منت درته کوم ... تهٔ ... تهٔ ګورې نه ؟ ... د حالاتو او وختونو سپورې مونږ پسې دي ... زهٔ وېرېږم ... زهٔ ... زما په وجود خو ... زما په وجود خو توده توده خوله راماته شوه ... ماته الله هو ووايه ... ما اودهٔ کړه مارېې ما اودهٔ کړه تهٔ ... تهٔ زما په سينه سر کېږده ... او ... او

هم دغه شان چې ماله خوب راشي چې زۀ اودۀ شم مارېې چې زۀ اودۀ شم ،،.

هغۀ سترګې پټې کړې او د مارېې تصویر ئې سینې پورې جوخت کړو. د هغۀ وړو وړو سلګو هغه دخیال په نیلۍ سور کړو. او د حسرتونو او ارمانونو په جلب کښې ئې ډېر لرې بوتلو. ډیوه لااوس هم د هغۀ سرته بلېده. باران کم شوے ؤ خو چې کله کله به شیبه تیزه شوه. هغۀ به داسې محسوسه کړه لکه چې په کوټه څوک منډې وهې د هغۀ ټول وجود به په رپېدو شو او د مارېې تصویر ئې سینې سره نور هم جوخت کړو.

,, ماریه ،، د هغۀ د ډېرې مودې راسې خوښه وه ولې نن ئې په زړۀ بې اختیاره راوربدلې وه. هغۀ ته د سپوږمۍ په رڼا کښې د مارېې خبرې رایادې شوې. هغۀ په دغه شپه هم ډېر ژړلې وو. ولې مارېې ته پته نۀ وه بیا ورته د هغې ټول خطونه رایاد شول چې پکښې مینه وه او د مینې غوښتنه وه. هغۀ بې اختیاره اسویلي کول چې ناګهانه چا دروازه وټکوله. هغۀ سترګې وغړولې ډیوه ئې راواخسته او په درنو قدمونو دروازې له ورغے. د هغۀ په مخ اوښکې روانې وې دروازه بیا بیا وهلے کېده اوچې کله هغۀ دروازه خلاصه کړه نو هلته څوک هم نۀ وو. د شپې په توره تیارۀ کښې د باران شېبو یو بل پورې خنداکوله. هغه د څۀ ساعت دپاره په دروازه کښې شکمن شانتې ولاړ ؤ او

د ډیوې په تته رڼا کښې ئې اخوا دېخوا کتل. بیا ئې دروازه بنده کړه او لاکمرې ته رارسېدلے نهٔ ؤ چې دروازه بیا ووهلے شوه خو دا ځل ورسره د مارېې اواز هم ملګرے ؤ. ,,شابه دروازه بیرته کړه تهوله لونده شومه ،، د هغهٔ د پښو نه لکه چې زمکه تختیدلي وي. د کمرې په مینځ کښې اټاله ودریدو اواز بیا راغے ,, هسې دې دومره یادولم شابه دروازه بېرته کړه،، هغهٔ د مارېې اواز اورېدو ولې نهٔ پوهېدو چې څهٔ وکړي. په زړهٔ کښې ئې ډېرې وسوسې تلې راتلې. د دروازې درزېدل ورو ورو سېوا کېدل او ورسره د مارېې د ژړا اواز هم راتلو.

هغهٔ یو ځل بیا ډیوه راواخسته د باران شېبې ښې تیزې شوې وې. او بیا چې څنګه هغهٔ دروازه بیرته کړه نو چا ورله په مخ یوه درنه څپېړه ورکړه او دغه څپېړې سره اسمان وبرېښېدو. هغهٔ په دغه رڼا کښې په خپله دروازه کښې یو سپورے ولیدو چې په بق بق خاندي. د هغهٔ وجود وبُوږنېدو. دروازه ئې په درز بنده کړه او چې کمرې ته راننوتو نو ډیوه ئې ایله په تاخ کښې ایښودې وه چې په کټ کښې خور وور راپرېوتو. د هغهٔ په مخ توده توده خوله راماته شوه. ټول ساه شو. د هغهٔ د سترګو وړاندې هاغه سپورې چورلکونه خوړل. هغهٔ د دروازې نه بهر اوس هم د مارېې خندا اګانې اورېدې. په رپېدونکو لاسونو ئې د مارېې تصویر یو ځل بیا سینې سره

جوخت کړو ۔ ,, زۀ ويرېږم ۔ ۔ لېونۍ ما اودۀ کړه ۔ ۔ ۔ ما اودۀ کړه ،، هغۀ دومره قدر اووې او بيا ئې سترګې پټې کړې او هلـه ئې سترګې وغړېدې چې دروازه چا بيا وټکوله ۔ هغۀ يو نظر بهر وکتل باران ودرېدلے ؤ شپه تېره شوې وه او توده غرمه وه ۔ هغه په ډېره مشکله د کټ نه راپاڅېدو ۔ سترغلي ئې پړسيدلي وو او سترګې ئې تر اوسه سرې وې ۔ هغه په راکښلو قدمونو دروازې ته ورغے او چې دروازه ئې بېرته کړه نو مخامخ ډاکي ولاړ ؤ ۔ هغۀ له ئې يو خط ورکړو او په شغ لاړو ۔

هغۀ لفافې ته وکتل زړۀ ئې اختياره ودانګل د شپې ټول واقعات ئې ذهن ته راغلل په رپېدونکو لاسونو ئې د مارېې رالېږلے خط پرانستو ۔ هغې د نورو ډېرو خبرو نه علاوه په واضحه ټکو کښې ليکلي وو چې ,, ما معاف کړه ۔ ۔ ۔ ،، د ,,معاف،، ټکي سره په هغۀ سر وچورليدو او ځان ورته د هاغه سوال ګري په شان ښکاره شو څوک په ټوله ورځ د ښار په بازارونو کښې ګرځي او هر چا ته لاس نيسي ولې هر شتۀ من او په کور پوره سړے ورته په ډېر نفرت او سپکاوي سره وائي ,,معاف کړه ،، د هغۀ په مخ ناقراره اوښکې په يو بل پسې زغلېدې د ماضي هر يو ياد ورته نيمګړے خوب ښکاريدو هغه کمرې ته دننه راغے د مارېې تصوير ئې راواخستو ، د حسرت او ارمان په ډکو سترګو ئې ورته وکتل ۔ هغۀ داسې

محسوسه کړه لکه چې د ماریې تصویر هم د هغۀ غریبۍ پورې خاندي او ورته وائي چې :-

پیوند د شال او شړۍ نۀ شي
پۀ رښا ورځې باندې مۀ وینه خوبونه

شناختي کارډ

د شپې په توره تیارهٔ او چُپه چپیا کښې د حادثې اواز تر لرې لرې پورې اوېدے شوے ؤ. او د خواؤ شا د نزدې کلو خلقو د حادثې ځائے ته رامنډې وهلې. ،،کرمے،، ورومبے سړے ؤ چې دغه ځائے ته راورسیدو. هغهٔ په بس کښې د مړو او ژوبلو کسانو اندازه نهٔ شوه کولے. خو د ژوبلو کسانو زبیرګي، د زنانؤ ژړا او د ماشومانو چغې ئې اورېدې. هغهٔ یو نظر اسمان

ته وکتل چې وربانديې د تورو او ګورو وريځو داسې تور ځادر خو ؤ چې نۀ خو ورکښې د ستورو څۀ نخښې ليد ے شوې او نۀ ترې د سپوږمۍ رڼا سترګې ښکاره کولے شوې ـ بيا ئې د خپلې بيټرۍ پۀ رڼا د يو پړق دپاره ژوبل کسانو ته وکتل ـ د حادثې د زپلو کسانو په زړونو کښې دغه پړق د امېد ډيوې بلې کړې خو کرمي بيا بيټري بله نۀ کړه او په توره تيارۀ کښې ئې ځان ژوبل کسانو ته ورسولو هغه يو يو کس ته ورنزدې کېدو او خپل رپيدونکي لاسونه به ئې د هغۀ په جيبونو تپول ـ خو چې کله به ژوبل کس زبيرګے اوکړو نو زر به ئې ترې لاسونه راښکل ـ

او بيا هغه ,, يو داسې ژوبل کس ،، ته نزدې ورغے چې ډېر دروند زبيرګے ئې کولو ـ کرمي يوه اوږده ساه راښکه او په اطمينان سره ئې ورله په جيبونو لاسونه ووهل څۀ کاغذونه ئې ترې راويستل خو دا پوهه نۀ شو چې دا روپۍ دي او که نور څۀ کاغذونه ... او بيا ... په دغه توره تيارۀ کښې د هغۀ ددغه ژوبل سړي په لاس ګړۍ ته پام شو چې ورکښې د ,, ژوند رفتار ،، ځلا کوله ـ کرمي لاس ور اوږد کړو او ګړۍ ئې ترې جيب ته کړه ـ

کرمي به لا نور کسان لټول چې د لرې نه ئې رڼاګانې وليدې چې د حادثې لورې ته را رواني وې ـ هغۀ زر په دغه تيارۀ

کبنبې یو اړخ ته شو او چې بیا د کلو خلق د ژوبل کسانو د امداد دپاره رارسېدل نو کرمي ځان خپل کورته رسولے ؤ ـ

هغه د پنجو په سر خپل کټ له ورغے ـ په کور کبنبې چپه چپیا وه ـ هغهٔ ګړۍ په لاس کړه او په کټ کبنبې ئې پښې وغزولې اړخونه ئې بدلول رابدلول او په زړهٔ کبنبې ئې د ګړۍ د قیمت په حقله اندازې لګولې ـ یوه منصوبه به ئې جوړه کړه زر به ئې هغه ورانه کړه ـ او بیا به ئې په بله منصوبه سوچونه شروع کړل ـ په دغه ذهني کشمکش کبنبې د کرمي سترګې ورغلې ـ

چې کله د سحر رڼا لګېده نو مور ئې مانځهٔ له پاڅېدلې وه ـ هغې په خوب اودهٔ کرمي ته په ژور نظر وکتل او چې بیا ئې د هغهٔ په لاس ګړۍ ته پام شو نو زړهٔ ئې بې اختیاره ودانګل ـ هغه په چاقو قدمونو د کرمي خوا له ورغله او هغه ئې خوب نه راویښ کړو ـ کرمي په خوبولو سترګو مور ته په غصه وکتل او ورته ئې ووې ,, څهٔ چل دے ،، مور ترې نه په وار خطایۍ تپوس وکړو چې ,, دا ګړۍ چرته وه؟ ،، کرمي ورته سمدستي جواب ورکړو ,, ... دا ... دا خو زما د یو ملګري ده ،، مور ئې زوئے ته په غور وکتل په اُوچو شونډو ئې ژبه راښکله او ورته ئې ووې ,, هلکه بهانې مهٔ جوړوه ـ سمه خبره وکړه دا ګړۍ چرته وه ـ کرمے د مور په دوباره پوښتنه لږ وُېریدو او مور ته ئې ووې ,,دا ... خو ما اخستې ده د بر کلي د اول خان نه ،، مور ئې په

سواليه نظر کرمي ته اوکتل ـ اوئې وئيل ,, په سترګو ړوندې شې دا خو دې د پلار ګړۍ ده ،، د کرمي د سر نه لکه چې شنۀ لوخړه ختلې وي ـ د هغۀ د سترګو نه سمدستي خوب وتښتېدو ـ په مرۍ کښې ئې لاړې اوچې شوې ـ مور ته ئې برند برند وکتل او په رپېدونکو لاسونو ئې جېب ته لاس کړو ـ چې د جېب نه ئې کاغذونه راووېستل او ورته ئې وکتل نو وړومبې نظر ئې د خپل پلار په شناختي کارډ پريوتو چې په سرو وينو لړلے وو ـ

چې خپل ,, ارمان ،، په وينو سور وينمه
پـــه خپــلـو سترګو مې باور نۀ راځي

ټيټې سترګې

د مور د مرګ نه پس به ماشومه ,, ناز پري ،، د مشر خان په کور کښې يو خوا ته غلې ناسته وه ـ که ,, غټې بي بي ،، به ورته د څۀ کار ووئيل نو هغې به په چپه خوله کار وکړو ـ او بيا به يو خوا ته يوازې کښېناسته ـ خو وخت سره سره هغې دغه د ژوند غم له په خپله سينه کښې ځائے ورکړو او د خپلې مور په رنګ ئې د ,, نائيکانو ،، خدمت ته ملا وتړله ـ او

بیا چې څو کاله پس د هغې د معصومیت سره ,, ځوانۍ ،، مستي شروع کړه نو د هغې په سور سپین مخ د رنګونو پټ پټانې سېوا کېدل ـ په زړو او خیرنو جامو کښې به پرې هم د چا دا ګمان نۀ راتلو چې ګني ,, نازپرې،، ددې کور نوکره ده ـ د مشر خان لونړه به د نازپرې ښائست ته تېنګېدے نۀ شوې ځکه نو په وړه وړه خبره به ئې تنګوله ـ خو نازپرې دغه ,,نازونو،، ته ځان نیولے ؤ ـ ځکه چې د خدائے پاک په لویه دنیا کښې د هغې د ډاډ ځائے هم دغه کور ؤ ـ

یوه ورځ چې ,, غټه بي بي ،، د خپل کشري ورور وادۀ له بر کندي ته لاړه نو نازپرې ئې کور کښې پاتې کړه ـ خو دا څۀ نوې خبره نۀ وه ځکه چې د غټې بي بي په هغې اعتماد ؤ ـ ,,نازپرې،، چې د کور کارونه راغونډول نو بیا د پاسه غرمه وه ـ هغې د خپلې خوښې هغه جامې راواخستې کومې چې ئې درې کاله وړاندې ورکوټې اختر له جوړې کړې وې ـ هغې یو نظر دغه جامو ته اوکتل د ځان سره مسکې شوه او بیا د ماسپښین د مانځۀ د تیارۍ دپاره غسل خانې ته ننوته ـ هغې په خپل بدن په خوندخوند اوبۀ اچولې او ورسره وسره ئې په شونډو کښې یوه داسې سندره الول کېده چې هغه پرې پخپله هم نۀ پوهېده ـ دا غالباً د هغې د مایوسۍ اظهار ؤ چې کله کله به د لاشعور نه تر شعور پورې رارسیدو او بیا به د شونډو په سرونو کښې ورکېده

د هغې سترګې پټې وې چې دغه ساعت د غسل خانې دروازه په درز خلاصه شوه .د ناز پرې سترګې بقې او خوله وازه پاتې شوه . مخامخ مشر خان ولاړ ؤ . هغې که هر څو د ځان را انغاړلو کوشش کولو خو د مشر خان د سترګو پردې شلیدلې وې .د غسل خانې ور یو ځل بیا پورې شو او دا ځل چې خلاصیدو نو ناز پرې ترې کوزې سترګې راووته . هغې په خپله بې وسه ورځ ډېرې اوښکې توې کړې . ذهن ته ئې ډېرې خبرې راغلې خو د هر سوچ او هر فکر انجام د هغې د رسوایۍ نه سېوا بل هېڅ هم نۀ ؤ .

ددې واقعې نه پس به ,,نازپرې،، په کور کښې خاموشه خاموشه ناسته وه . ,, غټې بې بې ،، ترې څو ځله پوښتنه هم وکړه خو هر ځل د هغې په مخ تودې تودې اوښکې یو بل پسې وزغلیدې او خاموشه پاتې شوه .څو ورځې پس چې کله مشر خان د کلي د ,,جرګې،، نه واپس کور ته راتلو نو د خپل کور نه ,,قبلې اړخ،، ته ئې د جوارو په پټې کښې خپل نوکر ,, تور ګل ،، سره د چا پټې پټې خبرې واؤریدې . مشر خان دغه خبرو ته پښه نیولے شو د هغۀ ذهن ته ډېر څۀ راغلل . غاړه ئې تازه کړه او چې کله ئې د جوارو پټې ته د ننوتو اراده کوله نو جوار وړقېدل.... د خان تلوسه نوره هم سېوا شوه او بیا ساعت تېر نۀ

ۇ چې د هغـۀ پېغلـه لـور د جـوارو د پټـي نـه راووتـه او کـوزې سترګې په شغ کور ته ننوته.

کــه دې ســترګې د شعـور کلـه بینا کړې
د خپل ذات په آئینه کښې به ,, ځان ،، وینې

څادر

هغه د څۀ ساعت دپاره ځوړند سر ولاړ ؤ او د سوچونو په لوئے دریاب کښې ئې غوپې وهلې .بیا ئې سر راپورته کړو .یو نظر ئې د خپل کچه او خاؤرین کور ,,برګو،، ته وکتل چې جولاګانو ورکښې جالې جوړې کړې وې .بیا ئې خپلو لاسونو وکتل کوم چې داسې چاؤدلي وو لکه چې چا په تیرۀ چاړۀ غوځ کړي وي .د هغۀ د لاسونو رنګ که هر څو سُور سپین

ۀ ـ ولې ,,جاولو،، ښځي تور کړے ۀ ـ د هغۀ سترګو کښې يو ځو اوښکو يو بل له غاړې ورکړې خو هغۀ دا فېصله ونۀ کړے شوه چې دا د خوشحالۍ اوښکې دي او که د خپلې بې وسه ورځ اظهار د ے ـ

د هغۀ بوډۍ مور چې د کلونو راسې د ټي بي مريضه وه د ټولې شپې د ټوخېدو نه پس ايله اوس غلې شوې وه ـ پېغله خور ئې د سحر رڼا لګېدو سره ,,چينې،، ته اوبو له تلې وه ـ هغه ځۀ فکر يوړو بيا ئې د خپلې بوډۍ مور په مخ سترګې ښخې کړې چې وربانديې وخت د ټول ژوند ناکړدې بې ترتيبه ليکلې وې ـ د هغې سترګې پټې وې او د سپينو وېښتو نه ئې شليدلے تور سرپيچک يو طرف ته خوئېدلے ۀ هغۀ په دوېم نظر په خپلې مور باندې خورې بړستنې ته وکتل ـ چې دومره خيرنه شوې وه چې د ,,رنګ،، ئې هډو پته نۀ لګېده ولې مور ئې پرې اوس هم مئينه وه ځکه چې دا د هغې د وادۀ نخښه وه ـ

هغۀ يو ډېر اوږد اسوېلے وکړو ـ او د خپل کور هغه الماريۍ له ورغے کومې چې لاتر اوسه پورې ,,ور،، نۀ ۀ ليدلے ـ هغۀ د الماريۍ په بره تاخ کښې پروت قرآن شريف را اوچت کړو هغه قرآن شريف چې د ,,تبرک،، دپاره د دوي په کور کښې پروت ۀ ـ ولې د کلونو تېرېدو باوجود لا اوسه چا پرانستے هم نۀ ۀ ـ هغۀ يو ساعت قرآن شريف خپلو سترګو پورې کلک نيولے ۀ ـ

بیا ئې د هغې د لاندې پرتې څو روپۍ راواخستې. په ژور نظر ئې روپو ته وکتل. وښکې ئې تښتېدل ځان سره ئې ووې ,, نن نه صبا له که خیر وي،، هغه روپۍ یو ځل بیا د قرآن شریف لاندې کېښودې او ځان سره ئې غلې غوندې وخندل.

د هغۀ نوم ,, کشمال خان ،، ؤ. ولې غریبۍ کشمالے کړے ؤ. د لوئے کلي نه لرې په یوه بانډه کښې وسیدو. په ټوله بانډه کښې لس پنځلس کورونه او یو جومات ؤ او هم دغه د کشمالي دنیا وه. د هغۀ پلار به کلي ته روزانه د لرګو ګېډ ے راؤړو. او د هغې په پېسو به ئې ,,کډه ،، ساتله. د پلار د مرګ نه پس چې کشمالي په ورمبي ځل تبر په اوږه کړو نو مور ئې ورته بې اختیاره په ژړا شوه. او سینې ته ئې راجوخت کړو. د هغۀ په نازکو اوسرو سپینو لاسونو کښې تبر کله ښۀ ښکارېدو خو غریبۍ ورسره هم دغه ,, ښۀ ،، کولے شو. ځکه نو ورو ورو عادت شو او بیا ئې دغه معمول ؤ چې سحر وختي به ئې د لرګو ګېډ ے په شا کړو کلي ته به راغے او چې کله به لرګي خرخ شول نو څۀ به ئې د مور دوائي شوه او څۀ ,,چائې ګوړه،،.

هغۀ به دا هر څۀ د خپل خیرن او شیلدلي څادر په پڅکي پورې وتړل او کور ته به ستړے ستړے روان شو. چې کله د کلي د لوئے سکول خوا ته ورسېدو نو د څۀ ساعت دپاره به اورېدو. هر ماشوم ته به ئې په زیر زیر کتل. او چې د سکول

ماشومانو به په اوچت اواز د قرآن پاک تلاوت کولو نو کشمالے به ورته څوړند سر ولاړ ؤ ـ په مخ به ئې غټې غټې اوښکې راتلې او هر يو ټکے به ئې د زړۀ تل ته کوزیدو ـ هغۀ به هر ځل ځان سره وئیل چې ,, دا ځل به کۀ خير وي د جومات د مولوي صيب نه سبق شروع کوم ،، خو غريبۍ مسلمانۍ ته نۀ پرېښودو.

د لوئے سکول نه وړاندې د بسونو او ټانګو اډه وه چې ورته بالکل مخامخ د ټوکو يو غټ دوکان ؤ ـ په دغه دوکان کښې به هره ورځ ټوکي خرڅېدل ـ کشمالے به کله کله د دغه ټوکو د رنګونو تماشې ته پښه نيولے شو ـ خو چې کله به ئې خپلې خيرې لمنې ته وکتل نو په اوچو شونډو به ئې ژبه راښکله او د هاغه ځائے نه به چاق چاق روان شو ـ ولې د څو مياشتو راسې به کشمالے دغه دوکان ته هره ورځ ودرېدو ـ لږ ساعت نه ډېر ساعت ـ هغۀ به په دوکان کښې مخامخ يو څوړند څادر ته کتل او د دغه څادر د هر تار په هر يو رنګ کښې به ورته خپله پېغله خور ,, ګل جانه ،، ښکارېده ـ

هغۀ به په خيال او تصور کښې دغه څادر ګل جانې ته په سر کړو ـ ورته به ئې په غور وکتل ـ په سترګو کښې به ئې د خوشحالۍ اوښکې لاړې راغلې ـ هغه به ئې په تندي ښکل کړه ـ سينې ته به ئې راجوخته کړه او ورته به ئې ووې چې ,, ګل جانې زۀ نن ډېر خوشحاله ،، خو هره ورځ به د لارو بسونو هارنونو د

کشمالي د فکرونو دغه رنګینه سلسله شلوله ـ هغهٔ ځان سره دا کلکه فېصله کړې وه چې هم دا څادر به خپلې خور له یوه ورځ خا مخا اخلي ـ ځکه نو د څو میاشتو راسې به ئې هره ورځ د لرګو د پېسو نه څو روپۍ بچت کولې او غلې غوندې به ئې د قرآن پاک د سپوري لاندې کېښودې ـ هغهٔ دوه درې ځله ګل جانې ته ذکر هم کړے ؤ خو ګل جانه به ورته د خندا شنه شوه او ورته به ئې وئیل چې ,,لالاتا دې خدائے لرې زما د سر څادر خو تهٔ ئې ،، کشمالے به د خپلې خور په دې خبرو ډېر خوشحالېدو ـ نن چې کله ګل جانه سحر وختي اوبو له لاړه ـ نو د کشمالي دغه د مودو ارمان راؤپارېدو ـ خو ځان سره ئې ووې ,,نن نه سبا له کخېر وي ،، ـ

د خیالونو د ګرداب نه د راوتو نه پس هغهٔ ګېډے په شا کړو او کلي ته راغے ـ نن د هغهٔ ګېډے ګران خرڅ شو ځکه نو مور له ئې دوائي هم واخسته او ځان ته ئې د دوؤ روپو کباب هم واخستل ـ کباب د هغهٔ ډېر خوښ وو ـ خو د غریبۍ پرې مړه ګېډه هم سود نهٔ وه ـ نن چې هغه کلي ته راغلو نو د ټوکو لوئے دوکان ته په ډېر اعتماد سره اودرېدو څادر ته ئې لاندې باندې وکتل ولې لاس ئې ورنزدې نهٔ کړهٔ ځکه چې جېب ئې خالي وو ـ

کشمالي ټوله شپه د خوشحالۍ نه پهٔ وینښه تېره کړه ـ کله به ئې وئیل چې هسې نه ګل جانه په دغه څادر کښې د نظره

شي ـ کله به ئې سوچ کولو چې هسې نه چې څوک ئې رانه رشته وغواړي ـ ګل جانه د ورور د احساساتو نه خبر وه ځکه نو ورسره ویښه ناسته وه ـ کشمالي ورته څو څو ځله ووې چې ,, جینۍ اوده شه ،، خو هغې به ورته ووې چې ,,ماله خوب نۀ راځي ،، اخر شپه صبا شوه کشمالي نن خپلې هاغه جامې واغوستې کومې چې ئې پینځۀ کاله وړاندې غټ اختر له جوړې کړې وې خو په هر ورکوټي او لوئے اختر کښې د اغوستو باوجود لااوس هم نوې وې ـ د پلاسټکو هغه بوټان ئې په پښو کړل په کومو پورې چې ورله خور په ډېره مینه رنګا رنګ ټوټې کلکې کړې وې ـ په وېښتو کښې ئې ډېره موده پس ګومنز ووهله ـ نن هغه لرګي نۀ راؤړل ځکه نو چاق چاق روان شو ـ په لاره چې به ورله څوک هم مخې له ورغلل نو کشمالي به ورته د څۀ تپوس نه بغېر ووئیل چې ,, کلي کښې مې څۀ کار دے ،، چې څو قدمه به لاړو نو رو غوندې به ئې په جېب لاس ووهلو او دا تسلي به ئې وکړه چې د قرآن پاک د سپوري نه را اخستې روپۍ لااوس هم د هغۀ په جېب کښې دي ـ

چې کلي ته راؤرسېدو نو نېغ د ټوکو لوئے دوکان ته ورغے او د څۀ تپوس نه بغېر په ړومبي ځل څادر ته نزدې ودرېدو ـ څادر ئې په ګوتو کښې واړولو را واړولو ـ د هغۀ په سختو او چاؤدلو ګوتو هغه څادر نور هم نرم لګېدو ـ دوکاندار

کشمالي ته لاندي باندي وکتل خو د هغهٔ په مخ د اعتماد په وجه غلے پاتې شو. ,, دا په څو روپۍ دے؟ ،، کشمالي غلي غوندې ووې. ,, په دولس سوه ،، دوکاندار خبره په لنډو کړه او د کشمالي د سر نه لکه چې شنه لوخړه ختلې وي. هغهٔ چرته په عمر کښې هم دا سوچ نهٔ ؤ کړے چې د څادر قیمت دولس سوه روپۍ هم کېدے شي.

د کشمالي په سترګو تیارهٔ خوره وه. د دوکان نه یوې ډډې ته کښېناستو او خپل جیب ئې راؤسپړدو. هغهٔ په رپېدونکو لاسونو د خپلو پینځو میاشتو جمع کړې روپۍ شمارلې. دوه درې ځله ترې شمېر هم خطا شو خو بیا ئې حوصله وکړه او چې ټولې روپۍ ئې شمار کړې نو ایله پنځهٔ سوه او درې اویا اوختې.

د هغهٔ په تندي خوله راماته شوه. او مرۍ ئې ونښته. بیا ئې زړهٔ ته راغلل چې ,, زهٔ به خپل ګېډے دې دوکاندار سره ټیکه کړم او په څو ورځو کښې به ورته د ګل جانې د څادر قیمت پوره کړم ،، دغه وخت هغهٔ نه د خپلې بودۍ مور علاج او د خیټې غوښتنې بیخي هېرې وې. هغه راپاڅېدو خو دا ځل ئې داسې محسوسه کړه لکه چې د ټولې دنیا بوج هم د هغهٔ په سر وي. دوکان ته ورغے خو هلته څادر نهٔ ښکاریدو. په هغهٔ سر وچورلیدو او د خولې نه ئې بې اختیاره وختل ,, ... آغه ....

آغه ځادر؟...... ،، دوکاندر به څۀ وئیل غوښتل چې د موټر هارن د کشمالي پام سړک طرف ته راؤګرځولو د دوکان مخې ته ولاړ موټر کښې یوه دیسي میم صیبه ناسته وه. د هغې په مخ باندې د میک اپ ,, پیخې ،، واضحه ښکاریدې. د هغې سر سرتور ؤ ځکه نو کشمالي د حیا نه ښکته وکتۀ او چې په دوېم نظر ئې میم صیبې ته کتل نو د هغې هم هاغه ځادر په سر ؤ. د هغۀ په ذهن کښې د ګل جانې خیال په تیزئ سره چورلک وخوړو. زر ئې مخ دوکاندار ته راواړولو. ,, د .... داسې بل ځادر شته.... ،، ,, ولې نشته خو په نغدو ،، دوکاندار د هغۀ په لاس کښې پنځۀ سوه او درې اویا روپۍ لیدلې وې د کشمالي په سترګو کښې منت او بې وسۍ غاړې وکړې خو دوکاندر هغۀ ته هډو ونۀ کتل. هغۀ د خپل ضمیر سره خپله غریبه ورځ ژړله او په درنو قدمونو د لوئې دوکان نه روان شو. هغه د فکرونو یوې داسې چپې په مخه کړے ؤ چې نۀ ورته د ګاډو د شور احساس ؤ او نۀ د کلي د خلقو. د هغۀ زړۀ راډک شوے ؤ. خو ژړلے ئې نۀ شو. نن هغه د کلي د لوئې سکول په خوا کښې هډو پښه نیولې نۀ شو. د قرآن پاک ایاتونه هغۀ واؤریدل خو په وړومبي ځل ئې د زړۀ تل ته کوز نۀ شول. د هغۀ ذهن ته ډېر داسې سوالونه راتلل چې تر اوسه ئې په هغې سوچ کول کفر ګڼلے ؤ.

هغهٔ به کله پورته اسمان ته اوکتل او کله به ئې لکه د لېونو د ځان سره خبرې شروع کړې ـ د هغهٔ مرئ اوچه وه او چې کله به ورته د خپلې خور خیال لکه د دېوال مخې ته اودرېدو نو هغهٔ به یوه کریکه اووهله ـ د کلي خلقو د کشمالي دغه لېونتوب ته کتل خو چاته هم دا معلومه نهٔ وه چې د هغهٔ دننه انسان ټوټې ټوټې شوے دے ـ او چې کله هغه د بازار د یوې غاړې نه بلې ته منډه وهله نو بیا د یو موټر د لاندې راپرېوتے ؤ ـ د کلي خلقو رامنډې کړې ـ د کشمالي په مخ تودې تودې وینې راماتې وې ـ هغه په خپل لاس کښې لا اوس هم هاغه روپۍ کلکې نیولې وې ـ د کومو په لوئے ډاډ چې هغه د خپلې خور د څادر د اخستو دپاره بازار ته راغلے ؤ ـ د موټر نه دوه کسان وارخطا راکوز شول ـ د هغوي د مخ رنګونه تختیدلي وو ـ په دغه دوؤ کسانو کښې یوه هاغه میم صیب هم وه د چا په سر چې کشمالي د خپلې خور ,,ارمان،، لیدلے ؤ ـ

میم صیب چې د خلقو په ګڼه ګونه کښې کشمالي ته اوکتل نو خوله ئې وازه پاتې شوه ـ د هغې د مخ نه رنګونه په تیزئ سره والوتل ـ هغې د کشمالي په مخ د وینو سیلاب نشو لیدے ـ په رپیدونکو لاسو نو ئې د سر نه څادر راکوز کړو او چې کله ئې د هغهٔ په مخ اچولو نو د کشمالي په سترګو کښې سلګۍ سلګۍ ارمان یو ځل بیا مسکے شو ـ خو هغهٔ د خپلو

جذبو اظهار نۀ شو کولے ۔ هغه خپل هاغه رپېدونکے لاس میم صېب ته ور اوږد کړو۔ په کوم کښې هغۀ لا اوس هم هاغه پنځۀ سوه او درې اویا روپۍ کلکې نیولې وې... د کلي خلقو یو بل ته په سوالیه نظرونو کتل... او... د کشمالي لاس هم هاغسې عزېدلے پاتې شو... هغه یو دوه ځله اوږده ساه راښکه او بیا ئې توده وینه په سرېدو شوه۔

ساعت پس چې کله د کلي خلقو د کشمالي مړے د هغۀ کور ته وړلو نو په دغه خلقو کښې هاغه میم صېب هم ځوړند سر روانه وه۔ بل خوا ,, ګل جانه ،، لا اوس هم د خپل کور قبلې اړخ ته د لوئے ګټ په سر ناسته د خپل لالا په انتظار وه۔ هغې چې د خپل کلي په لور دغه روانه ګڼه ګوڼه اولیده... نو زړۀ ئې اودرزېدو۔ ذهن ته ئې ډېرې وسوسې راغلې... هغې په خپلې مور پسې دننه کوټې ته منډې کړې۔ مور ئې ټوخې په سر را اخستې وه... او چې کله ورته ګل جانې خبره اوکړه۔ خو د هغې په مرۍ کښې لاړې اونختې۔ ساه ئې راماته شوه۔

هغه لا د مور خوا کښې ناسته وه چې د ګڼو کسانو خبرې ئې واؤریدې۔ هغې په وار خطایۍ د کوټې نه باهر رامنډه کړه۔ هغې یو ځل د خلقو خاموشۍ ته اوکتل او بیا ئې په کټ غوړېدلي ,, ځادر ،، ته اوکتل۔ څو لحظې لکه د بُت خاموشه ولاړه وه۔ ۔ او چې بیا ئې په رپېدونکو لاسونو د کټ نه څادر

رابنکلو نو د خپل لالا په ویني ویني مخ ئې سترګې اولګېدې .
هغې بې اختیاره چغې کړې ... ,, دا چا ؟لالا ... دا ولې؟ ،،
هغې په دواړه لاسه خپل مخ وهلو ... وېښتهٔ ئې شوکول . خو د
هغې د دلاسې دپاره څوک هم نهٔ وو . څوک هم نه .
او چې کله په ژړا ژړا د هغې مړی اونختته نو لکه د لېونو په
خپل ورور راپرېوته او چې په سلګو سلګو ئې د خپل لالا مخ ته
په غور اُوکتل .نو داسې ئې محسوسه کړه لکه چې هغه ورته
په مسکا کښې وائي ,, زما لېونۍ ...زما ګل جانې ... مهٔ ژاړه
...تهٔ ولې خفه کېږې ...تهٔ اوګوره کنه ... ,, ما ... ما ... خو
درله داد ے ,, څادر ،، راؤړے د ے ،، .

چې خندا ئې پرې تر مرګه پیرزو نشي
د غریب سړي ,, لوئے جرم ،، غریبي ده

لیکوال

هغهٔ په یو داسې ماحول کښې سترګې غړولې وې چرته چې د ,,پښتون کلتور ،، روایات لا اوس هم تول ژوندي وو . ګودرونه اباد وو اخترونه لاګرم وو او د کلي په کوڅو کښې به لا اوس پټ پناهې او چندروګانې کېدې . په حجرو کښې به د شپې تر ناوخته پورې د ستار د ترنګ او د منګې د ټنګ سره لا اوس هم ټپې او چاربیتې وئیلے کېدې . او که چرې به حجرې ته کوم

مشر راننوتو نو په هر لور به خاموشي خوره شوه ـ د چیلم لوګي به په برګو کښې ورک شول او د ستار اواز به ورو ورو غلے شو ـ زلمو به د مشر خبرو ته غوږ نیولے ؤ او تر هاغې به ئې څۀ نۀ وئیل تر څو به چې مشر واپس نۀ ؤ تلے.

د کلي پېغلو به کله کله په ګودر مازیګر ګرم کړو او په خندا خندا به ئې یو بل ښۀ په اوبو وویشتل ـ خو چې کله به د ماښام په تروږمۍ کښې دغه پېغلې لوندې خوشتې کورونو ته راغلې نو نۀ خو به ورته مور پلار څۀ وئیل او نۀ به ورته زلمو وروڼو غاښونه چیچل ـ ځکه چې دا د دغه کلي ,,روایات،، وو.

قبلې اړخ ته د کلي لوئے ډاګ ؤ ـ چرته به چې هر مازیګر زلمو کبډي کوله ـ د دې لوبې تماشې ته به د کلي ماشومان هم ناست وو او بوډاګان هم ـ فرق صرف دومره ؤ چې ماشومانو به د ,,سبا،، انتظار کولو او مشرانو به ,, پرون،، پسې منګلې مروړلې ـ کله کله به د کلي ځنې ماشومانو اتڼ واچولو په ګډا ګډا به دغه لوئے ډاګ ته راغلل ـ لوبه به ودرېده ـ ځوانان به هم په اتڼ کښې شریک شول بوډاګانو نه به د عمر احساس لرې لاړو او ټول به دغه اتڼ ته د خندا نه شنۀ پراتۀ وو ـ د کلي پېغلې او مشرانې زنانه به هم د دې اتڼ تماشې ته راووتې ـ

ژوند کښې مسته سادګي وه ـ په ټول کلي کښې پنځۀ شپږ کورونه پاخۀ وو ولې د دغه پخو او کچه کورونو تر مېنځه

,,فاصله،، نۀ وه او ټول خلق به په ښۀ او بده کښې یو بل سره اوږه په اوږه ولاړ وو.

هغۀ په کچه خاؤرین کور کښې سترګې وغړولې. د خړپوسو او ماشوم والي نه پس چې هغۀ ځنګه د پوهې او شعور په درشل قدم کېښودو نو وخت سره سره د کلي روایات او اقدار هم بدلیدل. کور په کور د اوبو نلکې لګېدې او ګودرونه شاړیدل. بیټکونه جوړېدل او حجرې ورانېدې. کشران هوښیاریدل او مشران په معاشره بوج ګڼلے کېدل. ولې هغۀ د دغه بدلون نه بې پروا ؤ د هغۀ په ذهن کښې د ماضي ښکلاګانې او د ماشوم ولي یادونه ټول محفوظ وو. او چې کله ئې دغه یادونه د لفظونه په چوکاټ کښې ځائے کړل نو هر چا ورته ,,لیکوال،، ووې. د فطرت د ښکلاګانو اولسي لیکوال... د هغۀ دغه اولسي رنګ په هر چا ښۀ لګېدو ځکه نو په لږ وخت کښې ډېرو خلقو وپېژندو.

په دغه ډېرو خلقو کښې یوه ,, روبي ،، هم وه. چې د لیکوال د ښځې خپلوانه وه. ځکه نو هغه به اکثر ,, روبي،، کره ښار ته تلو. هغې به هر ځل لیکوال ته په ډېره مینه ,, هرکله راشه،، ووې. لیکوال به ورته خپله نوې لیکنه واؤروله. هغې به داد ورکړو او لیکوال ته به ډاډ ملاؤ شو. داسې ډېر وختونه تېر شول او بیا یوه ورځ لیکوال د خپل کلي په ساده حسن یو

نظم ولیکلو ـ داسې نظم چې لیکوال ئې پخپله په بیا بیا لوستو نه مړېدو ـ هغه په دې سوچ ډېر خوشحاله ؤ چې کله دا نظم په مشاعره کښې واؤروي نو څومره داد به واخلي ـ

بیا ئې زړۀ ته راغلل چې دا نظم اول ,, روبي ،، ته اورول پکار دي ـ ځکه نو د څۀ سوچ نه بغېر ښار ته روان شو ـ چې کله د ,, روبي ،، کور ته ورسېدو نو په وړومبي ځل پښه نیولے شو ـ زړۀ ئې بې واره غوندې ودانګل ، خو پوهه نۀ شو چې څنګه ئې دروازه بیرته کړه نو روبي د خندا نه شنه شوه ,, ماوئیل تاسو به نن خامخا راځئ ... دا ... دا زما زړۀ وئیل او خبر ئې لیکوال صېب ... زړۀ چرې هم دروغ نۀ وائي ،، هغې دا هر څۀ په یوه ساه ووې او لیکوال لاساه نۀ وه اخستې چې ,, روبي ،، په منډه منډه اخبار په لاس راغله ـ ,, دا اوګورئ لیکوال صېب زۀ د تیرې یوې اوونې نه ستاسو لیکلې دا افسانه بیا بیا ګورم ،، ـ

د لیکوال په مخ د خوا اعتمادۍ اثار نور هم واضحه شول ـ هغۀ د روبي د لاس نه اخبار واخستو ډېر ساعت ئې خپلې افسانې او عکس ته کتل او چې سر ئې راپورته کړو نو روبي لا هغسې د خندا نه شنه ولاړه وه ـ د هغې وړې سترګې نورې هم وړې شوې وې ـ او په غنم رنګي مخ ئې حیا او ښکلا داسې چورلکونه خوړل چې لیکوال ئې په خپل ګرداب کښې ښکیل کړو ـ د هغۀ د زړۀ درزا په وړومبي ځل دومره سېوا شوې

وه خو هغۀ خپلو دغه احساساتو له نوم نۀ شو ورکولے - ,,روبي،، ښکته کتل او لیکوال د هغې د مخ په غورېدلي کتاب کښې د خپل ژوند فالونه کتل - هغۀ په دغه ټول لټون کښې د خپل ځان نه ورک ورک واپس کور ته روان وو او هله ورته د ,, ځان ،، احساس وشو چې د ښار په لوئے بازار کښې ورته چا اواز وکړو چې ,, لیکوال صیب غاړې ته شه شاته دې ټرک را روان دے ،،-

د لیکوال د حساس ذهن دپاره دا معمولي واقعه نۀ وه - ,, روبي ،، د هغۀ زړۀ ته داسې راننوتې وه چې هغۀ ته د خپل زړۀ درزا ښکارېده - هغه به ټوله ټوله ورځ یوازې ناست ؤ - ځان سره به ئې ژړل ولې د ,, روبي ،، نوم اخستل د هغۀ دپاره ګران وو - د لیکوال په دې ناڅاپه خاموشی د هغۀ ښځه هم څو څو ځله شکمنه شوه - خو هر ځل ئې زړۀ له په ,, دروغه ،، دلاسه ورکړه کلونه تېرېدل او د روبي مینه د لیکوال په زړۀ کښې نوره هم سېوا کېده -

او بیا یوه ورځ لیکوال ... د خپل فراق او نا قرارۍ په لمبو کښې ژوندي ساتلي ټول لیکونه راغونډ کړل او په دې خیال ,, روبي ،، کره لاړو چې هغې ته د خپلې لیونۍ ,, مینې ،، قیصه په تفصیل سره بیان کړي چې څنګه ورسېدو نو د روبي په لیدو ئې داسې محسوسه کړه لکه چې هغه هم ددۀ په انتظار وه - دا ځل ئې ورله د معمول خلاف په خپل لاس چائې هم پخې

کړې ـ د روبي مور هغې ته څو ځله ووې چې ,, په کور کښې نوکرانې شته نو ته ولې ځان له تکلیف ورکوې، ، ـ خو هغې ضد کولو او مور ئې زړۀ نۀ شو ماتولے ـ

لیکوال لا د چایو نه دوه ګوټه نۀ وو اخستي چې روبي ورته ووې ـ ,, تاسو چائې وڅښئ بیا درسره زما څو ذاتي خبرې دي، ، ـ دا ئې ووې او څۀ کار پسې لاړه ـ د لیکوال په مرئ کښې چائې غوټه شوې د هغۀ د زړۀ درزا سېوا شوه ـ هغه د روبي ,,ذاتي ، ، خبرو اورېدو ته ډېر لېواله ؤ ـ هغۀ ډېر کوشش وکړو ولې چائې ئې ونۀ څښلې شوې ـ ساعت تېر نۀ ؤ چې روبي راغله او هغۀ ته مخامخ کښېناسته ـ د لیکوال رنګ وتښتېدو ـ د هغۀ د وجود هر رګ ټوپونه وهل ـ څۀ ساعت روبي ښکته کتل او غلې ناسته وه ـ لیکوال د هغې د خاموشئ نه ډېر مطلبونه اخستل ځکه نو رېږېدونکي وښکي ئې بیا بیا تښتېدل راتښتېدل ـ زۀ ستاسو د لیک قدر کوم ـ روبۍ ورو غوندې ووې لیکوال هېڅ ونۀ وئیل صرف سر ئې وخوزولو او یو نظر ئې په خپل لاس کښې د لیکونو مجموعې ته وکتل ـ روبي مخ بلخوا واړولو او وې وئیل ,, تاسو ډېر لیکل کوئ ، ، ډېره پوهه لرئ علم لرئ خو په یوه خبره مو هډو سوچ نۀ دے کړے ، ، د لیکوال په مخ ډېر سوالونه راغلل ـ هغۀ روبي ته په غور اوکتل ,, تاسو دا سوچ نۀ دے کړے چې که چرې یو سړے خپلو ماشومانو

بچو او ښځې له دومره لويه دوكه وركولے شي نو د هغۀ په مينه يقين لرل بې وقوفي ده او كه نا؟ ،، دا ئې ووې او په شغ د كمرې نه ووته۔

د ليكوال د ټول وجود نه لكه چې ساه وتې وي ۔ د هغۀ نه خپل ليكونه خوارۀ وارۀ په زمكه پرېوتل ۔ خو په رپېدونكو لاسونو ئې بيا راغونډ كړل ۔ د هغۀ مرۍ وچه وه او چې راپاڅېدو نو داسې ئې محسوسه كړه لكه چې د كمرې ټول ديوالونه چاپېره چورلي ۔ په راښكلو قدمونو د ,, روبي ،، د كوره راووتو هغۀ د خپل ژوند د ټولو نه لويه بازي بائيللې وه ۔ ځان ورته مجرم مجرم ښكاريدو۔ د خپل ځان مجرم ۔ ۔ ۔ د خپلې ښځې مجرم او د خپلو وړو وړو بچو مجرم ۔ چې كله كلي ته ورسېدو نو د خپل كور دروازه ئې په درز بيرته كړه او په وړومبي ځل ئې دا محسوسه كړه چې د خپل كور ديوالونه هغه خوري ۔ نېغ خپلې كمرې ته ورغے ۔ په كټ كښې خو اور پرېوتو او په چغو چغو په ژړا شو ۔ چې كله ئې لږه ساه واخسته نو ګېر چاپېره كمرې ته ئې وكتل ۔ هلته كاغذونه ګډ وډ پراتۀ وو۔ صندوقونه تس نس كړے شوي وو او ټولې جامې جوړې خورې ورې پرتې وې ۔ د هغۀ په خپلو سترګو باور نۀ راتلو ۔ په وار خطايۍ د كټ نه راپاڅېدو څو ځله ئې سترګې ومږلې ۔ مخامخ په ميز د روبي

تصویر پروت ؤ ـ هغهٔ په تندۍ دغه تصویر را اوچت کړو ـ نو ورسره ئې د خپلې ښځې لیک هم لاس ته راغے ـ

„ تاته دې روبي مبارک شي ـ ما ستا هر څهٔ ولوستل د وضاحت کولو هېڅ ضرورت نشته ځکه چې ما ډېر صبر کړے دے زهٔ خپلو بچو سره ستا کور پرېږدم چرته ځم ؟ دا ماته هم پته نشته خو تهٔ ... تهٔ زمونږ دلتهون کوشش مهٔ کوه ، ، ـ

لیکوال دا هر څهٔ څو څو ځله ولوستل ـ د „ روبي ، ، تصویر ته ئې کتل او بیا لکه د لېونو د خپلې کمرې نه راووتو په کور کښې چپه چپیا وه ـ هغهٔ یو خوا بل خوا منډې وهلې خپلو بچو او ښځې ته ئې اوازونه کول خو هلته څوک هم نهٔ وو ـ هغهٔ په رپېدونکو لاسونو خپل ټول لیکونه راغونډ کړل او څهٔ ساعت پس شعرونه سوزېدل ،افسانې لمبه کېدې ، تکلونه لوخړه کېدل ، نظمونه ایره کېدل او لیکوال ورته د خندا شین ؤ ـ کله به ئې „ روبي ، ، یادوله ـ کله خپله ماشومه لور „ خوږه ، ، او کله به ئې خپلې ښځې ته نعرې وهلې ـ هغه په داسې حال کښې د کوره راووتو چې ګرېوان ئې شلېدلے ؤ وېښتهٔ ئې ګډ وډ وو او د کلي په هره کوڅه کښې ئې په چغو چغو ژړل ـ هغه پښې ابله پښې هر طرف ته منډې وهلې خو چا ورله هم دلاسه نهٔ ورکوله ځکه چې که دا کلے هر څو هم هاغه ؤ ـ ولې اوس ئې „ اقدار ، ،

او ,, روایات ،، بدل وو ۔ دلته ځان ځاني وه او هر سړے د ځان په غم اخته ؤ ۔

ځو میاشتې خو د کلي خلقو لیکوال ببر سر او شلېدلے ګرېوان یو خوا بل خوا ولیدو ۔ ولې بیا ئې هېڅ پته ونۀ لګیده چې چرته لاړو ۔ اوس چې کله د ځوارلسمې سپوږمۍ وي نو د کلي قبلې اړخ ته د غرۀ د سر نه د هغۀ د ټپو او چاربیتو اواز صفا اورېدے شي او چې کله ځول او طوفان وي نو د کلي خلق په لارو کوځو کښې د هغۀ خندا ګانې اوري ۔ مشران وائي چې لیکوال د کلي په هر کور او هره کوځۀ کښې موجود دے خو چاته ځان نۀ ښائي ۔

چې د مینې د لمبو په اور کښې سوزي
هــا غــه روح بــه تــر ابــده په سلګو وي

خیالے

هغوي دواړه د ورکوټوالي ملګري وو. د کلي لارې کوڅې د هغوي د پټ پټانو د هغوي د چندروګانو او نورو معصومو جذباتو ګواه وې. او چې د کومې ورځې نه د مینې احساس د هغوي لاشعور نه شعور ته راغلے ؤ. نو یو بل ئې خوښ شوي وو. ولې د دواړو تر مېنځه ډېره فاصله وه. ګلالۍ د ,, خان ګل کاکا ،، لور وه او ,, شېر ګل ،، د هغوي د کور

پیدائشي نوکر ؤ ـ پیدائشي ځکه چې د هغۀ پلار نیکۀ هم د دې کور نمک خوارۀ پاتې شوي وو ـ

ګلالۍ د دولت په فاصلو عقیده نۀ لرله ځکه نو څو څو ځله ئې شېر ګل ته د خپلې مینې اظهار کړے ؤ ـ ولې شېر ګل دومره همت نۀ شو کولے ـ د خان ګل کاکا په زړۀ د لور دا عادتونه جوړ نۀ وو خو غږ ئې ځکه نۀ شو کولے چې ګلالۍ نیازبینه وه او د هغې زړۀ ماتول ورته ګران ښکارېدل ـ چې ایله پېغله شوه نو خپل ورارۀ سره ئې د ژوند په زندان کښې ښکېل کړه ـ هغې ډېر وژړل ولې اخر ئې د ,, پښتو ،، په کرښه سر کېښودو ـ خو د وادۀ نه پس هغې د سکون ساه چرې هم وانخسته ـ د هغې خاوند د پلار ایکې یو زوئے ؤ ځکه نو چا ورته ,, ښۀ خبره ،، هم نۀ شوه کولے ـ هغه به تهوله تهوله شپه یارانو سره بهر ګرځېدو ـ او ګلالۍ به د شېر ګل په غم کښې اوښکې تویولې ـ بلخوا د ګلالۍ د وادۀ نه پس د شېر ګل مزه هم ورو ورو کمېده ـ هر وخت به په سوچونو کښې ډوب ناست ؤ ـ ولې دا احساس ئې چا له هم نۀ ورکولو چې ګني هغۀ ته د ګلالۍ نه بغېر دا هر څۀ نیمګړي ښکاري ـ

د وادۀ نه یو کال پس د ګلالۍ خاوند امریکې ته په سېل لاړو او ګلالۍ پلار کره راغله ـ کله کله به ئې شېر ګل

ولیدو ـ دواړو به یو بل ته وکتل او د یو بل په مجبورۍ بـه ئې د صبر ساه رابنکه ـ

او بیا یـوه ورځ چې د ګلالـۍ د کـور ټـول خلق د محمـد خان د زوئـے وادهٔ له بر کندي تـه لاړل نـو پـه خوشي کـور کښـې د ګلالـۍ جـذبات راؤلړزیـدل ـ د هغـې پـه زړهٔ کښـې نـاقراري غورځنګونه شروع کړل ـ اخر صبر نهٔ شوه ـ د لـوئې دروازې نـه ئې سر رابنکاره کړو او پـه حجره کښـې ځوړنـد سر ناسـت شـېر ګل ته ئې اواز کړو ـ د شېر ګل دپـاره دا د نـهٔ منلو خبره وه ځکـه نو زړهٔ ئې درز اوخوړو ـ د کټ نه راپاځېدو خو بیا اټاله ودرېدو ـ دې فکر یوړو چې ورشي او که نا ـ خو چې ګلالـۍ بیـا اواز کـړو نو ـ ـ شېر ګل نزدې ورغـے ـ هغـې تـه ورتـه کـور تـه د دننـه راتلـو اشاره وکړه ـ ـ ـ او بیا لږ ساعت پس دواړه په خوشې کمـره کښـې یو بل ته مخامخ ناست وو ـ دګلالـۍ زړهٔ بـې اختیـاره درزېدو ـ هغې یوه خبره کوله او د شېر ګل پـه مـخ د وار خطـایۍ رنګونـو نور څهٔ وئیل ـ

د څـهٔ سـاعت دپـاره خاموشـي وه ـ بیـا ګلالـۍ پـه رپېدونکو شونډو ووې ,, ماته وګوره زهٔ جینۍ یم او هغه هم یوه پښتنه جینۍ بیا هم زهٔ هر څهٔ کولے شم او تهٔ خو زلمے ئې تکـړه ئې نو ولې دې رنګ داسې زیړ تښتـېدلے د ے شېر ګلـه د زلمـو سره بزدلي خوند نهٔ کوي ،، هغې د شېر ګل پـه سـترګو کښـې د

ننوتو کوشش وکړو ـ خو شېر ګل ترې سترګې بلخوا واړولې ـ ,,
زۀ ستا په جذباتو پوهېږم ګلالۍ ... خو ،، د هغۀ خبره په مرۍ
کښې ونښته ـ او ګلالۍ د هغۀ په مخ د مجبورۍ رنګونو ته
وکتل ـ ,,خبر دے تۀ هېڅ مۀ کوه دا ټول کار به زۀ وکړم ،، تۀ بۀ
بېګا ته د کوټې نه بهر ځملې دا زما حکم دے ،، ګلالۍ دومره
قدرې ووې او په څۀ کار پسې پاڅېده ـ

د شېر ګل په مرۍ کښې لاړې اوچې شوې ـ هغه د خان
کاکا په نمک رالوئے شوے ؤ ـ ځکه نو چرې ئې هم داسې نۀ شو
کولے چې د پلار نیکۀ د کلونو په خدمت باندې اور پورې کړي ـ
هغه په دې هم پوهېدو چې که چرې خان کاکا په دې هر څۀ خبر
شو نو هغه به یوه لحظه هم ژوندے پرې نۀ ږدي ـ هغه هېڅ
فېصله نۀ شوه کولے ـ د کور نه بهر راووتو ـ په حجره کښې ئې
چیلم دوه درې ځله ډک کړو خو هېڅ خوند ئې ورنۀ کړو ـ کله به
ئې وئیل چې ,, بیګا ته هډو کور ته نۀ ځم ،، او کله به ورته د
مینې او جذباتو احساس ډاډ ګیرنه ورکړه چې ,, ګورې نا ...
ګلالۍ ستا دپاره څومره لوئې قربانۍ ورکولو ته تیاره ده ـ اخر
تۀ زلمې ئې پښتون ئې نو بیا ولې د یوې بې وسه پېغلې د
جذباتو قدر نۀ شې کولے ،، ـ

په دې فکرونو او لا محدوده سوچونو کښې ماښام شو ـ
د مور او پلار د بیابیا منت باوجود شېر ګل ورټې ونۀ خوړه او

سم د ماښام نه ئې د کوټې نه بهر په پروت کټ کښې پښې وغزولې ـ هغۀ څو ځله سترګې پټې کړې او هر ځل ئې د خپل زړۀ هر درز داسې محسوس کړو لکه چې ګلالۍ را روانه وي ـ هغه خوشحاله هم ؤ او وار خطا هم ـ پلار ورته ووې چې ,, هلکه د ژمي شپه ده بهر مۀ ثمله ناروغه به شې ،، خو هغۀ ورته صرف دومره ووې چې ,, دننه مې ساه ډوبېږي ،، مور ئې ورباندې ډوبه برستن واچوله او پخپله دننه کوټې ته لاړه ـ

شپه يخه وه ـ د غرونو په سرونو واؤرې شوې وې ـ خو د مازيګر نه پس موسم صفا شوے ؤ ځکه نو د څوارلسمې د سپوږمۍ شغلې نورې هم يخې وې چې ښنګه ښنګه شپه پخيده ـ د شېر ګل تلوسه نوره هم سېوا کېده ـ دوه درې ځله د پيشو د پښو ښکالو سره په کټ کښې رابېغ شو ـ کله کله به ئې چې پلار دننه په کوټه په ډډه واؤړېدو نو دلته به شېر ګل غوږونه نېغ کړل ـ چې کله شپه ښۀ اوغزېده نو د هغوي د کور دروازه ورو غوندې بيرته شوه ـ په شېر ګل يوه تبه تله او بله راتله ـ هغۀ د ور خلاصېدو نه پس د ګلالۍ د پښو ښکالو اورېدۀ چې ورو ورو د هغۀ کټ پورې راورسېده ـ هغۀ په ځان پورې برستن نوره هم کلکه کړه خو ساعت تېر نۀ ؤ چې ,, چا ،، برستن ورو غوندې راښکه او بيا غلې غوندې د شېر ګل خوا

ته راوختل . د شېر ګل ساه بنده وه او ټول وجود ئې خوله خوله ؤ
هغه نۀ پوهېدو چې څۀ وکړي .

څۀ ساعت خاموشي وه او بیا په شېر ګل چا ورو غوندې
پښه واچوله . هغه غوښتل چې چغې کړي خو د ویرې نه ترې
اواز هم نۀ شو ختلے . ساعت تېر نۀ ؤ چې چا ترې لاسونه هم
چاپېر کړل . د شېر ګل په ذهن کښې د رسوایۍ هېبتناک
احساس راؤپارېدو د هغۀ په مرۍ کښې لاړې اوچې شوې . د
وینې چلن ئې نور هم سېوا شو او د شپې د تېرېدو احساس
ورته هله وشو چې کله ئې د پلار خبرې واؤرېدې . ,, دا خو
دپاسه سره غرمه ده او شېر ګل بچے مې نن هډو د پاڅېدو نوم
نۀ اخلي ، ،

د شېر ګل د ټول وجود نه لکه چې دم ختلے وي . هغه
برستن په ځان پورې نوره هم کلکه کړه . لاس اوس هم د هغۀ د
غاړې نه چاپېره ؤ . د هغۀ هر یو رګ بې اختیاره دانګل او د
پلار د بې عزتۍ احساس په یو دوه کښې اټاله کړے ؤ . هغه نۀ
پوهېدو چې خپلې مور او پلار سره به څنګه سترګې لګوي .
هغه د پلار خبرو ته غوږونه نېغ کړي وو . ,, د خان کاکا زوم
بیګا د امریکې نه واپس راغلے دے چې شېر ګل پاڅي نو هلته
ئې ولېږه او زۀ ځاروؤ له ګیاه راوړم . هغه د پلار د پښو اواز
اورېدو . چې د کوره ووتو ولې د پلار دې خبرې د شېر ګل په

ذهن کښې یو بل طوفان راپورته کړو ـ هغه نۀ پوهېدو چې د خان د زوم سره به څنګه سترګې لګوي ـ مور ئې ورته درې ځله اوازونه وکړل ـ خو شېر ګل ځان نا غرضه کړو ـ هغې ځان سره ووې ,, ته خو په سړیتوب نۀ پوهېږې خو اودرېږه چې دا برستن درنه ګوزار کړم چې پاڅې او که نا ،، د شېر ګل د سر نه شنه لوخړه وخته ـ هغه د مور د هر قدم اواز داسې اورېدو لکه چې زړۀ له ئې څوک د پلک ګوزارونه را اچوي ـ

چې مور ئې کټ ته نزدې راغله نو برستن ئې ترې په درز لرې ګوزار کړه ـ شېر ګل زړۀ کلک ونیولو او سترګې ئې پټې کړې ,,وې دا خو ,,خیالے ،، هم راغلے دے ،، خو شېر ګل د مور په دې خبره هډو پوهه نۀ شو ـ د مور نه ئې مخ واړولو او چې سترګې ئې پرانستې نو کشر ورور خیالي ترې دواړه لاس چاپېره کړي وو ـ شېر ګل یوه اوږده ساه راښکه او چې ئې اوکتل نو د څو ورځو ,,دیارې ،، سترے کړے خیالے لا اوس هم بې غمه اودۀ ؤ ـ

څوک تر سحره ارمانونه ژاړي
څوک بې پروا په خوب اودۀ پراتۀ دي

تهينکس ګاډ

هغوي دواړه خاموشه ولاړ وو . کله به ئې يو بل ته وکتل ولې بيا به ئې سترګې ښکته کړې . دواړو د يو بل د زړۀ درزار اورېدۀ . ولې چا هم دا همت نۀ شو کولے چې دغه اظهار په شونډو راولي . په دېوال باندې يو جولا چاق چاق خپلې جالې ته روان ؤ . هغوي دواړو د جولا د پنجو اواز هم اورېدے شو او په جاله کښې د ښښتي ماشي د څانګونو شور

هم ـ د کړکۍ په نرو نرو چاؤدونو کښې خوره خوره هوا راتله چې د کړکۍ پردې ئې خوزولې دوي د پردو د خوزيدو د غه اواز هم اوريدو ـ په دې دومره خاموشۍ کښې ,, يو خاموشه اظهار ،، د مينې خبرې کولې او دوي دواړه په سترګو سترګو کښې په دغه خاموشه اظهار پوهېدل ـ ,, جمال ،، چې د ډېر وخت نه د ,, شميم ،، په مخ سترګې ښخې کړې وې بې اختياره ووې ,, ش ـ ـ ـ شميم ،، شميم لکه چې د يو ژور خوب نه راپورته شوې وي ـ ,,هن ،، هغې غلې غوندې ووې ـ جمال په اوچو شونډو ژبه راښکه د زړۀ خبره شونډو له راغله او د هغۀ د زړۀ درزا د قابو نه بهر وتله ,, تۀ دا خپل لاس زما په سينه کېږده نو پوهه به شې چې زۀ څۀ وئيل غواړم ،، شميم داسې محسوسه کړه لکه چې جمال عن د هغې د زړۀ خبره کړې وي ـ د څۀ سوچ نه بغير ئې منګل د هغۀ په سينه کېښوده ـ او مخ ئې بلخوا واړولو ـ د جمال د وجود هرې ذرې اور واخستو ـ هغه په خپلو رګونو کښې د شميم د بدن ګرم والے محسوس کړو ـ

هغۀ غوښتل چې شميم د خپلې سينې سره جوخته کړي خو چې باهر ئې د هغې د پلار خبرې واؤريدې نو وبوږنيدو ـ هغه د شميم لاس په خپلې سينې پورې کلک ونيولو ـ ,, تۀ پوهه شوې ؟ هغۀ په ننښتي اواز کښې ووے ـ ,, خدائے پاک دې ما مړه کړي ،، د شميم په سترګو کښې د مجبورۍ اوښکې

لاړې راغلې ـ جمال د هغې په خوله لاس کېښودو ـ او بيا ئې د هغې مخ په دواړو لاسونو کښې ونيوؤ ـ ,, داسې مهٔ وايه شميم په ما اعتماد کوه ، مکمل اعتماد ،، ,, زما په تا مکمل اعتماد دے ـ خو خدائے خبر جماله ... خدائے خبر چې دا زړهٔ مې ولې کله کله دا خبره نهٔ مني تا خو زهٔ په داسې امتحان کښې اچولې يم چې زهٔ ئې هډو په چل نهٔ پوهېږم ـ ما خو چرې دا سوچ هم نهٔ ؤ کړے ـ دا هر څهٔ څنګه اوشو ،، ـ شميم يو نظر ښکته وکتل او بيا ئې د جمال سترګو ته سترګې راواړولې ـ ,,کاش وخت هم په دې ځائے اودرېدے شوے چې ما خپل پاتې ټول عمر تاته په کتو تېر کړے وے ـ کاش تا ټول عمر هم زما سوچ کولے شوے ،، ـ هغې دومره قدرې ووې او بيا ئې خپلې اوښکې قابو نهٔ کړے شوې ـ جمال د هغې هرې اوښکې ته د خپلې مينې بندونه وهل او هغه ئې دلاسه کوله ـ ,,شميم زما دې ستا په دې پاکه مينه قسم وي چې ما نهٔ ددې نه وړاندې د چا داسې سوچ کړے دے او نه دې خدائے پاک زما په زړهٔ او ذهن کښې ستا نه سېوا بل څوک ځائے کړي ،، ـ

په دې اورېدو خدائے خبر شميم ته څهٔ خبره رايادہ شوه هغې خپلې اوښکې اوچې کړې او په رېبدونکوشونډو ئې ووې ـ ,,جماله ماله داسې کول نهٔ وو پکار ځکه چې زمونږه تر مېنځه ډېره لويه فاصله ده دا ما څهٔ وکړل ... زهٔ څومره کم عقله يم ،،

هغـه د کټ لنګې تـه کښیناسـتـه او پـه دواړه لاسـونو کښې ئـې خپل مخ کلک ونیو ـ جمال څۀ ساعت اټاله اودرېدو بیـا ئـې پـه غریو کښې ووې ـ ,, شمیم تۀ د جذبو په صداقت ایمان لرې ،، شمیم سر وخوزولو او جمال خپله خبره اوږده کړه ـ ,, زۀ د مینې تقدس د جذباتو په لمبو کښې نۀ شم ستي کولے ـ تۀ باور لره چې کۀ چرې ټول عمر راسره داسې په خوا کښې ناسته ئې نو زۀ به درته ګورم ـ شمیم زۀ یو شډل پښتون یم او د یوې پښتنې پېغلې مجبوریانې پېژنم ،، د شمیم زړۀ له خدائے خبر چې بیا څۀ راغلل وړو وړو سلګو وینوه ـ ,, تۀ نۀ پوهېږې ،، هغې دومره قدرې ووې او بیا سلګو سره هټکو ونیوه ـ

د کمرې نه بهر د شمیم مور چا سره په خبرو تیزه تیزه لګیا وه او دلته د جمال په زړۀ کښې د مینې طوفان غورځنګونه وهل ـ ,, شمیم داسې مۀ کوه څوک به راننوځي ،، راځي دې کنه زۀ د چا نه ویرېږم خو نه ،، شمیم په اعتماد ووې ـ که هر څو د هغې لهجه کښې اعتماد ؤ خو د جمال نه ساګ سیلۍ وړے ؤ ـ هغه په درنو قدمونو شمیم ته ورنزدې شو او په رپېدونکو لاسونو ئې راپاڅوله د شمیم زړۀ نور صبر ونۀ کړو او جمال ته ورتر غاړه وته هغه ټوله لکه د پاڼې رپېده ـ د جمال په ټول بدن کښې د شمیم د بدن ګرم والي چورلکونه خوړل ـ هغه د شمیم مخ دواړو لاسونو کښې کلک ونیوؤ ـ د اوښکو ډکې

سترګې ئې ورله ښکلې کړې. د شميم د هر اندام نه لګه چې ساه ختلې وي او جمال د خپل کېفيت اندازه ونۀ لګولې شوه. هغه څۀ ساعت خپلې شونډې د شميم په سترګو ايښې وې.

او چې بيا ئې کله خپلې رپېدونکې شونډې د شميم په زيړو تښتيدلو شونډو ايښودې نو د کمرې دروازه په درز بيرته شوه او جمال د کرسۍ نه سر د لاندې راپرېوتو. نوکر په وار خطايۍ رامنډې کړې ,, سر ... خېر خو دے کنه ،، هغه جمال د فرش نه راپورته کړو. جمال په بقو سترګو يو نظر نوکر ته وکتل ,, يو ګلاس اوبۀ ،، هغه په اوچو شونډو ژبه راښکه. د هغۀ زړۀ اوس هم بې اختياره دانګل سترګې ئې پټې کړې يوه اږده ساه ئې راښکه او د خولې نه ئې بې اختياره وختل ,,تهينکس ګاډ ،، (THANKS GOD)

داسې حالاتو زورولے يمه
چې تصور دې هم کولے نۀ شم

اخبار

صوبیدار نیک عمل خان د خپلې نوکرۍ اخري سلوټ هم دومره په چستۍ سره وکړو چې هډو د چا یقین نۀ راتلو چې ګني د هغۀ عمر پوره پنځوسو کالو ته رسېدلے دے.
هغه د خپل ریټائرمنټ کاغذونه د کرنل صېب نه په ډېر احترام راواخستل او چې کله ئې په دوېم ځل لاس تندي ته پورته کولو نو کرنل صېب ته ئې په ژور نظر وکتل او لکه د نور کله په شان

ئې دا ځل هم داسې محسوسه کړه لکه چې د هغـهٔ پـه وړانـدې د هغهٔ زلمے زوئے ارشد ولاړ وي۔

صوبېدار نېک عمل خان فوځ ته پـه دې ارمـان راغلے ؤ چې هغه به هم یوه ورځ لوئے افسر شي ولې د تعلیم د کمي پـه وجه ایله د صوبېدارۍ عهدې ته رسیدلے ؤ ۔خو هغه مایوسه نهٔ ؤ او د خپل ارمان د تکمیل دپاره ئې سترګې د خپل زلمي زوي ارشد په لور وې۔ ارشد اوس اوس د دولسم امتحان پاس کړے ؤ ۔پلار بـه د شپې تـر ناوختـه پـورې زوي تـه د خپلې نـوکرۍ د زمـانې قیصـې کـولې ۔او زلمي ارشـد تـه بـه ئې وئیـل چـې زهٔ د هغه ورځې په ارمان یم چې تـا د فـوځ د یـو لـوئے افسـر پـه وردۍ کښې ووینم ۔هغه ته د پلار د جذباتو علم ؤ ځکه نو د آئـي ایس ایس بي د امتحان دپاره ئې ټول ضروري کتابونـه راجمـع کـړي وو۔

او بیـا هغـه ورځ هـم راغلـه چـې ارشـد د کمېشـن پـه وړومبني ټسټ کښې د پاس کېدو نه پس کـواټ تـه د آئـي ایس ایس بـي دپـاره لاړو ۔او د مقـابلې پـه دغـه منډه کښـې د خپلـو ملګرو نه په هر قدم وړاندې لاړو۔د څو ورځو د امتحـان نـه پـس چې هغه کور ته واپس راتلو نو په مخ ئې یقین او اعتمـاد دواړو چورلکونه خوړل۔د ارشد په لیدو د صـوبېدار نېـک عمـل خـان زړهٔ د خوشـحالۍ نـه بـې اختیـاره ودانګـل او د زوي نـه د څـهٔ

اوربدو نه وړاندې ئې په درز سلوټ وکړو . ارشد د خندا شين شو . او پلار ته بې اختیاره ورتر غاړه وتو او بیا د شپې تر ناوخته پورې ارشد خپلې مور خپل پلار او ماشومې خور ته د آئي ایس ایس بي د ټریننګ قیصې کولې . او هغوي ټول ورته غوږ غوږ وو .

د رزلټ د انتظار دغه څو ورځې ډېرې ګرانې وې . مور ئې په نفلونو او دعاګانو نۀ ستړې کېده . ماشومې خور ئې خپلې جوړه جامې او لس روژې منلې وې او پلار ئې وړاندې نه د خیرات دپاره د ,,ګوندل ،، نه مېښه راوستې وه . ارشد ته د ټول کور ددې ناقرارۍ او انتظار احساس ؤ ځکه نو د پلار په مشوره د رزلټ د پوښتنې دپاره کواټ ته روان شو . هغه د خیالونو او فکرونو یو لوئے سېلاب په مخه کړے ؤ . هغه په فلائنګ کوچ کښې د ناستو کسانو په خبرو نۀ پوهېدو . هغه داسې محسوسوله لکه چې دا د هغۀ ماتحت سپایان دي . په زړۀ زړۀ کښې ئې هغوي ته د چپ کیناستو حکمونه هم ورکول . په فلائنګ کوچ کښې غږېدونکې موسیقي د هغۀ په ذهن کښې داسې الول کېده لکه چې دا هغۀ ته فوځي بینډ غږېږي . د سړک په خوا خوا ولاړې ونې هغه ته د سلامۍ په غرض ولاړ کسان ښکارېدل . فلائنګ کوچ لکه د سیلۍ روان ؤ . او چې کله ئې د یو ټرک نه لار اخسته نو مخامخ ورله بس راغے. خلقو

یو جړق واؤرېدو او بیا نۀ د چا د ژړا اواز راغے او نۀ د چا سلګۍ واؤرېدې شوې. په فلائنګ کوچ د چا د ګاډي ګمان نۀ راتلو. او په حادثه کښې په مړو کسانو د بنیادمو یقین نۀ شو کېدے. په سوونو خلق راتلل ورېدل وارخطا کېدل توبې ئې ویستلې او په مخه تلل.

بیا صبا له د اخبار په وړومبۍ صفحه ددې حادثې خبر په لویو کرښو کښې چاپ شوے ؤ...د اخبار په دوېمه صفحه په آئي ایس ایس بي کښې د کامیابو کسانو نومونه چاپ شوي وو. چې پکښې د ارشد نوم هم ؤ . . . او د اخبار د درېمې صفحې په اخري برخه کښې په وینو لړلے یو مسخ شوے تصویر چاپ شوے ؤ چې لاندې ئې ورته لیکلي وو.

,, د فلائنګ کوچ په حادثه کښې مړ شوے هغه بد قسمه زلمے چې لاتر اوسه ئې د وارثانو پته ونۀ لګېده ،،.

کــړه وړه کرښـــه د شـــکو پـــه ســـر
وختـه ! لاجوړ نۀ ووم چې وران دې کړمـه

تصویر

تو له ورځ باران وربدلے ؤ ـ او چې کله د ژمي دغه یخه ورځ د تیارو په تورتم کښې ورو ورو ورکېده نو د اسمان په مخ وریځو په یو بل پسې منډې وهلې ـ سپوږمۍ به کله کله وریځو د تور څادر نه د لږ ساعت دپاره مخ رابښکاره کړو ـ یو نظر به ئې په کائناتو خپلې پلوشې خورې کړې ـ بیا به ئې لکه د ناوې سترګې د وریځو په پلوشو کښې پټې کړې ـ ساعت تېر نۀ ؤ چې

د اسمان برېښنا سپوا شوه ـ او بیا د دغه برېښنا سره په غرونو د تندرونو پرېوتو آوازونه هم هر چا واؤرېدۀ خو په کلي کښې داسې خاموشي خوره وه لکه چې هر چا د خپلو کورونو نه کډې کړي وي ـ د باران څاڅکي داسې بې ترتیبه راپرېوتل لکه چې څۀ رنګې چې څوک چاله په مخ درنې درنې څپېړې ورکوي ـ

سیفور په دغه زول او طوفان کښې ګوډ ګوډ روان ؤ ـ چې کله به د هغۀ په لمدو جامو داسمان برېښنا اولګېده نو د هغۀ په ګس مټ او ښئ خپه به د باران د اوبو سره ګډې وډې وینې ښکاره شوې ـ هغه په ځان پسې ځان راښکلو ولې په شونډو ئې زبیرګے نۀ راوستو ـ او بیا چې کله هغه یوې دروازې ته نزدې شو نو رو غوندې ئې دروازه اوټکوله ـ هغه دروازې ته د ارمان او حسرت په نظر کتل ـ او چې په دویم ځل ئې دروازه اوټکوله نو ... دروازه خلاصه شوه ـ یو سپین ږیرے باباسیفور ته مخامخ راغے ـ سیفور د هغۀ سترګو ته اوکتل ـ اسمان اوبرېښېدو ـ او بابا پوهه شو ـ چې سړے ډېر ژوبل دے ـ هغۀ سیفور ته دروازه خلاصه کړه ... او ورته ئې دننه راتلو اووئیل ـ

سیفور یوه اړده ساه راښکه ـ بابا هغه له اوږه ورکړه او دروازې ته نزدې کمرې ته ئې دننه کړو ـ سیفور د یخنۍ نه رپېدو ـ او بابا ته د موسم احساس ؤ ـ هغۀ زر زر هور بل کړو ـ او

چې کله د هور رڼا په سیفور اولګېده نو بابا د هغۀ زخمونه واضح اولیدل۔

دواړو به یو بل ته په ژور نظر کتل خو چا هم خبره نشوه کولے۔اخر بابا غلي غوندې اووے ,, ستا خو لکه چې زخمونه ډېر ژور دي۔اودرېږه چې ځۀ پټۍ درله اوکړم ،، بابا چې څنګه په پټۍ پسې پاځېدو نو سیفور ورته بیا په ډېر غور اوکتل۔بابا ځۀ ټوکي اوسوزول او چې د سیفور په زخمونو ئې پهې لګولې نو سیفور داسې محسوسه وله لکه د هغۀ په زړۀ ټکورنه لګي۔ چې کله د سیفور لږه تسلي اوشوه ۔نو بابا ورته ګرم څادر راواخستو ۔او ورته ئې اووے چې اودۀ شه چې کله صبا راؤخېژي نو ... بیا به پخپله مخه ځې۔ سیفور بابا ته یو ځل بیا په غور اوکتل ۔بابا د هغۀ د سترګو په تجسس او سوالونو پوهېدو۔په ډېر چل ئې ترې د زخمونو سوب اوپوښتو۔سیفور خبره الول کړه او دومره قدرې اووے چې دشمنان راپسې وو۔ دغه څو ورځو په مقابله کښې لګېدلے یم۔او که چرې تاسو راله امن نۀ وے راکړے نو ...،،

د بابا او سیفور چې کله خبرې اوږدې شوې نو بل خوا د عبدالجبار خان بي بي په کور کښې حیرانه اودریده او دې فکر یوړه چې په دې توره تیارۀ کښې د هغوي نوکر په خپله وړه کوټه کښې د چا سره خبرې کوي۔هغه د ګوتو په سرونو

کوټې ته نزدې راغله. څهٔ ساعت ئې خبرو ته غوږ اونيوهٔ. بيا ئې د ورهٔ په چوند کښې غلې تماشه اوکړه. د هغې نظر د اور په لمبو کښې د سيفور په مخ پرېوتو. زړهٔ ته ئې ډېرې وسوسې او سوالونه راغلل خو.... خو خاموشه پاتې شوه.

د سيفور په مخ ناقراري واضحه ښکارېده. هغه اړخونه بدلول او د سپين ږيري بابا سره ئې خبرې بدلولې رابدلولې. ,,ما په ژوند کښې ډېر څهٔ ليدلي دي. د خپل هوس دپاره مې ډېرې وينې توې کړې دي خو... اوس ملامته يم. ماته احساس کېږي چې که پردي سل کورونه وران کړې خپل يو نشې آباده ولې،، . بابا دې خبرې سره سر اُوخوزولو. او بيا ئې سيفور ته اوئيل. ,,مېلمه چرته خپل زړهٔ دې هم درد کړے دے. سيفور د لږ ساعت لپاره په سوچ کښې لاړو بيا ئې. يو سوړ اسويلے اوکړو. ,, هو بابا يوه واقعه داسې ده چې زما په دې مجرم ذهن کښې هر وخت ازغي ازغي کېږي. زما په ضمير بيا بيا چکونه لګوي. خو... بابا چې کله د عقل سترګې ړندې وي او سړے خپل غرض را اخستے وي نو هاغه څهٔ کوي چې د انسانيت ترې هم ويره کېږي،، . ,,هو تاربښتيا اووے،، . بابا د سيفور د خبرې تائيد اوکړو. ,, تا راته قيصه کوله،، . سيفور په اوچو شونډو ژبه راښکله. ,, بابا دا هم داسې د ژمي ورځې شپې وې. ماته چا اووئيل چې د امان کوټ کلي د عبدالجبار خان نوکري

پوره شوې ده ـ لوئے افسر دے ـ او نن صبا به د پينشن پنځه روپۍ را اخلي ـ د عبدالجبار خان د نوم د اوريدو سره د بابا غوږونه اودريدل ـ او په وازه خوله ئې اووے ,,بيا ،،؟ سيفور اړخ بدل کړو او قيصه ئې بيا شروع کړه ـ بيا زۀ په دې غم کښې اخته شوم چې دامرغۍ مې د ګوتو نه اونۀ ځي ځکه نو د هغۀ څارنه مې شروع کړه ـ او چې په کومه ورځ هغه د بينک نه پسې راواخستې نو زۀ هم په بينک کښې ولاړ ووم ـ د هغۀ په لاس کښې دومره ډيرو روپو زما د ضمير سترګې ړندې کړې ـ چې هغه د بينک نه اووتو نو زۀ ورپسې شوم ـ هغه چې په ما پوهه شو نو د ځان د خلاصي دپاره ئې ډيرې منډې اووهلې خو اخر زما د پنجې د لاندې راغے ـ ـ ـ بابا هغۀ ماته ئې ډير منتونه اوکړل خو ما د هغۀ نه د هغۀ د ځلوېښتو کالو خوارې په لږ ساعت کښې اوتروړله ـ او چې کله مې زړۀ ته راغلل چې داسې نه صبا له زما د جرم پته اولګي نو د څۀ سوچ نه بغير مې دوه درې ډزې په سر اوويشتو ـ بابا ... زۀ هر څۀ هيرولے شم خو د عبدالجبار خان هاغه اخرې سلګۍ هاغه سواليه نظر نشم هيرولے ـ کله هم نه ،، ـ

چې څنګه سيفور دا قيصه کوله نو د بابا د مخ رنګونه بدليدل رابدليدل ... چې کله د اور لمبه تيزه شوه نو سيفور د بابا د مخ تښتيدلي رنګونه اوليدل ـ خو هيڅ ئې اونۀ وئيل ـ

بابا غلے غونديِ پاځېدو.دروازه ئې خلاصه کړه .او چې کور ته دننه شو .نو سیفور د اور د لمبې په رڼا کښې مخامخ په دېوال د عبدالجبار خان عکس اولیدو .د هغۀ سترګې بقې را اووتې په مرۍ کښې ئې لاړې اوچې شوې .هغه لکه د بُت مخامخ عکس ته کتل بل خوا بابا ساه ساه په ټوپک پسې منډه کړه . چې ځنګه ئې ټوپک ته لاس کړو نو د شانه نه ورته چا په اوږه لاس کیخودو .بابا اوبوګنیدو .چې شاته ئې اوکتل نو مشره بي بي ولاړه وه .د هغې په سترګو د هور لمبو چورلکونه خوړل.بابا به ځۀ وئیل چې مشرې بي بي ورته اووے ,, ما هر ځۀ واؤریدل. زما په زړۀ کښې ستانه د انتقام اور ډېر سېوا دے .خو دا د یو پښتون کور دے.او د پښتون کور ته چې څوک د امن دپاره راشي نو په هغۀ ډز کول نۀ پښتو ده او نۀ غیرت دے.بابا نن سیفور زخمي دے او په زخمي لاس پورته کول نوره هم بده خبره ده.ورشه او د کوره ئې باهر کړه ،،.

سیفور دا هر ځۀ په خپلو غوږونو واؤرېدل.هغۀ ته ځان نور هم مجرم ښکاره شو .او چې کله بابا خپلې کوټې ته راتلو نو بیا سیفور د شپې په تیارۀ کښې په تیزۍ سره وتلے ؤ.بابا ورپسې باهر ته منډې کړې خو د شپې په تورتم کښې هغۀ ته هېڅ نۀ ښکارېدل...څو لحظې پس د ټول کلي خلقو یو ډز

واؤریدو ددغه ډز د اوریدو سره د عبدالجبار خان د ښځې زړۀ ته ډېر سوالونه راغلل خو هغې خپل نوکر ته هېڅ اونۀ وئیل.

او بیا صبا له د کلي په لارو کوڅو کښې هر چا دا خبره کوله چې د بې شمیره بې ګناه کسانو قاتل سیفوري بیګاه په نیمه شپه کښې ,, خپل ځان ،، پخپله اوویشتو.

چې احساس شي ملامته ضمیر ویخ شي
نو ژوندون بیا د ژوندون په اوږو بار وي

قتل

د ساده کلي په سادګۍ کښې لااوس هم مستي په غورځنګ وه په ګودرونو کښې به هر مازیګر ښکلاګانو یو بل له غاړې ورکولې . په تنورونو به د پېغلو خنداګانو نوره ګرمي پېدا کوله . د چنار په لوړو ښاخونو کښې به ټالونو ,, ژوند ،، له جوتې ورکولې . کورونه ,, خړ ،، وو خو ضمیرونه پاک وو . کوڅې ,, تنګې ،، وې خو زړونه فراخه وو . دیوالونه کچه وو خو

,,لوظونه ،، پاخهٔ وو ـ په جوماتونو کښې به تر ناوخته خلقو د کلي په مسئلو خبرې کولې او په حجرو کښې به لاس اوس هم د رباب تارونو د وختونو نغمې وئیلې ـ
جمال او مرجانه هم د ژوند د رباب ,, دوه نغمې ،، وې د جمال د ځوانۍ او ښائست خبرې به په ګودرونو او تنورونو کېدې ـ خو د مرجانې د پېغلتوب خبره د چا په خوله نهٔ شوه راتلے ـ
د دواړو د کلیو تر مینځه ایله دوه میله فاصله وه ـ ځکه نو غم ښادي شریکه وه ـ مرجانه د ورکوټوالي نه د جمال په نوم وه ـ جمال د کمال خان زوئے ؤ او کمال خان د مرجانې د پلار د مودو یار ؤ ـ دواړو د ځوانۍ ډېر رنګونه په یو بل شیندلي وو او د وخت تېرېدو باوجود لا اوس هم په دغه رنګونو کښې ځلا وه ـ او بیا چې کله د رباب دغه دواړه نغمې په یو سر کښې ځائے شوې نو په ټوله ,, علاقه ،، کښې خوشحالي وه ـ مرجانه د جمال په کتو نهٔ مړېده او جمال د مرجانې په سترګو کښې ورک ؤ ـ
کشماله د مرجانې کشره خور وه او نعیم ئې مشر ورور ؤ چې په فوځ کښې مېجر ؤ ـ مېجر صېب به کله کله په چوټۍ کلي ته راتلو او هر ځل به ئې تر ناوخته پورې کشمالې ته د فوځ قیصې کولې ـ که هر څو هغې دغه قیصې څو څو ځله اورېدلې

وې خو د ورور د زړۀ دپاره به ئې ورته هر ځل غوږ نیولے ؤ ځکه چې مېجر صبب په کشمالې ډېر زیات مئین ؤ او کشمالې ته ددغه مینې پوره پوره احساس ؤ.

بلخوا جمال د مرجانې په ټول ټبر ګران ؤ. ولې کشمالې به په هره خبره کښې د هغۀ ذکر کولو او چې کله مرجانه وادۀ شوه نو کشماله به اکثر هم خور کره وه. هغې به چې کله جمال ته په ډېر مینه ,, بهائي جان ،، وئیلو نو د هغۀ په سترګو کښې به د خوشحالۍ اوښکې لاړې راغلې او د زړۀ د رباب هر یو تار به ئې داسې نغمه شروع کړه چې هغه به پرې پخپله هم نۀ پوهېدو.

د وادۀ نه یو نیم کال پس چې کله مرجانه د وړومبي ماشوم د کېدو په موقعه ناروغه شوه نو کشماله د هغې د خدمت دپاره په دؤ راغله د خور خدمت سره سره به چې له هغې جمال له جامې استري کولې هغۀ ته به ئې روټۍ اېښوده د هغۀ پېزار به ئې پالش کولو نو زړۀ او ضمیر به ئې د یو بل نه داسې عجیبه عجیبه پوښتنې کولې چې د کشمالې نه به یوه دوه خطا شول. د ځان سره به ئې ډېر څۀ وئیل کوم چې صرف هغې اورید ے شول.

چې کله د مرجانې ماشوم د څلوېښتو ورځو شو نو هغه پلار کره لاړه. کشماله په دغه ورځ ډېره خوشحاله وه. مرجانې

مور ته د خپلې ناروغتیا قیصې کولې او کشمالې د ,, بهائي جان،، نه په دروغه ګیلې مانې کولې ـ ورځ تېره شوه ـ او چې کله ماښام تیارۀ خوریده نو مېجر صیب هم راغے ـ په کور کښې خنداګانو جوختې غاړې ورکړې ـ کشماله په کور کښې توده توده ګرځېده او چې کله شپه په غزیدو شوه نو کشمالې د کور په لویه کوټه کښې خپل ورور او ,, بهائي جان ،، له کټونه سم کړل ـ خبرې وشوې ـ ګیلې ترسره شوې او بیا په کور کښې ورو ورو اوازونه ورکېدل ـ

ټول خلق اودۀ شول ولې کشمالې له خوب نۀ ورتلو ـ هغې بیا بیا اړخونه بدلول ـ چې کله به ورله یو نازک غوندې خیال ضمیر اوتخنولو نو د هغې د زړۀ درزا به سېوا شوه ـ په کټ کښې به ئې سر راپورته کړو ـولې ګېر چاپېره به د خاموشۍ نه علاوه هېڅ نۀ وو ـ کله کله به ئې د سوچ په ولوونو کښې جمال ونښتو ـ د هغۀ ځوانۍ او ښائست ته به فکر یوړه ـ زړۀ به ورته ډېر خۀ ووئیل خو هغې ته به ځان ډېر لوئے مجرم ښکاره شو ـ زر زر به ئې توبه وویسته او سترګې به ئې پټې کړې چې کله شپه توره هم پخه شوه نو مخامخ په ځوړند لالټین کښې تیل خلاص شول او ساعت تېر نۀ ؤ چې ټول کور په تیارو کښې ورک شو ـ دې تیارو د کشمالې زړۀ نور هم ناقراره کړو ـ جمال د هغې په ذهن او سوچ کښې د خندا شین ولاړ ؤ ـ ځان

سره د څۀ سوچ کولو نه پس هغه د کټ نه راپاڅېده ـ ګېر چاپېره ئې تورې تيارې ته وکتل ـ بيا د سر وېښتۀ سم کړل او د پنجو په سرونو د کور لوئې کوټې طرف ته روانه شوه ـ د هغې په هر رګ کښې وينې ټوپونه وهل ـ ساه ئې لنډه لنډه کېده ـ لاسونه او پښې ئې رپېدل خو ,, زړۀ ،، لکه د ماشوم د لاسه نيولې وه ـ

کوټه لرې نۀ وه او ساعت تېر نۀ ؤ چې کشماله د جمال د کټ سر ته ولاړه وه ـ يو څو ځله ئې اوږده ساه راښکه او بيا ئې په رپېدونکي لاسونه د جمال په ,, سر ،، کېښودل ـ هغې داسې محسوسه کړه لکه چې د وجود په هر رګ کښې ئې د اور لمبو چورلک خوړلے وي ـ هغه نۀ پوهېده چې څۀ وکړي جمال په ډوب خوب اودۀ ؤ او کشماله ايله د کټ بازو ته انډول شوې وه چې د کټ بازوګانو چغې کړې ـ د کشمالې نه لکه چې ساه ختلې وي ـ زر دجمال د کټ خوا ته کښېناسته ـ مېجر صېب په خپل کټ کښې ډډه بدله کړه او چې بيا کشماله په دغه تورتم کښې د چا په ښکالو هم پوهه شوه نو نوره هم وارخطا شوه او په خړپوسو خړپوسو د کوټې نه بهر راووته ـ

د هغې د رګ رګ نه خوله روانه وه ـ او چې څنګه خپل کټ ته ورسېده نو خوره وره پړمخې راپرېوته ـ هغې ځان سره په چغو چغو ژړل د زړۀ درزا ئې دومره سېوا شوه چې د هغې د برداشت نه ووته ـ او کله چې دغه درزا ورو ورو کمېده نو د

هغې ژړا هم ورو ورو د شپې په خاموشۍ کښې ورکېده او چې کله بیا د چاپېرچل نه د شپې تور څادر راغونډېدو او د صبا سترګه راختله نو کشماله په خپل کټ کښې بقې سترګې مړه پرته وه۔

تـــا مې د حال پوښتنه اونکړله
د زړۀ خبره وه په زړۀ پاتې شوه

استاذ ګاډے واپس کړه

,, **جنت ګل** ،، اسمان ته **وکتل**. او بیا ئې یوه اوږده ساه راښکه بېلچه ئې په اوږه کړه او ستړے ستړے د کلي په لور روان شو. د ماښام تیارۀ خورېدونکې وه خو د کلي ځنې زمیدار لا اوس هم په خپلو کارونو کښې بوخت وو. جنت ګل ددغه کلي والو سیوري لیدل چې د سپوږمۍ په کچه رڼا کښې تت تت ښکارېدل. هغه ټوله ورځ په پټي کښې تېره کړې وه خو

د اوبو د کمي په وجه ئې اوبۀ خور سرته نۀ ؤ رسولے ـ د هغۀ خولې له دوه درې ځله یوه ټپه راغله اوبیا ئې داسې د ذهن نه په بېرته لاړه چې جنت ګل ئې د لفظونو اندازه هم ونۀ لګولې شوه ـ

کلے دومره لرې نۀ ؤ ـ جنت ګل چې کلي ته راؤرسېدو نو بیا په کورونو کښې رڼاګانې بلې کړے شوې وې ـ هغه د خیالونو په ژور سیلاب کښې د ځان نه ورک ؤ ـ ځکه نو ورته دا پته اونۀ لګیده چې کله د خپل کور دروازې ته راؤرسیدو ـ هغه بېلچه په درز دروازه کښې ګزار کړه ـ خپلې جامې ئې دوه درې ځله اوڅنډلې اوبیا د خپل محلت لوئې حجرې ته ورغے ـ

په حجره کښې د ټنګ ټکور محفل تود ؤ ـ او چې کله به چا د منګي د ټنګ او د ستار د ترنګ سره ,, ټپه ،، پورته کړه نو جنت ګل به په دغه ناقراره جذبو کښې خپل تت شان عکس ښکارېدو ـ هغه په فکرونو کښې ورک ورک یو اړخ ته پخه ډډه وهلې وه ـ او د ټولې ورځې د ستومانۍ د ویستو دپاره ئې د کلي د زلمو مخونو ته په زیر زیر کتل ـ

کلے د ټولو شریک ؤ ـ ځکه نو ورکښې هر یو مخ د بل سره اشنا ؤ ـ دا ددغه کلي معمول وو او جنت ګل ددې ساده باده ښائستونو یوه حصه وه ـ

چې کله شپه په غزېدو شوه نو د کلي خلق ورو ورو په خورېدو شو ځکه نو جنت ګل ته هم دا احساس وشو چې هغۀ د ماښام روټۍ هم نۀ ده خوړلې ـ هغه کور ته په داسې حال کښې ننوتو چې په زړۀ کښې ئې يوې داسې وسوسې لتې وهلې چې هغۀ ئې احساس نۀ شو کولے ـ په کور کښې ډيوه تته شان بليده جنت ګل چې نزدې ورغے نو ښځه ئې ورپسې راپاڅېده او په رپېدونکو شونډو ئې ورته ووې ,, ښۀ ده چې کور ته راغلې ،، جنت ګل د ډيوې په تته رڼا کښې د هغې په مخ راغلې اوښکې وليدې ـ زړۀ ئې يو نرے غوندې درز وخوړو ـ ,, خير خو دے کنه ،، د هغۀ مرۍ ونښته ـ ښځې ئې په خپل شليدلي پيڅکي اوښکې وچې کړې او جنت ګل ته ئې مخ را واړولو ـ ,, د نازکې تبه هډو کميږي نه ،، هغې دومره قدر له ووې او بيا ئې خپلې ماشومې لور ,,نازکې،، ته وکتل چې اوس هم د نغري په غاړه په پورت کټ کښې پټې سترګې پرته وه جنت ګل چې نزدې ورغے او د لور په تندي ئې لاس کېښودو نو د وجود په هر رګ کښې ئې ګرمي خوره شوه ـ هغه خپلې ښځې ته هيڅ ونۀ وئيل خو په درنو قدمونو واپس د کور نه راووتو ـ

ساعت پس کور ته د لالټين يوه رڼا رادننه شوه ـ د جنت ګل ښځې په دغه رڼا کښې اندازه لګولے شوه چې دا د کلي بابو صيب دے چې ورپسې جنت ګل د بابوصيب صندوقچه په لاس

را روان ؤ ـ بابو صېب چې کله د نغري خوا ته ورغے او د نازکې په تندي ئې لاس کېښودو نو لاشعوري طور ئې د خولې نه وختل چې ,, اُف دا خو ډېره زياته تبه ده ،، هغۀ د ماشومې په تندي لونده کپړه ځو ځله کېښوده اوبيائې ورله څۀ شربت ورکړو ـ بابوصېب جنت ګل ته تسلي ورکړه او ورته ئې ووې چې ,,دې شربت سره به دا ښۀ شي خو ښۀ به دا وي چې صبا لـه ئې د ښار لوئے هسپتال ته ورسوئ ،، ـ د جنت ګل په مرۍ کښې لاړې ونښتې ـ بابو صېب ته ئې په سوالي نظرونو وکتل خو بابو صېب د هغۀ په وړاندې هېڅ ونۀ وئيل او صندوقچه په لاس واپس روان شو ـ

جنت ګل ماشومې لور ته او بيا خپلې ښځې ته وکتل ځوک چې سر تور سر وارخطا ولاړه وه ـ ,, حوصله کوه ،، هغۀ خپلې ښځې ته ووې ساعت تېر نۀ ؤ چې ماشومې زبيرګے وکړو او په ښتې ژبه ئې اوبۀ وغوښتې ـ جنت ګل خپلې ښځې ته وکتل د هغې په مخ لکه چې د اطمينان نښې ښکاره شوې وې ـ ماشومې ته ئې زر اوبۀ ورکړې ـ د اوبو سره هغې سترګې وغړولې اول ئې پلار ته وکتل او بيا ئې مور ته وکتل او بيا ئې سترګې پټې کړې شپه ورو ورو غزيده او عن تر دې چې د سحر اذان وشو خو جنت ګل او د هغۀ ښځې دواړو يو بل ته په سواليه نظرونو کتل ـ

سحر له د نازکې تبه بیا سېوا شوې وه ـ سترګې ئې پټې وې ـ چې کله رڼا خوره شوه نو جنت ګل د کلي د اډې نه ټیکسي موټر راوستو ـ مور نازکه په اوږه واچوله او په جنت ګل پسې شاته شاته روانه شوه ـ او بیا چې دوي په ټیکسي کښې کښېناستل نو ډرائیور ته ئې ووې چې ,, تادي کوه په لاره کښې چرته ایسار نۀ شو ،،

ټیکسي د کلي نه څو فرلانګه تلے ؤ چې د ,, قانون واکدارانو ،، د تلاشۍ دپاره ودرولو ـ جنت ګل ورته په رپېدونکو شونډو خبره وکړه ـ او هغوي څکه ومنله چې جنت ګل ئې پېژندو ـ ولې وړاندې ګام په ګام په روډ کښې لوئې لوئې تیرې پرتې وې ـ او ددغو تیږو سره ټوپک په لاس د قانون واکداران ،، ولاړ وو ـ هغوي به راتلل د جنت ګل نه به ئې تپوسونه کول ـ د ګاډي تلاشي به ئې اخسته او بیا به ئې د تلو اشاره کوله ـ جنت ګل څو کسانو ته په غصه دا هم ووې چې ,,دا د اسلام تقاضا نۀ ده چې بل مسلمان ورور ته دې تکلیف ورسولے شي ـ اخر هم زۀ ددې خاورې اوسېدونکے یم ـ او بیا زما سره زنانه ده ـ لږ سوچ اوکړئ سړیتوب هم څۀ شے دے ـ ,, خو د هغوي د خان د حکم تابعدار ،،وو د اسلام او د کلتوري روایاتونه ـ د ښار لوئې هسپتال ته ایله د یوې ګینټې لار وه او جنت ګل په پنځو ګینټو کښې لاهلته نۀ ؤ رسیدلے ـ د قانون

واکمنو سره د خپلې نوکرۍ غم ؤ ـ او جنت ګل د ځان په غم اخته ؤ ـ

چې لوئې هسپتال ته ایله دوه فرلانګه لار پاتې شوه نو د جنت ګل ښځې ورو غوندې د هغۀ په اوږه لاس کېښودو ـ جنت ګل په هېبت مخ راواړولو هغې د خپلې ښځې په سترګو کښې ئې غټې غټې اوښکې ولیدې ځۀ تپوس به ئې کولو چې ښځې ئې ,,نازکې،، ته اوکتل او چې د جنت ګل سترګې په ماشومې نازکې ولګیدې نو د هغې سترګې وازې پاتې شوې وې ـ د جنت ګل د سترګو نه دوه غټې اوښکې لاړې او د ږیرې په وېښتو کښې ورکې شوې ـ هغۀ په رپېدونکو شونډو د ټیکسي ډرائیور ته دومره قدر له ووې ,, استاذ ګاډے واپس کړه ،، ـ

د ارمان جولۍ مې تشه درنه یوړه
وخته څومره لېونے جبر دې اوکړو

اوچې اوښکې

,, ښه نصیبه ،، د رحیم الله خان د کور پېدائشي نوکره وه ـ هغې ته یاد وو چې ایله د لسو کالو وه نو مور به ورته د کور کار سره سره د خانانو د ,, نازونو ،، خبرې کولې ـ او بیا وخت هغې ته هر څۀ زده کړل ـ د مور د مرګ نه پس چې کله د ښه نصیبې په ژوند کښې د امید اخري رڼا لتې وتکولې نو هغې د صبر ساه واخسته او خپل ټول ارمانونه ئې د ,, خانانو ،، د کور

سره وتړل ـ هغه به د سحر نه تر شپې ناوخته پورې د کور په کارونو کښې داسې بوخته وه چې خپل ځان به ترې نه هېر ؤ او اکثر به نهره اوده شوه ـ هغه ماشومه وه ـ پېغله شوه خو د پېغلتوب بې فکرې ئې ونۀ لیده ـ چرته ئې په ډکه خوله ونۀ خندل او د وخت د ظلم ، جبر او ناکړدو احساس ورته هله وشو چې کله موده پس ئې د لوئې اختر په دوېمه ورځ په آئینه کښې خپل ځان ته وکتل ـ

د هغې په مخ کښې د وختونو کربښې واضحه ښکارېدې ـ په تورو ویښتو کښې ئې ,, سپین ډکي ،، یو بل سره غاړه وتي وو ـ د هغې زړۀ ډوب ډوب شو ـ ژوند ورته په خپل کمزورې وجود ډېر لوئې بار ښکاره شو ـ او د بار دغه احساس د ښه نصیبې د ارمانونو ملا بې وخته ماته کړه ـ هغه به چې کله د فرش صفایۍ ته برنده کښېناسته نو بیا به راپاڅېدے نۀ شوه ـ د وجود په هر رګ کښې ئې نینې ورتیدې ـ ولې هغې به چاته هم ګیله نۀ کوله ـ او بیا ورو ورو دغه کمزورۍ ښه نصیبه د کټ کړه ـ هغه به تړوله ورځ اوشپه تړخیده ـ دوه درې ځلې ئې د کور په کارونو پسې د راپاڅېدو کوشش وکړو خو ونۀ شوه ـ

یوه شپه چې کشر خان ناوخته کور ته راغے او په یخنۍ کښې ئې ښه نصیبه بهر په دالان کښې په تړخیدو ولیده نو خپل

نوکر ,, بهادر خان کاکا ،، ته ئې ډېرې بدې ردې ووې او ورته ئې ووې چې ,, دا کور دے ځۀ هسپتال خو نۀ دے ،، بهادر کاکا شپه په شپه ښه نصیبې له د خان د بنګلې نه په ډېر لږه فاصله کښې د ځاروؤ په غوجل کښې کټ برابر کړو او ښه نصیبه د کور نه غوجل ته په داسې حال کښې ورسیده چې د خپلې مور د لاس د لوګو وهلې برېستنې نه علاوه ورسره نور هېڅ هم نۀ وو ـ هغه به یوازې پرته وه ـ مشر خان د کلي د مسئلو نه نۀ ؤ اوزګار او ,, بېګم صېب ،، د بیمارۍ نه کرکه کوله ـ صرف بهادر کاکا ؤ چې کله کله به ئې ښه نصیبې له ډاډ ورکړو ـ

د څو میاشتو پرله پسې ناروغتیا ښه نصیبه کمزورې کړه هغه به هر وخت د فکرونو سیلاب په مخه کړې وه ـ یوه ورځ هغې ته خپل ماشوم والے بې اختیاره یاد شو چې کله هغه ناروغه وه او مور ورله د مشر خان په وېنا ډاکټر راوستے ؤ او بیا د یوې ستنې وهلو سره هغه جګه جوړه شوې وه ـ ددې سوچ سره د هغې په پترې پترې شونډو نرۍ مسکا خوره شوه ـ د هغې په بې وسه زړۀ کښې یو معصوم غوندې ارمان راؤپاریدو چې ,, کېدے شي مشر خان ته زما د بیمارۍ پته ولګي او بیا راله ډاکټر راولي ،، ـ څو ورځې هغه د امېد او ,,مایوسۍ ،، سره په جنګ وه ـ خو بله ورځ ئې په رښتیا د خان خبرې

واؤرېدې چې ,, هلکه بهادره لاړ شه او د ښار هغه لوئې ډاکټر راوله۔

دې اورېدو سره د ښه نصیبې په کمزوري مخ پیکه رنګونه غاړې ورکړې۔هغې د بړستنې نه سر رابهر کړو۔اوبیا ئې چې کله د بنګلې نه د موټر د وتو اواز واؤرېدو نو د سکون یوه اوږده ساه ئې راښکه ۔هغې ته ځان په رښتیا ,,خوش نصیبه،، ښکارېدو ۔د ډېرې خوشحالۍ نه ئې سر په خیرنه بړستنه کښې کلک پټ کړو او د ډاکټر راتلو ته ئې غوږونه نېغ ونیول۔د هغې زړۀ بې اختیاره درزېدو خو په دغه درزا کښې یو پټ سکون ؤ چې ښه نصیبې له ئې تسلي ورکوله۔

د ډېر ساعت د خاموشۍ نه پس ښه نصیبې د مشر خان رعب دار اواز واؤرېدو ۔,, زما کشري بچې بیګاه ټوله شپه شوګیره کړې ده۔ښځګه ښۀ به شي او که نا ،، د ښه نصیبې وار خطا شو چې ګني د کشر خان طبیعت ډېر خراب دے۔د یو ساعت دپاره ترې خپله بیماري هېره شوه ځکه چې کشر خان د هغې لاسو کښې لوئے شوے ؤ ۔د بنګلې نه دوه موټرې په یو بل پسې ووتې د موټرو اواز ورو ورو لرې کېدو ۔او عن تر دې چې غیب شو۔ښه نصیبې په کټ کښې ډډه بدله کړه۔او چې مخامخ ئې وکتل نو بهادر کاکا ولاړ ؤ ۔د هغۀ په مخ مایوسي خوره وه او دغه مایوسي د ښه نصیبې تلوسه نوره هم سېوا کړه۔

بهادر کاکا نژدې راغے ښه نصيبې ورته په رپېدونکو شونډو څهٔ وئيل غوښتل چې بهادر کاکا پخپله خبره راواخستله ـ ,, کشر خان بيګا ټوله شپه خوب نهٔ دے کړے يره خو عجيبه دنيا ده ،، ښه نصيبې ترې نه په وارخطايۍ تپوس وکړو ـ ,, نو ګني خدائے مکړه ناروغه دے ،، ـ خان نهٔ دے ناروغه د هغهٔ سپے ټائيګر ناجوړه دے ـ او مشر خان ورله د ښار لوئے ډاکټر راوستے وو ـ د بهادر کاکا خبرې سره په ښه نصيبې سر وچورليدو په مخ ئې دوه کرېږ وږې اوښکې راغلې ځان ورته ډېر بې ځوکه ښکاره شو ـ هغې د حسرت په ډکو سترګو مخامخ د رحيم الله خان لورې بنګلې ته وکتل چې پکښې د ښه نصيبې د ماشوم والي او ځوانۍ سيورې تت شان ښکاريدل ـ هغې د غه سپورو ته په سلګو سلګو ژړل او سپورو د هغې په بې وسۍ په بق بق خندا کوله ـ

ځوک د چا په مجبورۍ پورې خندا کړي
ځوک په خپل نصيب په چغو چغو ژاړي

آخري خط

ریـل ګـاډي ځـو کریکـې ووهلـې .او بیـا یـو درز سـره وخوزیدو .سهیل دغه درز په خپله سینه کښې محسوس کړو . هغـه د سـګریټ نـه یـو دومـره اوږد کـش راښـکو چـې سـګریټ ورسره لمبه شو ولې هغه دغـه لمبـه ونـۀ لیـده .او دا غـالباً ځکـه چې د هغۀ په زړۀ کښې ددې نه زیاتې لمبې بلې وې .هغه د ریل ګـاډي د کـهړکـۍ نـه سـر رابهـر کـړو .پـه سټېشـن کښـې ولاړو

کسانو مسافرو ته ئې لاسونه خوزول. او مسافرو ورنه د لاسونو په خوزولو د رخصتیدو اجازت اخستو. سهېل هر چا ته په ژور نظر کتل. د جدایۍ احساس له ئې لفظونه لټول خو چې کله ئې سترګې په ,, سیما ، ولګیدې نو خوله ئې وازه پاتې شوه. د هغه په خپلو سترګو باور نۀ راتلو. د هغۀ د خولې نه لاشعوري طور یوه چغه وخته. هغه د کهړکۍ نه لاس بهر کړو.

سیما لکه د ماشومانو په سهېل پسې رامنډې کړې هغه لا سهېل ته نزدې شوې نۀ وه چې د ګاډي رفتار ترې نه ښۀ لرې کړه. سیما په سټېشن ساه ساه اټاله پاتې شوه. د هغې لاسونه بې اختیاره خوزیدل او چې کله ریل ګاډے د نظر د حد نه ووتو نو د سیما په خپل مخ لړې لړې اوښکو ته پام شو. هغې زر زر په لوپټه اوښکې اوچې کړې او ځوړند سر د ریلوے سټېشن نه بهر روانه شوه.

سهېل او سیما دواړه د یونیورسټۍ ملګري وو. په دوه کاله کښې هغوي یو بل ته دومره رانزدې شوي وو چې د وخت فاصلې ئې د خیال نه وتې وې. سهېل د ډېر لرې نه یونیورسټۍ ته د ځان په لټون پسې راوتے ؤ او سیما د ښار د یوې داسې کورنۍ حیا وه کومه چې په دولت هم مړه وه او د شرافت تس ئې هم خور وو. سهېل څو څو ځله د سیما کور ته تلے ؤ او ځکه نو د هغې پلار او وروڼو پېژندو ولې د سهېل

دروند خوئي او حیاناکې ځوانۍ دغه تګ راتګ هر ځل دروند کړے ؤ ـ د یونیورسټۍ دوه کاله داسې د سترګو په رپ کښې تېر شول ـ چې نه ئې سهیل احساس وکړے شو او نه سیما ته دغه اندازه ولګیده خو نن چې کله د شپاړسم پاس کولو نه پس سهیل کلي ته روان شو نو دزړۀ تارونو ئې د ماضي یوه نغمه اچېړله ـ هغه ددغه نغمې په هر ترنګ اوښکې توې کړې ـ خو وخت ددغه اوښکو هېڅ پروا نۀ شوه کولے ـ

کلي ته د رارسېدونه پس هغۀ ځو ځله دا فیصله وکړه چې پلار ته د سیما په حقله خبره وکړي خو هر ځل به ورله ,,پښتو،، د ارمان په مرۍ پښه کېښوده ـ څۀ موده خو هغه په دغه ذهني اضطراب کښې راګیر ؤ خو په هغه ورځ ئې د سر نه لمبه وختنه چې پلار ئې ددۀ د ترۀ لور سره د کوژدن خبره وکړه مور به ورته د ترۀ د لور خبرې کولې او د سهیل په مخ به رنګونو په یو بل پسې منډې وهلې ـ هغه ځو ځله اراده وکړه چې چغې کړي او دنیا ته د خپلې مینې قیصه بیان کړي خو د ,,خانداني روایاتو ،، او د مشرانو د ,, عزت ،، تر مخه ئې هر ځل په مرۍ کښې لاړې اوچې شوې ـ د سهیل ملګرو خندل او هغۀ په خپلې مجبورۍ اوښکې تویولې ـ

کوژدن وشوه ـ سندرې ووئیلے شوې ـ مبارکیانې واخستے شو ې خو سهیل به چپه خوله یوازې ګرځېدو ـ

هغه نه پوهېدو چې څۀ فیصله اوکړي خو د سیما رالیږلي خط د هغۀ په ذهن کښې یو طوفان راپورته کړو ۔ ،، پرون راته چا ستا د کوژدن خبره وکړه ډېر څۀ مې درته لیکل غوښتل خو په زړۀ مې د صبر تیږه کېښوده ۔ زۀ خفه نۀ یم خو دا یو ارمان مې ژوند ته نۀ پرېږدي ۔ چې کاش ما هم دغه جینۍ یو ځلې لیدلے وې اخر ستا د ترۀ لور ده لکه ستا به ښائسته وي ۔ زما کوژدن هم پرون مازیگر د ماما زوئے سره وشوه ۔ تۀ خفه کېږه مه ۔ دا د نصیبونو خبرې دي ۔ د سیما دا څو کرښې خط د سهېل د ډېرو معصومو ارمانونو قتل ؤ ۔ هغه د ځان نه بیا بیا دا تپوس کولو چې اخر سیما ته دا هر څۀ چا ووئیل خو چې د هغې د کوژدن خبرې ته فکر یوړو نو د وینې رفتار ئې سېوا شو ۔ د هغې په بې وفایۍ ئې زړۀ له دلاسې ورکړې ۔ د دلاسو دا ورځې هم داسې تیرېدې ۔ د کوژدن نه څۀ موده پس چې کله د سهېل وادۀ وشو نو د ژوند په هر قدم هغه سیما یاده کړه ۔ د ترۀ لور څو څو ځله د سهېل دا خاموشي محسوس کړه خو په مطلب ئې ونۀ رسیدۀ ۔

کال پس چې کله سهېل د یو زوئے پلار شو نو د ماضي یادونه ئې د ذهن نه وویستل ۔ او د نوي ژوند سره ئې نوې اشنائي جوړه کړه ۔ ولې د اشنایۍ دغه آئینې هله ،، درز ،، وکړو چې پوره درې کاله پس د سیما دوېم خط راغې هغې دا ځل هم یو څو ټکي لیکلي وو ۔ ،، زۀ ستا د زوئے د کېدو نه خبر شوم

یقین وکړه ډېره خوشحاله شوم ـ او هن ربښتیا زما هم یوه لور شوې ده بالکل زما په شان ـ ستا زوئے به بیخي ستا په رنګ وي ـ خو خفه په دې یم چې لیدے ئې نهٔ شم ـ زما دپاره ورسره ډېره مینه کوه،، ـ

د خط لوستو سره د سهېل په ذهن کښې د سیما او د هغې د ماشومې تصویرونه لاړل راغلل هغهٔ غوښتل چې لاړ شي او د سیما لور یو نظر ووینې ـ خو اوس دا خبره ګرانه وه ـ سهېل خط د یونیورسټۍ د ورځو په ډائرۍ کښې ,, خوندي،، کېښودو ـ او بیا ئې ژوند ته لاسونه ورکړل ـ هغهٔ د نوکرۍ په ځائے په کلي کښې یوه وړه فیکټري ولګوله ـ چې د سحر نه تر ماښامه پورې به هم هلته په کار کښې اخته وو ـ

لس کاله پس د سهېل کاروبار په خوریدو وو ـ د هغهٔ د ژوند تقاضې بدلې وې ـ یوه ورځ چې د کار نه ناوخته راغے نو ماشومان ټول اودهٔ شوي وو ـ ښځې ورته ډوډۍ ورکړه او هغهٔ لا نمړۍ نهٔ وه پورته کړې چې ښځې ورته وې ,, نن دې څهٔ چیټۍ د کور په پته راغلې ده ـ خدائے خبر چې د چا ده ،، د سهېل رنګ زیړ وتښتېدو ـ هغهٔ ښځې ته د چیټۍ د راختسو ووئیل ـ هغه په خط پسې پاڅېده او د سهېل ذهن ته بې شمېره سوالونه پرله پسې راغلل ـ چې ښځې څنګه لفافه سهېل ته په لاس کښې ورکړه نو د هغهٔ زړهٔ یو درز وخوړو ـ زر زر ئې خط پرانستو ـ د

سیما ددې خط سره د سهیل زړهٔ د ماضي نغمه یو ځل بیا په خوند خوند وچېړله.

,, پرون مې دا زړهٔ ډېر ډوب ډوب کېدو نو ماشومان مې ځان سره کړل او په یونیورسټۍ کښې د هغه کورې ونې سیورې ته کښېناستم چرته به چې ما او تاکله کله مازیگر تر ډېر ناوخته پورې ناست وو. ماشومانو لوبې کولې او ماته دا احساس کېدو چې تهٔ کله ښارته راځې نو ددې ونې سیورې له به خا مخا راځې او لکه څنګه چې زهٔ دلته پرون د ځوانۍ په سیورې پسې ورکه ورکه گرځېدم دغه رنګ به تاته هم ددې ونې لاندې زما خیال سیورے سیورے کېږي،،.

د سهیل شونډې سپینې وتښتېدې روتۍ ئې هم دغسې پرېښوده او نېغ خپلې کمرې ته لاړو ښځې ترېنه تپوس ونهٔ کړو ځکه چې د هغې ذهن له ددغه تپوس دپاره الفاظ نهٔ راتلل. لکه د نور کله د سیما دې یاد هم وخت سره سره د سهیل د زړهٔ نه کډه وکړه.

پنځویشت کاله پس بیا د سهیل بچي زلمي وو. هغوي د فیکټرۍ لمن نوره هم فراخه کړې وه. او ځکه نو سهیل به

اکثر یوازې یوازې ناست ؤ ـ کله به ئې اوږدې اوږدې ناولې کتلې او کله کله به ئې د ځوانۍ د وخت په تصویرونو پسې چشمې لګولې ـ یوه ورځ چې هغه په کور کښې بالخت ته ډډه وهلې وه او د نسیم حجازي لیکلے ناول ئې لوستو نو چا د دروازه ووهله ـ سهیل په درنو قدمونو دروازې ته ووتو ـ د ډاکي نه ئې خط واخستو ـ د چشمو په ګوټونو کښې ئې ورته لاندې باندې وکتل ـ د کمزوري وجود کمزوري زړۀ ئې په سینه کښې بې اختیاره ودانګل ـ سیما ته د پنځویشت کاله د تېرېدو احساس ؤ هغې دا ځل لیکلي وو۔

,, پرون چې مې کله په آئینه کښې د خپل مخ کتاب لوستو نو په خپل سر کښې سپینو ویښتو ته فکر یوړم ـ ستا د سر ویښتۀ خو به هم سپین شوي وي کنه او په دغه سپینو ویښتو کښې به تۀ څومره ښکلے او درونډ ښکارې ـ زۀ هره لحظه تا د تصور په سترګو وینم او تۀ چې کله یوازې شې نو کله کله به دې زما خیال خامخا چیړي ،،

سهیل څو څو ځله دا خط ولوستو ـ خولې له ئې بې اختیاره راغلل ,, واقعي چې لېونۍ ده ،، او بیا په درنو قدمونو د آئینې مخې له ورغے خپلو سپینو ویښتو ته ئې وکتل

اول مسکے شو او بیا ئې د زړۀ د تل نه یو سوړ اسویلے د شونډو سرونو له راغے۔ خو په خوله ئې هېڅ هم ونۀ وئیل۔

څو کاله پس د سهېل د زامنو ودونه وشو لونړه ئې د پردو کورنو شوې او د هغۀ په ژوند د تنهایۍ توري وریځې ګورې ګورې شوې۔ هغه به تهوله ورځ یوازې په خپله کمره کښې ناست ؤ ۔د کتابونو لوستونه ئې زړۀ موړ شو ۔خو په دغه تنهایۍ کښې ئې یو پارسل نوې هنګامه راپورته کړه۔ هغۀ د ډاکې نه په رپېدونکو لاسونو دغه پارسل واخستو ۔د پارسل دپاسه لیکلو ته ئې په چشمو کښې په غور وکتل د سیما د خط پېژندو سره هغه د ځان سره غلې غوندې اوخندل او بیا ئې اووے ,, تۀ ګوره لېونۍ زۀ پرې اوس هم ګران یم ،، بیا ئې ډېر په احتیاط پارسل پرانستو په هغې کښې د سهېل خطونه ، د هغۀ د لاس ډېرې داسې نخښې چې د سهیل نه پخپله هم هیرې وې۔ سهېل ددې هر څۀ نه زیات د سیما خط لوستو ته لېواله ؤ۔ د پارسل په ویخ کښې یوه لفافه د سهېل په نوم وه سهېل زر زر په رپېدونکو لاسو لفافه پرانسته ۔او چې خط ته ئې په غور اوکتل نو په نظر کښې ئې داسې جذبې الول شوې ۔

,, ما وبخښه سهېله ! ما وبخښه ځکه چې زه مړه یم ۔پوره څلوېښت کاله وړاندې په هغه ورځ چې کله ما ستا د کوژدنې خبر اورېدلے ؤ۔دا

ټول خطونه ما خپلې یوې ملګرې له دې وصیت
سره ورکړي وو چې تاته ئې په مناسبو وختونو
درؤلېږي ـ تهٔ زما نه خفه نشې ځکه چې ستا نه
بغېر بل چاته د کتو سوچ هم نشو کولے ـ خپله
لېونۍ سیمه وبخښه ،، ـ

د ,,خودکشۍ،، د احساس سره د سهیل د رپېدونکو لاسونو نه خط پرېوتو ـ او چې د هغهٔ زامن راتلل نو د سیما لیک د هغهٔ په سینه پروت وو ـ او سترګې ئې وازې پاتې شوې وې ـ

کـه وختونه دي تېر شوي زما مینې
خو زما په هره ساه کښې لا اوسېږې

انصاف

هغهٔ یو نظر د باچا خان چوک په مېنځ کښې د دغه ,,لوئې پښتون،، یادګار ته وکتل . بیا ئې د ترخ د جېب نه د نظر چشمې راوویستې . په رپېدونکو لاسونو ئې سترګو ته یوړې او چې دا ځل ئې یادګار ته وکتل نو د باچا خان په مخ ئې لپه لپه خاورې ولیدې . د هغهٔ ذهن ته د باچا خان هغه ټولې مبارزې راغلې کومې چې هغهٔ فرنګي سره صرف او صرف د پښتون قام د سرلوړۍ دپاره کړې وې . ځان سره ئې دومره قدرې اوې

,,افسوس دے بې قدره قامه ،، بيا ئې رکشو او لاړو بسونو ته فکر شو چې د څۀ قسم قاعدې او اصولو نه بغېر ئې يو بل نه د وړاندې کېدو کوشش کولو ـ هغۀ څۀ ساعت دغه تماشه کوله او بيا چې کله نورو خلقو د سړک د يوې غاړې نه بلې غاړې ته ,,منډې،، وهلې نو هغه ورسره هم په دۀ دۀ او ساه ساه بلې غاړې ته راغے ـ

دلته ئې بله لوبه وليده او هغه دا چې د پيدل تلونکو په لاره کښې قدم په قدم نايان ناست وو چا ږيرې خريلې چا ويښتۀ جوړول او بيا به ئې دغه ټول ويښتۀ د لارې په غاړه د اوبو نالۍ ته غورځول ـ هغۀ څۀ ساعت دا هر څۀ وليدل روانېدو سره ئې ووې ,, افسوس دے بې حسه خلقه،، هغۀ د خپل اوږد کوټ د جېب نه رومال راوويستو او پوزې ته ئې ونيو چې څو قدمه وړاندې لاړو نو هلته د رود په غاړه مردار سپي ، چرګان او پيشوګان پراتۀ وو چې ټول سخا شوي وو او بدبُو ئې تر لرې لرې پورې خوريده ـ هر چا پوزې نيولې وې ـ او په منډه تيريدل راتيريدل خو چا کښې دا همت نۀ وو چې ددې زياتي تپوس ئې کړے وے ـ

هغۀ نيت وکړو چې د ځناورو د هسپتال په لوئې ډاکټر پسې ورشي او ورته ووائي چې يه ,, د خدائے نيک بخته دا مردار ځناور څوک لارې ته راګزارئ ،، ؟ لا په دې سوچ کښې

ورک ؤ چې مخامخ ئې څو کسه پولیس واله ولیدل چې د روډ په بله غاړه ولاړ دي ـ هغهٔ چشمې د پوزې د سر نه په سترګو پورې جوختې کړې بیا ئې پولیسو ته لږ په غور وکتل ـ نو پوهـ شو چې دا د ټریفک د محکمې لوئے دفتر دے ـ هغهٔ ځان سره ووې چې دا د مـردارو ځناور بـدبُو خـو بـه پـه دې لـوئے لـوئے افسرانو هم لګي کنه نو بیا څهٔ وجه ده چې دوي ددې بې حسئ مخ نیوے نهٔ شي کولے ـ

زړهٔ ورته ووې ,, چپ کښې ئې خېر دے ،، اسوېلے ئې وکړو او په درنو قدمونو وړاندې روان شو د پیدل تلونکو لار هم په ډېرې بې دردۍ سره ماته کړې شوې وه ـ هغهٔ بـه قـدم پـه قـدم ماتې لارې ته کتل اوهر قدم سره به ئې وئیل ,, عجیبـه خلق دي په خپل تاوان هم نهٔ پوهېږي ،، څو قدمه وړاندې ئې د ریډیو پاکستان نوم لیکلے ولیدو ـ هغهٔ دغه نوم ته په ژور نظر وکتل او بیا ئې د ریډیو پاکستان لوړ بلډنګ ته وکتل زړهٔ له ئې څهٔ راغلل ځان سره مسکے شو خو نور ئې هېڅ ونهٔ وئیـل او بیـا څهٔ ساعت پس هغه د وزیر صیب د دفتر مخې ته غلے ولاړ ؤ ـ

د هغهٔ نوم غمخور ؤ ـ د خپلې خاورې خواخوږے د خپل وطن خیر خواه او د هر چا پـه غـم شریک ـ ولـې خپـل غـم ئـې دومره دروند ؤ چې غم خور له ئې بې وخته ملا ماتـه کړې وه او دغه غم د هغهٔ د ښځې د څو کالو راسې مسلسله بیماري وه ـ

چې هغه ئې تر لرې لرې پورې په علاج کولو ستړے کړے ؤ او د مایوسۍ نه پس ئې د الله پاک فیصلې ته سترګې نیولې وې.

د هغهٔ په کور کښې د ښځې نه علاوه ایکې یو زوئے مُراد ؤ چې د نوکرۍ زندان د خپلې ناروغه مور نه ډېر لرې کړے ؤ هغهٔ ډېر ځله خپلو افسرانو ته جولۍ غوړولې وه چې بدلي ئې کلي ته وکړي خو دا منت د هغوي ذهن ته نهٔ پریوتو ځکه چې نهٔ خو مراد سره لوئے سفارش ؤ او نهٔ ورله د افسرانو د خوشحالولو هنر ورتلو.

غمخور کاکا خو اول زوئے له تسلي ورکوله خو چې د ښځې ناروغتیا ورله د حوصلې خټ ومروړلو.نو د خپل کلي په ,,ممبر صېب ،، پسې ننواتې لاړو او د ډېرو منتونو نه پس ئې د هغهٔ نه د ,, وزیر صېب ،، په نوم د مراد د بدلۍ دپاره سفارش راواخستو. او نن هغه په دې ارمان او په دې امید د ,, وزیر صېب،، سلام له راغلے ؤ.

هغه څهٔ ساعت خاموشه ولاړ ؤ .خو چې کله په دغه انتظار ستړے شو نو د وزیر د دفتر مخې ته ولاړ نرې نروچکې سړي ته ئې ووې ,, یا هلکه هغه وزیر صېب چرته دے،، هغهٔ پوزه وچونډله .په څو ډکو بریتو ئې لاس راښکو او په تاؤ کړي خټ ئې ووې ,, صېب میټنګ کښې دے ،، غمخور کاکا د میټنګ په مطلب دومره پوهه شو چې ګني اوزګار نهٔ

دے ـ نو څۀ ساعت ئې بیا انتظار وکړو ـ هغه لا په دویم ځل پوره پوښتنه نۀ وه کړې ـ هغه سړي ورته په غصه کښې ووې ,,درته مې وئیلي نۀ دي چې صېب په میټنګ کښې دے تۀ خو هډو په خبره پوهېږې نه ،، د غمخور کاکا د سر نه لوخړه وختـه ـ زړۀ ته ئې راغلل چې ورشي او دغه نري نروچکي سړي له څټ لکه د چرګوړي تاؤ کړي خو چې خپل عمر ته ئې پام شو نو غلے پاتې شو ـ

هغه لا د وزیر صېب په انتظار کښې ؤ چې هغه نرے نروچکے سړے د څۀ کار دپاره بهر ووتو ـ غمخور کاکا د هغۀ وتو سره کلیمه درسته کړه او د څۀ اجازت نه بغیر ئې د وزیر صېب د دفتر دروازه ئې په درز خلاصه کړه ـ هغۀ د ننوتو سره د وزیر صېب په کړس کړس خندا واؤریده ـ چې مخامخ ئې وکتل نو وزیر صېب یو څو جینکو سره په خبرو کښې ورک ؤ ـ چې په غمخور کاکا ئې سترګې ولګیدې نو تندے ئې تریو کړو او په غصه ئې ووې ,, څۀ دي بوډا ،، غمخور زر زر لاس ور اوږد کړو او ورته ئې ووې ,, دا ـ ـ ـ ـ د ممبر صېب خط دے ـ د مراد د بدلۍ دپاره ،، وزیر صېب په ماته زړۀ خط واخستو او د خط د لوستو په ځائے ئې د تلۍ په بټن ګوتې کېښودې ـ ساعت تېر نۀ ؤ چې هغه نرے نروچکے سړے ساه ساه کمرې ته راننوتو او وزیر صېب ته ئې د احترام دپاره سر ښکته کړو بیا ئې یو نظر

غمخور کاکا ته وکتل ـ د بریتو څوډکي ویښتهٔ ئې نېغ ودرېدل هغهٔ به لاڅهٔ وئیل چې وزیر صېب پرې سترګې راسرې کړې ,,درته مې شل ځله وئیلي دي چې زهٔ کله په میټنګ کښې یم نو ماته دا خلق مهٔ راپرېږده ـ خو تهٔ غالباً د شرافت په ژبه نهٔ پوهېږې ،، ـ

نوکر د څهٔ وئیلو نه بغېر غمخور کاکا د لاس نه ونیوۀ او په دیکو دیکو ئې د کمرې نه وویستو ـ او چې کله د کمرې نه بهر ووتو د ,, صېب ،، نوکر ورته دومره ستغې سپورې ووې چې بهر ټولو ولاړو کسانو یو بل ته وکتل ـ غمخور کاکا صرف دومره قدرې ووې چې ,, ارمان ارمان دے بد نصیبه قامه چې داسې خلق مو مشري کوي ،، او بیا ....ساه ساه د هغه ځائے نه روان شو د ماښام په توره تیارهٔ کښې چې کله کور ته راغے نو ښځې ورته په سوالیه نظر وکتل ـ غمخور کاکا ورته دومره قدرې ووې ـ مراد به دې کور ته راشي وزیر صېب ته مې د ممبر صېب خط په خپل لاس رسولے دے ـ او بیا څو ورځې پس چې مراد څوړند سر کور ته راننوتو نو د هغهٔ په لاس کښې د بدلۍ د اړډر په ځائے نوکرۍ نه د ویستو حکم ؤ ـ

د انصاف طمع به څوک د چانه اوکړي
چې څوک غل دے څوک د غلو د لارې مل دے

په تول پوره

د ,, لونګین ،، پلار به چې کله د مشاعرې نه کور ته راغلو ... نو لونګین به پسې دروازې ته ورمنډې کړې پلار به ورته د خندا شین شو . لونګین به ئې په غېږه کښې اوچت واخستو. په دواړه مخه به ئې ښکل کړو . او لاساه به ئې اخستې نۀ وه . چې لونګین به ترې په تته ژبه تپوسونه شروع کړل .
,, لونګین ،، ایله د پینځو کالو ؤ هغه د خپل پلار ګلاب دین ایک یو زوئے ؤ. ګلاب دین په خپله تړله علاقه

کښې مشهور ؤ ـ د هغه نه بغیر به هره مشاعره نیمګړې وه ـ ځکه چې هغه د شعر په ټولو رموزوپوهه وو ـ د هغۀ د فکر الوت د هغۀ د ذهن وسعت دومره سېوا ؤ چې د وخت هر پوهاند به ورته په درنه سترګه کتل ـ

که یو خوا د هغه د شعرونو غږ خور وو نو بل خوا د هغۀ په مزاج کښې عاجزي وه ـ د هغۀ په عادتونو کښې سادګي وه ـ او د هغۀ په ناسته پاسته کښې ډېر دروندوالے ؤ ـ ډلې ډلې شاعران به د هغه لیدو ته راتلل او کله هم داسې نه وه شوې چې هغه کوم مېلمه شاعر د مېلمستیا نه بغېر پرېخودے وي ـ په ,, لونګین ،، د خپل بابا دا ټول عادتونه خواږۀ لګېدل ... هغه به د خپل بابا نه هر ځل د مشاعرو د قیصې اورېدې ـ او څو ځله خو د خپل بابا سره مشاعرو ته هم تلے ؤ ـ هغه به هر شعر ته غوږ نیولے ؤ ـ لونګین چې څنګه څنګه د ځوانۍ په درشل قدم ایخودو نود هغۀ دننه ناقراره انسان نور هم ناقراره شوے ؤ ـ هغه به کله شعر کله افسانه اولیکله او چې خپل بابا ته به ئې واؤروله نو هغه به په تندي ښکل کړو ـ د هغه په سترګو کښې به ئې خپل ځان ته اوکتل او دا تسلي به ئې اوشوه چې هو ... زما نه پس به لونګین د پښتو د خدمت پېټے په سر اخلي ـ

وختونو اړخونه بدلول رابدلول او لونګین ... د ژوند د مشاهدو سره اشنا کېدو ... چې څنګه د ,, لونګین،، د ذهن

په دنیاگۍ کښې وسعت راتلو نو بل خوا د گلاب دین شمار په استاذانو کښې کېدو ... د هغه شعر دومره عظمت ته رسېدلے وو ـ چې په حجره جومات کښې به د هغه شعرونه د مثال په توگه وئیلے کېدل ـ د وخت ټولو هنر مندانو د ځان دپاره دا افتخار گڼلو ـ چې د گلاب دین بابا شعرونه دې اووائي ـ

د خپل بابا په وجه د لونگین ادبي دنیا هم ډېره فراخه شوې وه ـ یوه ورځ چې کله هغه په یو ادبي محفل کښې ناست وو نو چا ورته اووې ,, ته سپین گل چنار پېژنې ،، ؟ د نوم د اوریدو سره لکه چې لونگین په سوچ کښې لاړو ـ د خولې نه ئې بې اختیاره اوختل هو دا نوم مې چرته ,, یو ځل ،، اورېدلے دے ـ ملگري ورته مخ راواړولو او په خندا ئې اووې ,, عجیبه سړے ئې ,, چنار ،، صیب خو پوره د پنځوسو کتابونو لیکوال دے او تاسې ایله یو ځل نوم اوریدلے دے ؟ او بیا هغه ملگري لونگین ته د ,, چنار صیب ،، دومره صفتونه اوکړل چې د هغۀ په ذهن کښې د ,, چنار صیب ،، ډېرې خاکې جوړې او ورانې شوې ـ

هغه ډېر ناقراره وو ـ او دا ئې غوښتل چې اوس زر تر زره د چنار صیب لیدو ته لاړ شي ـ د ملگري نه ئې ټول معلومات ترلاسه کړل د چنار صیب کلے دومره لرې نۀ وو ـ خو لار ئې ورکه ورکه وه ـ ځکه نو د لږ کړاؤ نه پس هغه د چنار

صېب کلي ته را اورسیدو ـ هلته ئې دوه درې کسانو نه تپوس پوښتنه اوکړه خو چا ورته هم د چنار صېب درک ورنکړو ـ ـ ـ لونګین د لږ ساعت دپاره اتاله ودریدو ـ او دې سوچ یوړو چې ,, زهٔ بل کلي ته خو نهٔ یم راغلے ـ او که کلے دا وي نو خلق ورکښې دومره لوئے لیکوال څنګه نهٔ پېژني ،،ـ هغه په ذهني کشمکش کښې اخته وو چې ناڅاپي ورته یو بوډا کاکا اووے چې ,, مېلمه تهٔ ـ ـ ـ ـ هاغه اتي وال چنارے خو نهٔ یادوې ،، لونګین ورته اووے نه بابا ـ ـ ـ زهٔ سپین ګل شاعر یادوم ـ ـ ـ بوډا کاکا د ځان سره په لاسونو څهٔ خبرې اوکړې او په مخه لاړو ـ کوڅه کښې دوه درې ماشومانو په دوړو کښې لوبې کولې ـ لونګین چې کله هغوي ته د چنار ګل نامه یاده کړه نو هغوي ورته اووے چې ,, ـ ـ ـ او ـ ـ ـ او ـ ـ ـ مونږ ئې پېژنو ،، ددې اوریدو سره د لونګین لاړې تیرې شوې ـ

هغه چې د سپین ګل کور ته اورسیدو نو یو نظر ئې د کور دروازې ته په غور اوکتل ـ ساعت پس د دروازې په ور کښې یو سړے راښکاره شو ـ د هغه عمر دومره زیات نهٔ ؤ ـ په ونه چنار هم نهٔ ؤ او په رنګ سپین هم نهٔ ؤ ـ سړي لونګین ته په غور اوکتل ـ ,, لکه چې شاعر ئې؟ ،، لونګین په اوچو شونډو ژبه راښکه ـ ـ ـ ,,او جي،، ـ ـ ـ زهٔ ـ ـ ـ د سپین ګل چنار لیدو ته راغلے یم ـ ـ ـ دا د هغوي کور دے ؟ ددې تپوس سره چنار

صېب په بق بق اوخندل ـ لونګين د هغه خندا او په خوله کښې پرتو نسوارو ته فکر يوړو ـ زهٔ چنار يم کنه ... د خدائې زوره وره ـ څنګه راغلے ئې ؟ د لونګين نه يوه دوه خطا شو ـ او اتهاله اودريدو ـ

چې کله لونګين د چنار صېب سره کيناستو او خوله ئې تپوس ته جوړوله ـ نو چنار صېب اووے ,, ځلميه پوره اتيا کتابونه مې ليکلي دي ـ ډېر واړه خلق مې ,, سړي ،، کړي دي ـ او زما هومره کار به ادب کښې چا هم نهٔ دے کړے ـ عن تر هاغه حمزه پورې ... او دا اوس چې ځان ته ليکوال وائي په دوئي کښې خو يو زهٔ ليکوال نهٔ ګڼم ... او ځلميه ... دوئي صرف په کرسو ناست دي ـ د ادب نه څهٔ خبر دي ـ

لونګين دا ټولې خبرې اورېدې ـ خو نهٔ پوهېدو چې ... څنګه په خبره کښې وار واخلي ـ اخر ئې زړهٔ ټينګ نهٔ کړو وئې وئيل ,, چنار صېب تاسو دومره زيات کار کړے دے او اوس هم شپه او ورځ لګيا ئي ... خو تاسو څوک په دې خپل کلي کښې هم نهٔ پيژني ـ دا ولې ،، چنار صېب بيا يو ځل په بق بق اُوخندل ـ ,, ميلمه ... دا کلے څهٔ چې ددې دور يو ليکوال نهٔ زما په قدر پوهېږي او نهٔ زما په دې ليکلو ـ خويوه خبره درته کوم ګورې ... راتلونکي څېړنکار به زما په دې ,, تخليقاتو ،، لوئې لوئې څېړنې کوي ،، ـ لونګين به کله د چنار صېب خندا ته

کتل او کله به دې سوچ یوړو چې که د چنار صيب په دې ليکلو نن د چا غـوږ نـهٔ ګرېږي او څوک ورتـه درنښت نـهٔ ورکـوي ـ نـو راتلونکے وخت به ورته څهٔ نظر اوکړي ـ ليـک خو هاغـه ليـک دے چې د خپل دور ترجماني اوکړي او خلق ئې قبول کړي ـ

او بيا چنار صيب د نسوارو يو تازه چونډۍ د شونډې د لاندې کړه ـ ,, ميلمـه ،، قسـم د ے چې دا ريډيو ، ټيلي ويـژن واله راپسې منډې وهي ـ د فن کارانو د ټيليفونو نه تنګ راغلم خو دا فنکاران زما د شاعرۍ حق نشي ادا کولے ـ او هسې زهٔ هم داسې يم ـــ دې ادارو ته څهٔ خاص توجه نهٔ ورکوم ـ ورک ئې کړه دوئي به څهٔ وي او معيـار بـه ئې څهٔ وي ،، ـ ددې خبرې د اوريدو سره د لونګين د خپو نه خاورې اوتختيدې ـ د هغهٔ په خپلو غوږونو باور نهٔ راتلو ـ د چنار په فلسفه د هغهٔ ذهن کار نهٔ کولو ـ وخت د هغهٔ په کمزورو اوږو نور بوجهـ کيدو نو ځکه هغـه د چنار صيب نه اجازت واخستو ـ او چنار صيب هم په زړهٔ کښې شکر اوويستو ـ

لونګين پـه درنـو قـدمونو د چنار صيب د کلي نـه روان شو ـــ د ځان سره ئې کرل ريبل کول ـــ څو ورځې وړاندې چې د هغهٔ په ذهن کښې د چنـار صيب کـوم تصوير جوړ شـوے ؤ ـ د هغې رنګونه الوتي وو ـ د هغه د ليکلو نه بيخي زړهٔ موړ شوے ؤ ـ

چې ماښام تیارهٔ خوریده نو لونګین کور ته خفه خفه راننوتو ـ ستړے ستړے په کټ کښې پرېوتو... چې د غه ساعت ئې پلار کور ته راغے ـ ولې لونګینه څویه ـ جوړ خو ئې کنه ،، ـ هغهٔ د خپل بچي نه پوښتنه وکړه ـ او بیا لونګین پلار ته ټوله قیصه تیره کړه ـ

پلار په ډېره مینه لونګین خپلې سینې ته راجوخت کړو ـ او په خندا ئې ورته اووے ,, بچے مهٔ خفه کېږه دا په شمار نهٔ ده په معیار ده،، ـ د دې خبرې سره لونګین ته د خپلو ټولو سوالونو جواب ملاؤ شوے وو د هغه ذهن ته د سپین ګل چنار عکس یو ځل بیا راغے چې د نوم او قد و قامت تر مینځه ئې ډېر لوئے تضاد ښیتې سترګې ملامته ولاړ وو ـ هغهٔ د ځان سره اووے ـ هو... زما بابا ربښتیا وائي چې په شمار نهٔ ده په معیار ده ـ

که هر څو د ځان صفت په خپله اوکړي
خو ګونګټ ته څوک ,,بورا،، وئیلے نهٔ شي

مـور

شپه د خاموشۍ په غېږ کښې اوده وه . د اسمان په مخ اوښان اوښان وریځې یو بل پسې روانې وې . سپوږمۍ به کله کله د وریځو د مینځ نه غلې غوندې د کائنات د ښکلا ننداره وکړه . ستورو ته به ئې په چپه خوله څۀ ووئیل او پناه به شوه . شپه که هر څومره خاموشه وه ولې کله کله به چرته لرې یو سپي د خپل ستړي ژوند نه فریاد شروع کړو . د کلي نورو ,,سپو،، به دغه فریاد سره خپله ژړا هم شروع کړه . او تر ډېره وخته به ټولو

خپل خپل ارمانونه وژړل ـ د کلي د سپو په دې سلګو کښې به د خانانو د کور د سپو سلګۍ نۀ وې شاملې ـ هغوي به په قهر او غضب غپا کوله لکه چې د کلي سپو ته هم دا وائي چې د خانانو خوب مۀ خرابوئ ـ

د کلي د نورو خلقو په شان ,, لېونۍ ،، هم بې غمه اوده وه ـ خو د هغې په مخ د بيمارۍ نخښې واضحه ښکارېدې ـ هغه د وادۀ نه وړاندې سعيده وه مور به ورته کله کله د مينې نه بختوره وې ـ خو چې د خاوند کور ته راغله نو د ډېرې مينې نه ,, لېونۍ ،، شوه ـ خاوند به چې کله هغې ته ,, لېونۍ ،، ووئيل نو سعيده به د خندا نه شنه شوه ـ او خپل ماشوم والے به ورته ياد شو ـ کله چې شپه نوره هم وغزيده نو لېونۍ په خوب کښې چغه کړه د هغې خاوند چغې سره راوېښ شو او چې کله ئې رڼا بله کړه نو وار خطا شو ـ لېونۍ په کټ کښې ناسته ټوله رپېده رنګ ئې زېړ تښتېدلے ؤ ـ په غټو غټو سترګو کښې ئې غټې اوښکې تلې راتلې ـ وېښتۀ ئې ګډ وډ وو ـ په مخ ئې داسې خولې راماتې وې لکه چې لپه لپه اوبۀ ئې پرې اچولي وي ـ د هغې ساه راماته وه ـ او هره سلګۍ ئې اخري ښکارېده ـ د هغې خاوند داسې خاموشه ولاړ ؤ لکه چې يو بُت خپل حس نۀ لري ـ هغه نۀ پوهېدو چې څۀ وکړي ـ بيا ئې زړۀ له څۀ راغلل په درنو قدمونو د لېونۍ خواله راغے ـ او چې کله ئې د هغې په سر لاس

کېښودو نو داسې ئې محسوسه کړه لکه چې د هغې ټول وجود اور اخستے وي ـ د مخ نه ئې ورله خوله اوچه کړه ولې د هغې په حالت کښې څهٔ فرق رانغے ـ خاوند ئې ورته بیا بیا اوازونه وکړل ولې لېونۍ د زبیرګي نه علاوه نور هېڅ هم نهٔ شو وئیلے ـ

د یو ساعت سوچ نه پس د لېونۍ خاوند یوه اوږده ساه راښکله پاڅېدو او د خاورو منګي نه ئې یو ګلاس اوبهٔ راواخستې چې کله اوبهٔ د لېونۍ حلق ته اورسیدې نو سترګې ئې پرانستې ـ د هغې د خاوند په سترګو کښې د خوشحالۍ اوښکې راغلې ـ لېونۍ په ډېر ارمان خپل خاوند ته وکتل اول مسکۍ شوه بیا ئې ووې ما وبخښه خپله لېونۍ معاف کړه ـ د هغې د خاوند زړهٔ داسې جټکه وخوړه لکه چې د هغهٔ په سینه کښې طوفان راغلے وي ـ په اوچو شونډو ئې ژبه راښکله او لېونۍ ته ئې ووې داسې خبره مهٔ کوه ـ لېونۍ یو ځل بیا خاوند ته په غور وکتل او وې وئیل زهٔ نوره ژوندۍ نهٔ شم پاتې کېدے د هغې د خاوند په مخ ډېر رنګونه لاړهٔ راغلل ـ هغهٔ یو ځل بره چت ته وکتل بیا ئې د شپې خاموشۍ ته وکتل هغهٔ په یوه ساه ووې تهٔ ... تهٔ وار خطا کېږه مه ... بس چې کله خیر وي دا شپه تېره شي نو زهٔ به دې لوئے هسپتال ته بوځم ـ

د هسپتال د نوم په اورېدو د لېونۍ په مخ لړۍ لړۍ اوښکې راماتې شوې ـ د هغې د هسپتال د نوم نه نفرت ؤ ـ

خاوند ئې چې کله هم د هسپتال خبره کړې وه لېونۍ ورته دواړه لاسه جوړه کړي وو- چې ,, د هسپتال نه د هغې د خپلو برګو د لاندې مرګ خوښ دے ،، د اسمان په مخ وریځې نورې هم ګورې شوې .د سپو غپا ورو ورو کمېده او د چرګانو بانګونه اورېدے شول -لېونۍ خپله بیماري ژړله او د هغې خاوند خپله بې وسي -

شپه سبا شوه خو د کلي خلقو ته ددې قیامت پته نۀ لګیده په ټول کلي کښې صرف نازو ترور داسې ښځه وه چې د لېونۍ خاوند ورته ټوله قیصه کړې وه .څوک چې نن مجبوره وه ... د بیمارۍ د لاسه او د خپلې بې وسۍ د لاسه-

صبا له لېونۍ د ګاډي په سیټ کښې پټې سترګې پرته د لوئے هسپتال په لور روانه وه .د هغې سر د نازو ترور په زنګون پروت ؤ او د هغې خاوند د غمونو او فکرونو یو لوئے سیلاب په مخه کړے ؤ-

د لوئے هسپتال په وارډونو کښې نن هم ګڼه ګوڼه وه -د زنانه ډاکټرې د کمرې مخې ته داسې غوبل جوړ ؤ لکه چې هسپتال نۀوي د کبډي مېدان وي -اکثر زنانه داسې ښکاریدې لکه چې د مرض د نوم نه نا اشنا وي د هغوي په مخونو د میک اپ نخښې هم د لرې نه لیدے شوې -چې کله به د ډاکټرې د کمرې دروازه بیرته شوه نو دې سنګار شوؤ ښځو به ټېل جوړ

کړو ـ داسې ټېل چې پکښې د هډونو ماتېدو خطره وه ـ غټې او مضبوطې زنانه به دننه لاړې او بیمارې بې وسه او بې کسه زنانه به هم دغسې د خدائے په اسره پاتې شوې ـ د هسپتال یو غټ پټ نوکر هم په دې پردو زنانه ؤ کښې بې ضرورته تلو راتلو ولې د چا ورته د غږ کولو همت نشو کېدے ـ

د لېونۍ خاوند دا هر څۀ لیدل او په دې خبره پوهېدو چې لېونۍ ولې هسپتال نه نفرت کوي ـ د یو ساعت دپاره د هغۀ زړۀ ته هم دا خبره راغله چې واپس کلي ته لاړ شي او د لېونۍ د قسمت فېصله وخت ته پرېږدي ـ هغه ګېر چاپېره کتل چې ناګهانه ئې ډاکټر سردار په نظر راغے د هغۀ په خپلو سترګو یقین نۀ راتلو چې سردار دلته څنګه راتلے شي ـ ډاکټر سردار د لېونۍ ورور ؤ ـ ولې لېونۍ ونۀ لیدو ـ څکه چې د هغې سترګې پټې وې ـ خو چې سترګې ئې غړولې نو د هسپتال په وارډ کښې پرته وه ـ د هغې ورور د هغې سرته ولاړ ؤ د لېونۍ په سترګو کښې غټې اوښکې راغلې خو دا ځل په دغه اوښکو کښې بې وسي نه وه ـ اعتماد ؤ حوصله وه څکه چې د هغې وینه د هغې سر ته ولاړه وه ـ

ورځ تېره شوې وه او د ماښام لړې خورې وې د هسپتال په وارډ کښې ښځو داسې ګپ ګرم کړے ؤ چې هډو د ختمېدو نوم ئې نۀ اخستو هر چا خپله خپله وئیله ـ څوک د بیمارۍ د

لاسه پټې سترګې پرتې د خپل انجام په انتظار وې ـ ولې د هرې مریضې سره چې کومې درې درې نورې زنانه دېره وې د هغوی د خولو ټپولو دپاره هېڅوک نۀ وو ـ لېونۍ هم په یو کټ کښې غزېدلې پرته وه ـ کله کله به ئې سترګې راپورته کړې ـ ګېر چاپېره به ئې وکتل او بیا به ئې سترګې پټې کړې ـ د هغې خاوند دوه درې ځله وارډ ته راغے د لېونۍ په اوچو شونډو ئې نظر پرېوتو ـ په زړۀ کښې به ئې ډېر څۀ راغلل ولې هېڅ به ئې نۀ وئیل او بیا ډاکټر سردار وارخطا وارډ ته راننوتو نو د لېونۍ د خاوند تلوسه سېوا شوه ـ هغۀ د سردار خولې ته کتل ـ سردار د خپل تندي نه خوَله اوچه کړه او بیا ئې یو سوړ اسوېلې سره اووې ,, صبا له به اپرېشن وي ،،

د اپرېشن د نوم سره د لېونۍ د خاوند رنګ زیړ وتښتېدو لېونۍ سر راپورته کړو او په سلګو سلګو کښې ئې ووې زما نور ژوند نۀ دے پکار ـ زۀ مرګ غواړم زۀ به خود کشي وکړم ـ زما خاوند هسې هم مانه ستړے شوے دے ـ د دۀ به لار خلاصه شي ـ او زۀ به د سکون ساه واخلم او بیا هغه په بق بق وژړېده ـ ډاکټر سردار هغې له تسلي ورکړه د نشې څو ستنې ئې ورته ولګولې او بیا په شغ د وارډ نه بهر ووتو ـ د لېونۍ خاوند یو ځل لېونۍ ته وکتل د هغې سترګې پټې وې هغۀ په درنو قدمونو د وارډ نه بهر راووتو ـ هغۀ د شپې په توره

تيارۀ کښي بره اسمان ته کتل او په سترګو کښې ئې اوښکې تلې راتلې۔

هغه د فکرونو سېلاب په مخه اخستے ؤ لېونۍ په هغۀ ګرانه وه۔ ددې باوجود چې لېونۍ هغۀ ته مينه نۀ وه ورکړې۔ ددې باوجود چې لېونۍ د خپل خاوند هره وړه خبره لويه کړې ده۔ چرې هم داسې موقع نۀ وه راغلې چې لېونۍ د خپل خاوند مشوره منلې وي۔ هغې هر ځل د خپل خاوند په معمولې خبره اوښکې توئې کړې وې او خاوند ئې په زړۀ کښې ځان ته د لېونۍ په وادۀ کولو ستغې سپورې وئيلې۔ ولې نن هغۀ ته د لېونۍ دا ټول عادتونه ښۀ ښکارېدل هغۀ لېونۍ نه د جدا ژوند سوچ هم نۀ شو کولے۔ او بلخوا د لېونۍ زړۀ د ژوند نه موړ ؤ۔ هغه د بيمارۍ د لاسه دومره تنګه راغلې وه چې خاوند ته ئې هم نۀ شو کتلے۔

د هسپتال شپه هم ورو ورو وغزېده او اخر سبا شو۔ لېونۍ لاوس هم د نشې د لاسه پټې سترګې پرته وه۔ ډاکټر سردار وارډ ته راغے۔ د لېونۍ خاوند ته ئې غلې غوندې څۀ ووې او بيا چې د هسپتال په وارډونو کښې د معمول غوبل جوړېدو نو لېونۍ د اپرېشن په تخته پرته وه۔ د هغې خاوند د اپرېشن د کمرې نه بهر وارخطا ولاړ ؤ۔ هغۀ به کله ځان ته د لاسې ورکولې او کله به لکه د لېونو ځان سره لګيا شو۔

نازو ترور چې تهوله شپه ئې د هسپتال په کلکو سیمتهو روښه کړې وه ـ د اپریشن د کمرې په دروازه کښې ناسته وه ـ

خلق تلل راتلل .... او بیادوه ګېنټې پس د اپریشن د کمرې نه یو سټرېچر راووتو چې دوؤ کسانو نیولے ؤ ـ د هغوی مخونه په سپینو کپړو پټ وو او په سټرېچر سپین څادر غوړېدلے ؤ سټرېچر یو شغ سره د زنانه ؤ د وارډ نه ګس اړخ ته یوې کمرې ته ورسولے شو ـ دا هر څۀ د لېونی د خاوند مخې نه تیر شو خو د هغۀ په خپلو سترګو یقین نۀ راتلو د هغۀ زړۀ درزېدو او قسم قسم وسوسې ئې ذهن ته راتلې ـ هغه لکه د لېونو سټرېچر پسې کمرې ته منډه کړه ـ سړي بهر راووتل ولې هېڅ ئې ونۀ وئیل د لېونی خاوند نېغ کمرې ته لاړو لېونی په کټ کښې خوره وره پرته وه د هغې سترګې پټې وې ـ په شونډو ئې ګز ګز پترې ولاړ وو ـ هغې مسلسل زبیرګي کول ـ لمبې اوس هم د هغې په سر بلیدې ـ او د هغې خاوند په زړۀ کښې ډېر څۀ کرل رېبل ـ دغه ساعت ډاکټر سردار کمرې ته راغے ـ د هغۀ په مخ د خوشحالی نخښې واضحه ښکارېدې ـ هغۀ یو ساعت د لېونی کټ ته ودرېدو د هغې په تندي ئې لاس کېښودو او بیا د نازو خواله ورغے چې د ډېر وخت راسې خاموشه ناسته وه ـ سردار هغې ته څۀ ووئیل او چې هغې خپل پلو پورته کړو نو په غېږ کښې ئې یوه وړه او ښکلې ماشومه پرته وه ـ ډاکټر د خندا

نــه شــین شــو او وې وئیــل ,, دا خــو زرقـــېش ده ،، د لېـــونۍ خاوند په ژور نظر ماشومې ته وکتل مسکے شو او ځان سره ئې په چپه خوله ووئیل ,, زرقېش ،، .

ورځ یو ځل بیا ستړې وه او د مازیګر په غېږ کښې د اودۀ کېـدو پـه غـرض روانـه شـوې وه .چـې لېـونۍ سـترګې وغړولې نو یو ځل ئې خپـل خاوند تـه وکتـل مسـکۍ شـوه .بیـا ئې سترګې پټې کړې او چې د ماښام تیارۀ خورېده نو لېونۍ نه د هغې خوئېندې ورونړه او مور پلار چاپېره ناست وو.لېونۍ خپله ماشومه زرقېش پخپلې سینې پورې جوختـه نیـولې وه او لکـه د لېونـو ځـان سره پـه خنـدا خنـدا لګیـا وه .,, زۀ مـرګ نـۀ غوارم.زۀ ژوند غوارم ډېر ژونـد ...د خپلې ماشومې زرقـېش دپاره د خپلې زرقېش دپاره ،، د هغـې پـه سینه کښـې د مـور د مینې احساسات راپاربدلي وو.خوئېندې ورونړه ئې خاموشه وو او د مـور پـه سـترګو کښـې ئـې د خوشـحالۍ اوښـکې تلـې راتلې.

چې یو فکر ئې ادراک کولے نشي
مور د هاغه عظمتونو خلاصه ده

د کور غل

د ,,اپریشن،، د اعلان کېدو سره په ټوله علاقه ویره خوره شوې وه . د هر چا په ذهنونو کښې ,,ډېر سوالونه،، تلل راتلل خو چا هم دا فېصله نشوه کولے چې د ګلونو ددې ګلدرو صباؤن به څۀ وي . ماشومانو به چې د خپلو پلارانو په مخ د وارخطایۍ لکیرو ته کتل نو اوبه بوړنېدل . او چې چېرته لرې به د جهازونو د شور سره د ګولو پرېوتو درزار شو . نو د زنانهٔ په مخونو به اوښکې لړې لړې شوې . هغوي به په سوالیه نظر پورته اسمان ته اوکتل . د سپین ږیرو په جلالي سترګو کښې به د تیرو وختونو رنګونو چورلکونه اوخوړل . خو بیا به د هغوي اوچو تراړو شونډو کښې دغه رنګونه پیکه پیکه شول . او هغوي به خاموشه پاتې شوې .

د هر چا دا کوشش وو چې زر تر زره ځان د هور د دغه لمبو نه اوباسي . نه چا سره د کلي غم وو او نۀ چا خپل ډک کور ته په شا کتلے شو . ځکه چې خبره د ,,سر،، د بچ کولو وه . چې ځنګه ځنګه خلق بې کوره کېدل . د ټول ملک د هر وګړي زړۀ په خپلو وطن والو خوږېدو . . . او بیا دا خبره د ملکي حدونو نه ډېره لرې ټولې نړۍ ته اورسیده .

په لکهونو بې کوره . . . ژړیدلو ، کړیدلو او زوریدلو کورنو په کیمپونو کښې پناه واخسته . خو د هغوي اوښکې نۀ کمیدې ځکه چې د چا نه د خپلې وینې بې کفنه لاشونه د الله تعالٰی په اسره پاتې وو . او د چا نه ماشومان بې درکه وو هر یو کیمپ د حشر میدان وو . هر خوا سلګۍ وې . هر خوا ساندې وې . په هر زړۀ او ذهن کښې د خپل تاله واله کور ارمان ازغے ازغے کېدو . او بیا د تماشبینو یوه لړۍ شروع شوه . څوک د انسانیت د خدمت دپاره راغلل او چا د ملاکنډ د کډوالۀ په ارمانونو کښې خپل سیاست له ځائے ورکولو . خو . . . . د حالاتو لمبو وهلي سلګۍ کډوالہ نۀ د چا په ,, ایمان ،، پوهېدل او نۀ په اسلام .

څۀ موده ددې بې وسه او بې کسه بې کوره په زخمونو مالګې اودړولې شوې . د خپل وطن خلق ,, خپلو ،، بې حیا کړه . . . او بیا چې کله دا ډرامه مېنځ ته راغله چې د کډې په سر

بـه روپـۍ هـم ملاوېـږي ـ نـو د پښــتنو د حیـا ، عـزت او پښــتو امتحان راغـے... او لکه د نور کله پشان د جوارۍ دا داؤ... هم پښتنو اوبائیلو او د حضرت باچا خان هاغـه خبره رښتیا شوه چې ,, پښتانهٔ هر څهٔ ته د ټینګې دي خو ,, پیسې ، ، ته د ټینګې نهٔ دي ، ، ـ ډېر درانهٔ ورکښې سپک شول ـ د رجسټریشن د ټول نظام په رڼا ورځ سپکاوے اوشو ـ خلقو د پیسو دپاره د پینځه ؤ کسانو کورنۍ په شلو شلو حساب کړې ـ د وس خاوندانو د بې وسه ، یتیمانو او کونډو رنډو حقونه ښهٔ په نره په بډه کړه ـ او د هاغه خلقو په قربانۍ پورې په بق بق خندا اوشوه ـ څوک چې سرتور په د یو لوئے خدائے په اسره د کلي نه راوتي وو ـ

شیرولي چا چې... څو ورځې وړاندې د خپلو ګلډرو په بده ورځ اوښکې تویه ولې او هـر څهٔ تـه بـه ئې د ,, شک ، ، په نظر کتل ـ او په خپل ویخ ضمیر به ئې فخر کولو ـ د پیسو لالچ پـه مخـه واخسـتو ـ هغـه پـه یـوه داسې محکمـه کښې افسـر وو کومـه چې د اولسي خدمت محکمـه وه ـ د هغـه کـورنۍ تـه د سرکار له خوا په لوئے ښار کښې د اوسېدو اساني ورکړې شوې وه ـ خو لالچ ... د هغـه پـه سترګو پردې راوستې ـ هغـه خپـل ضـمیر پــه خپلـو لاســو قتـل کـړو او ځـان ئې پـه هاغـه کسـانو کښې شمــار کـړو د چا چې نـهٔ کـور وو او نـهٔ څوک د تپـوس پوښتنې ـ

شېر ولي ... راشن ته هم تېنګ نۀ شو او پيسو ته هم. او چې کله ورته دا معلومه شوه چې د صحافيانو دپاره هم څۀ پيسې تکې ملاوېږي نو که هر څو هغه صحافي نۀ وو خو بيا ئې هم هلته منډه کړه. او په جعلي کاغذونو ئې د خپل بې حسه ضمير مخ نور هم تور کړو. هغه دا ټولې ,,مُرداري،، خوړې. خو کله ورته هم دا احساس نۀ کېدو چې زۀ څه کوم. که هر څو د هغۀ تعلق د مذهبي خلقو سره وو. خو اوس ترې مذهب هم هير وو. پښتو هم هيروه وه او غيرت هم.

شير ولي ته به چې چا د هغۀ د اصلي حېثيت احساس ورکړو نو هغه به تند ے او چونړلو او اوبه ئې وئيل. ,, مړه څوک ئې تپوس کوي ،، . او بيا د هغه نه هله ,, تپوس ،، اوشو چې کله هغه د دغه پردي حق سره خوشحاله کورته روان وو. چې ناګهانه ورته خبر راغے. چې ورکوټے ماشوم ئې په هوائي ګولۍ لګيدلے دے. د شيرولي د لاس نه د راشن سامان پريوتو. د هغه په وجود لړزان راغے. د هغه په ذهن کښې هاغه ,,حرامې روپۍ ،، په تيزۍ سره اوچورليدې. کومې چې هغه په ډېر فخر په بډه کړې وې. هغه په لاره کښې زير زبيخلے ولاړ وو. کله به ئې د حکومت له خوا هاغه اسانې يادولې کومې چې ددۀ ته د نوکرۍ په بنياد ورکړې شوې وې او کله به ئې هم د خپل حکومت سره خپلې دهوکې او فراډ ته خيال لاړو. هغه ته ځان

مجرم مجرم ښکاريدو ـ هغه په درنو قدمونو کور ته روان شو ـ چې دروازې ته نژدې شو نو د زنانه ؤ ويرونه ئې واؤريدل ـ ,,وي کنه... ما خو دۀ ته وئيلي وو چې مۀ راؤړه... په ما پسې دا د حرامو خوراکونه... وي کنه د خوارانو،عاجزانو حق راته د ګل غوندې ځوئے واخستو ،،ـ شيرولي د خپلې ښځې دغه ساندې اوريدلې ـ د هغه په تور سکانړ مخ دوه سپينې سپينې اوښکې راغلې ـ او په بريتونو کښې ئې ورکې شوې ـ هغه يو اسويلو اوکړو ـ چې پورته اسمان ته ئې اوکتل نو د هغه غوږونو ته يو اواز راغے ـ

,, الله تعالیٰ هر څۀ معاف کوي خو پردے حق نۀ معاف کوي ،،

شيرولي اوبوږنيدو ـ د هغه احساس د هغه په بې حسه ضمير چکونه لګول ـ او بيا ئې چې په خپل ماشوم مړ ځوئ سترګې اولګيدې نو په بق بق په ژړا شو ـ هغه ژړل او ښځې ئې ورته په سلګو کښې وئيل ژاړې څله ,, ورشه نور د هاغه يتيمانو خوراکونه او کوندو رنډو حقونه نور را اوتروړه چې ما درنه هم خدائے پاک واخلي پاڅه... ورشه نور حرام کور ته راؤړه ،، ـ په شير ولي دا ټولې خبرې لکه د تندر ګذارونه لګيدل ـ هغه ملامته زوړند سردخپل ماشوم ځوئې په مرګ اوښکې تويه ولې او خلقو په سواليه نظرونو يو بل ته کتل ـ

زما نور چاپ کتابونه

۱	محنت کا پهل	د ماشومانو لپاره قیصه چې زما د سکول په ورځو شپو کښې په کال ۱۹۷۵ء کښې چاپ شو۔
۲	ګیلې	د کالج په ورځو شپو کښې د لیونو احساساتو،، وړومبې شعري مجموعه،، چې په کال ۱۹۷۸ء کښې چاپ شوه۔
۳	وینښ خوبونه	د یونیورسټۍ په ورځو شپو کښې مرتب کړے شوې دویمه شعري مجموعه چې په کال ۱۹۸۱ء کښې چاپ شوه۔
۴	ګل بانو ظفرخان	د بر سوات یوه اولسي قیصه چې په منظوم شکل کښې په کال۱۹۸۲ءکښې چاپ شوه۔
۵	صلو علیه واله	وړمبے نعتیه مجموعه چې په کال ۱۹۸۹ء کښې چاپ شوه او په کال ۱۹۹۱ء کښې ورته د پاکستان پخواني صدر خدائے بخښلي غلام اسحاق خان ایوارډ ورکړو۔

۶	راځئ چې بیا اوخاندو	د پښتو د معیاري لطیفو مجموعه چې دوه ځله چاپ او خوره شوه. په ورمبي ځل په کال ۱۹۹۲ء او په دویم ځل په ۲۰۰۶ء کښې چاپ شوه.
۷	ستا په نوم	د شاعرۍ دویمه مجموعه چې په کال ۱۹۹۳ء کښې چاپ او خوره شوه.
۸	ډالۍ	په دې کتاب کښې د عبدالحمید بابا او علي خان بابا هاغه منتخب غزلې شاملې دي کومې چې دیو بل سره فکري مناسبت لري.
۹	دیوان احمد دین طالب	د نوموړي شاعر دا دیوان د مکملې دیباچې او د لټون نه پس د نوي کلام سره چاپ شوے او خور شوے دے.
۱۰	اوښکې او لمبې	د کشمیر د خونړو حالاتو په حقله د سلیم ګردیزي د کتاب ,, میں نے کشمیر جلتے دیکھا ،، دا ترجمه د یوې ډېرې تفصیلي دیباچې سره په کال ۱۹۹۷ء کښې خوره شوه.
۱۱	مشکنې	د شاعرۍ دا دریمه مجموعه په کال ۲۰۰۲ء کښې خوره شوه چې ورکښې د غزلو نه علاوه آزاد نظمونه او قطعې هم شاملې دي.

۱۲	لېونتوب	د ازاد نظمونو، قطعاتو او غزلو دا مجموعه په کال ۲۰۰۵ء کښې بیا په کال ۲۰۰۲ء او بیا په کال ۲۰۰۷ء کښې چاپ شوې ده.
۱۳	جلوې	د جدید نعتونو دا مجموعه په کال ۲۰۰۲ء کښې چاپ شوه چې ورته د پاکستان پخواني وزیراعظم شوکت عزیز ایوارډ ورکړو. او دا هم ددې کتاب برکت وو چې زهٔ د حکومت پاکستان له خوا په خصوصي توګه ,,عمرې،، ته اولېږلے شوم.
۱۴	لېونۍ سندرې	د منتخب فلمي او غېر فلمي هاغه سندرو مجموعه چې د ادب په چوکاټ کښې ځائے کړے شوي دي په دې کتاب کښې ګڼ نظمونه هم شامل دي. چې په کال ۲۰۰۷ء کښې چاپ شوے دے.
۱۵	ډاکټر کبیر ستورے ژونداومبارزه	د بره پښتونخوا د لوئے مبارز خدائے بخښلي ډاکټر کبیر ستوري د ژوند او ملي خدمت په حواله دا کتاب د ډېرو پوهانو، روښن فکرانو او لیکوالو احساسات لري. چې په کال ۲۰۰۷ء کښې چاپ شوے دے.
۱۲	ما هېرولے نهٔ شې	په لنډو بحرونو کښې د غزلو دا مجموعه په کال ۲۰۰۸ء کښې چاپ شوې ده. چې په

		اخره کښې دوه ,, لېونئ سندرې ،، هم لري.
۱۷	اے ګنبد خضرٰی	په حرم شریف کښې د لیکلو نعتونو دا مجموعه چې د هر لفظ لیکلو ئې زما روح ته سکون او زړهٔ ته اطمینان رابخښلے دے.
۱۸	ماته آئینه (دریم چاپ)	د افسانو دا مجموعه چې هره ,, المیه ،، ئې ستاسو د توجه پامته داره ده.

کتابونه مې ډېر اولیکل لائقه
لا د شــعر په رموزو نهٔ پوهېږم

لائق زاده لائق
جون ۲۰۰۹ء